ಜಪ ತಪ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಪೂಜೆಗಳಿಂದೇನು ? ಪಿತೃಮಾತೃಗಳ ಕಡೆಯ ಸಾವಿರಮಂದಿ ಪೂರ್ವಜರನ್ನು ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತ ಉದ್ಧರಿಸಿ ತಾನು ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಇದು ಉತ್ತಮವಾದ ಜ್ಞಾನ. ಇನ್ನು ಮನ್ವಂತರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಅಂದಿನವರೆಗೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮ ಅನುಭವಿಸಲೇ ಬೇಕು.

ನಾನು ಒಲಿದರೆ ಹೀಗೆ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಮುನಿದರೆ ವಂಚಿಸಿ ಕೇವಲ ಲೌಕಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಹಗಲುಗನಸಿನಂತೆ ಕೇವಲ ಭ್ರಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ದೇವಿ ಅಂತರ್ಧಾನಳಾದಳು. ರಾಜ ದೇವಿಯಿಂದ ವರ ಪಡೆದು ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದ. ನಾರದ, ಇದು ದುರ್ಗೋಪಾಖ್ಯಾನ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯದಾದ ಪ್ರಕೃತಿಖಂಡದ ನಾರದನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ದುರ್ಗೋಪಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಸುರಥ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಕಥನವೆಂಬ ಅರವತ್ತೈದನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಅಧ್ಯಾಯ-೬೬

ದುರ್ಗಾಸ್ತೋತ್ರ

ನಾರದ— ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದಾಯಿತು. ಇನ್ನು ದುರ್ಗೆಯ ಕವಚಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳು.

ನಾರಾಯಣ— ಹಿಂದೆ ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಸಂತಮಾಸದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ದುರ್ಗೆಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದ. ಬಳಿಕ ಎರಡನೆ ಬಾರಿ ಮಧುಕೈಟಭರೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವಾಗ ವಿಷ್ಣು ಸ್ತುತಿಸಿದ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನೂ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ತುತಿಸಿದ. ನಾಲ್ಕನೆ ಬಾರಿ ತ್ರಿಪುರರೊಡನೆ ಅತ್ಯಂತ ಘೋರಯುದ್ಧ ಮಾಡುವಾಗ ಶಿವ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದ. ಐದನೇ ಬಾರಿ ಇಂದ್ರ ವೃತ್ರವಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದ. ಅಂದಿನಿಂದ ಕಲ್ಪಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಮುನಿಗಳು ಮನುಗಳು ಮಾನವರು ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಸ್ತುತಿಸಿದರು. ಮೋಕ್ಷದಾಯಕವಾದ ಆ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

'ದೇವಿ, ನೀನೆ ಜಗನ್ಮಾತೆ. ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿ, ತ್ರಿಗುಣಾತ್ಮಕಳು. ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮೊದಲಿಗಳು. ನಿರ್ಗುಣಳಾಗಿದ್ದರೂ ಸೃಷ್ಟ್ಯಾದಿಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಗುಣಗಳನ್ನು

ಸ್ವೀಕರಿಸುವೆ. ತೇಜಸ್ಸ್ವರೂಪಳು. ಭಕ್ತರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲು ನಾನಾ ರೂಪ ಧರಿಸುವವಳು. ಸರ್ವಪೂಜ್ಯಳು. ಸರ್ವಜ್ಞಳು. ಸರ್ವಮಂಗಲ ದಾಯಕಳು. ಸರ್ವರಿಗೂ ಜ್ಞಾನಪ್ರದಳು. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಹೆ, ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಸ್ವಧೆ, ಸರ್ವದಾನಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣೆ ನೀನೆ. ನಿದ್ರಾ, ದಯಾ ಕ್ಷುತ್ ಕ್ಷಾಂತಿ ಶಾಂತಿ ಕಾಂತಿ ಸೃಷ್ಟಿ ತಂದ್ರಾ, ಲಜ್ಜಾ ಶೋಭಾರೂಪಳಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ನೀನಿರುವೆ. ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಸಂಪತ್ತೂ ದುರ್ಜನರಿಗೆ ವಿಪತ್ತೂ ನೀನೆ. ಪುಣ್ಯವಂತರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ ಕಲಹರೂಪಳು ನೀನೆ. ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಶಕ್ತಿ ನೀನೆ. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪದವಿ ನೀಡುವವಳು, ದೇವಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಅಸುರರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವವಳು ದಯಾಮಯಿಯಾದ ನೀನೆ. ಯೋಗನಿದ್ರೆ ನೀನೆ. ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಯೋಗದಾಯಕಳು ನೀನೆ. ಸಿದ್ಧರಿಗೆ ಸಿದ್ಧಿದಾಯಕಳೂ ನೀನೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಾಣೀ ಮಾಹೇಶ್ವರೀ ವಿಷ್ಣುಮಾಯಾ ವೈಷ್ಣವೀ ಭದ್ರಕಾಲಿ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿಯೂ ಗ್ರಾಮಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯಾಗಿಯೂ ಪ್ರತಿಗೃಹದಲ್ಲಿ ಗೃಹದೇವತೆಯಾಗಿಯೂ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವವಳು. ಸಜ್ಜನರ ಕೀರ್ತಿಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳೂ ದುರ್ಜನರ ಅಪಕೀರ್ತಿಯೂ ನೀನೆ. ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟಸಂಹಾರ ಮಾಡುವ ಮಹಾಮಾರಿ ನೀನೆ. ಸಜ್ಜನರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ತಾಯಿ ನೀನೆ. ಸಜ್ಜನರ ವಿದ್ಯೆ ಬುದ್ಧಿ ಮೇಧೆ ಸ್ಮೃತಿ ಪ್ರತಿಭೆಗಳೆಲ್ಲ ನೀನೆ. ರಾಜರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಾಪ, ವೈಶ್ಯರಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯಶಕ್ತಿ ನೀನೆ. ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿ, ಪಾಲನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಲನೆ, ಲಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಾರಿ ನೀನೆ. ಕಾಲರಾತ್ರಿ ಮಹಾರಾತ್ರಿ ಮೋಹರಾತ್ರಿ ಸ್ವರೂಪಳು ನೀನೆ. ಯಾರೂ ಮೀರಲಾರದ ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆ ನೀನು. ನಿನ್ನಿಂದ ಮೋಹಿತರಾದವರು ಯಾರೂ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗ ಕಾಣರು.'

ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮಾಡಿದ ದುರ್ಗಾಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಠಿಸುವವನು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಅಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಬಂಜೆಯೂ, ಏಕಮಾತ್ರ ಪುತ್ರಳೂ, ಮೃತಪುತ್ರಳೂ, ಒಂದು ವರ್ಷ ಈ ಸ್ತೋತ್ರಶ್ರವಣ ಮಾಡಿದರೆ ಸತ್ಪುತ್ರರನ್ನು ಪಡೆಯುವಳು. ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವವರು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಶ್ರವಣಮಾಡಿದರೆ ಬಂಧಮುಕ್ತರಾಗುವರು. ಕ್ಷಯ ಕುಷ್ಠ ಶೂಲ ಮಹಾಜ್ವರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಶ್ರವಣದಿಂದ ರೋಗಪರಿಹಾರ. ಪತ್ನೀ ಪುತ್ರರ ಪ್ರಜೆಗಳ ವಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಶ್ರವಣದಿಂದ ವಿಯೋಗ ಪರಿಹಾರ. ರಾಜದ್ವಾರ ಸ್ಮಶಾನ ಮಹಾ ಅರಣ್ಯ ಯುದ್ಧರಂಗ ಹಿಂಸ್ರ ಜಂತು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ತೋತ್ರ ಶ್ರವಣದಿಂದ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ. ಮನೆ ಸುಟ್ಟಾಗ, ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚು ಉರಿದಾಗ

ಶತ್ರುಸೈನ್ಯ ಮುತ್ತಿದಾಗ ಈ ಸ್ತೋತ್ರಶ್ರವಣ ಮಾಡಿದರೆ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಮಹಾ-ದರಿದ್ರನೂ ಮೂರ್ಖನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಪಠನದಿಂದ ವಿದ್ಯಾವಂತನೂ ಧನಿಕನೂ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯದಾದ ಪ್ರಕೃತಿಖಂಡದ ನಾರದನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ದುರ್ಗೋಪಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಾಸ್ತೋತ್ರವೆಂಬ ಅರವತ್ತಾರನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮೋಹನ ಕವಚ

ಅಧ್ಯಾಯ-೬೭

ನಾರದ— ಭಗವನ್, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮೋಹಕವಾದ ದುರ್ಗಾಕವಚವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸು.

ನಾರಾಯಣ— ಮಗು, ಕೇಳು, ದುರ್ಲಭವಾದ ದುರ್ಗಾಕವಚವನ್ನು ಕೃಷ್ಣನೆ ಹಿಂದೆ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದ. ಬ್ರಹ್ಮ ಧರ್ಮನಿಗೆ, ಧರ್ಮ ನನಗೆ ಅದನ್ನೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದ. ಈ ಕವಚಧಾರಣದಿಂದಲೆ ಶಿವ ತ್ರಿಪುರರನ್ನು ಗೆದ್ದ. ಬ್ರಹ್ಮ ಮಧುಕೈಟಭರ ಭಯದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾದ. ಭದ್ರಕಾಳಿ ರಕ್ತಬೀಜಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದಳು. ದೇವೇಂದ್ರ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದ. ಮಹಾಕಾಲ ಚಿರಂಜೀವಿಯಾದ. ನಂದಿ ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಯಾದ. ರಾಮ ಮಹಾಯೋಧನೆನಿಸಿದ. ದುರ್ವಾಸ ಶಿವನಂತೆ ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಯಾದ.

'ಓಂ ದುರ್ಗಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾ' ಎಂಬ ಷಡಕ್ಷರ ಮಂತ್ರ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಂತೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಉಪದೇಶ ಪಡೆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾನವ ಶಿವನಂತಾಗುತ್ತಾನೆ.

'ಓಂ ದುರ್ಗಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾ' ಎಂಬ ಈ ಮಂತ್ರ ನನ್ನ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಓಂ ದುರ್ಗಾಯೈ ನಮಃ' ಮುಖವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಓಂ ದುರ್ಗೇ ರಕ್ಷ' ಕಂಠವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಶ್ರೀಂ' ಹೆಗಲನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.
'ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಶ್ರೀಂ ಕ್ಲೀಂ'. ಬೆನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.
'ಹ್ರೀಂ' ಎದೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.
'ಶ್ರೀಂ' ಕೈಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಓಂ ಶ್ರೀಂ ಹ್ರೀಂ ಕ್ಲೀಂ' ಸರ್ವಾಂಗಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ, ಆಗ್ನೇಯದಲ್ಲಿ ಚಂಡಿಕಾ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಭದ್ರಕಾಳಿ, ನೈಋತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹೇಶ್ವರಿ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ವಾರಾಹಿ, ವಾಯವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಮಂಗಲಾ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವಿ, ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿವಪ್ರಿಯಾ, ಜಲಸ್ಥಲ ಅಂತರಿಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜಗದಂಬಿಕೆ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲಿ.

-ಈ ಕವಚ ಬಹಳ ದುರ್ಲಭ. ಯಾರಾರಿಗೋ ಉಪದೇಶಿಸುವಂಥದ್ದಲ್ಲ. ನೀನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡ.

ಗುರುವನ್ನು ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಗಂಧಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಕವಚಧಾರಣ ಮಾಡಿದರೆ ವಿಷ್ಣುತುಲ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸರ್ವತೀರ್ಥಾಟನ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣಗಳ ಫಲ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಐದುಲಕ್ಷ ಜಪದಿಂದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ಸಿದ್ಧಕವಚನನ್ನು ಯಾವ ಶಸ್ತ್ರವೂ ಭೇದಿಸಲಾರದು. ನೀರಲ್ಲಾಗಲಿ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಅವನ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸದು. ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿ ಸಂಪನ್ನನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಇದು ಪ್ರಕೃತಿಖಂಡ. ಅಮೃತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಧುರ. ಈ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿ ಕೃಷ್ಣವ್ರತ ಮಾಡಿ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಮಗನನ್ನಾಗಿ ಪಡೆದಳು. ಕೃಷ್ಣನೆ ಒಂದಂಶದಿಂದ ಗಣೇಶನಾದ.

ಈ ಪ್ರಕೃತಿಖಂಡವನ್ನು ಶ್ರವಣಮಾಡಿ ಗುರುವಿಗೆ ದಧ್ಯನ್ನ ಸುವರ್ಣ-ಗೋದಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ರತ್ನಗಳನ್ನೂ ಪುಷ್ಪಾಲಂಕಾರಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಪುಸ್ತಕವನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ವಿಷ್ಣು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಪುತ್ರ ಪೌತ್ರಾದಿ ಸಂತತಿ ಯಶಸ್ಸು ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತು ಲಭಿಸುವುವು. ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿಯೂ ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ದಾಸ್ಯವೂ ದೊರಕುವುದು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯದಾದ ಪ್ರಕೃತಿಖಂಡದ ನಾರದನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ದುರ್ಗೋಪಾಖ್ಯಾನ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮೋಹನ ಕವಚವೆಂಬ ಅರವತ್ತೇಳನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಪ್ರಕೃತಿಖಂಡ ಮುಗಿಯಿತು

ಮಹರ್ಷಿ ವೇದವ್ಯಾಸ ಪ್ರಣೀತ

ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣ

ಗಣಪತಿ ಖಂಡ

ಗಣಪತಿ ಖಂಡ

ಶಿವಪಾರ್ವತಿಯರ ವಿಹಾರ. ಸ್ಕಂದನ ಜನನ

ಅಧ್ಯಾಯ-೧

ನಾರದ— ಅಮೃತದ ಸಾಗರದಂಥ ಪ್ರಕೃತಿಖಂಡವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾಯಿತು. ಅದು ಮಂದ ಬುದ್ಧಿಯವರಿಗೂ ಜ್ಞಾನವರ್ಧನ ಮಾಡುವಂತಿತ್ತು. ಈಗ ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ-ಖಂಡವನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಗಣೇಶನ ಜನ್ಮ ಚರಿತ್ರ ಸರ್ವಮಂಗಳಕಾರಣ. ಆ ದೇವೋತ್ತಮ ಪಾರ್ವತಿಯ ಉದರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಜನಿಸಿದ ? ಅಂಥ ಮಗನನ್ನು ದೇವಿ ಹೇಗೆ ಪಡೆದಳು ? ಅವನು ಯಾವ ದೇವತೆಯ ಅಂಶ ? ಅವನು ಗರ್ಭವಾಸ ಮಾಡಿ ಜನಿಸಿದನೆ, ಹಾಗೇ ಜನಿಸಿದನೆ ? ಅವನ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸು ಪರಾಕ್ರಮ ತಪಸ್ಸು ಜ್ಞಾನ ಯಶಸ್ಸುಗಳೇನು ? ನಾರಾಯಣ ಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮರಿರುವಾಗ ಅವನಿಗೇ ಮೊದಲ ಪೂಜೆ ಲಭಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಅವನ ಜನ್ಮವೃತ್ತಾಂತ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗೂಢವಾಗಿದೆ. ಅವನಿಗೆ ಆನೆಯ ಮುಖ, ಏಕದಂತ, ದೊಡ್ಡ ಹೊಟ್ಟೆ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳು. ಕೇಳಲು ಕುತೂಹಲ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ನಾರಾಯಣ— ನಾರದ, ಪಾಪ ಪರಿಹಾರಕ, ಸರ್ವವಿಘ್ನನಿವಾರಕ, ಮೋಕ್ಷ-ದಾಯಕವಾದ ಗಣೇಶನ ಜನ್ಮವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳು.

ದೈತ್ಯರ ಪೀಡೆಗೊಳಗಾದ ದೇವತೆಗಳ ತೇಜೋರಾಶಿಯಿಂದ ದೇವಿ ದುರ್ಗೆ ಪ್ರಾದುರ್ಭವಿಸಿ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದಳು. ದಕ್ಷ ಪುತ್ರಿ ಸತೀದೇವಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಶಿವನನ್ನು ವರಿಸಿ ಪತಿನಿಂದೆ ಕೇಳಿ ತಡೆಯಲಾಗದೆ ಶರೀರತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಪಾರ್ವತಿ-ಯಾಗಿ ಜನಿಸಿದಳು. ಪರ್ವತರಾಜ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಶಿವನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ. ಶಿವ ದೇವಿಯೊಡನೆ ನರ್ಮದಾ ತೀರದ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ದೇವಮಾನದ ಸಾವಿರ-ವರ್ಷ ಪರ್ಯಂತ ವಿಹರಿಸಿದ. ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಆಲಿಂಗನದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಮೈಮರೆತರು. ಹಂಸ ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಧ್ವನಿ, ದುಂಬಿಗಳ ಇಂಚರ, ದಿವ್ಯ ಕುಸುಮಗಳ ಸುವಾಸನೆ, ಏಕಾಂತಸ್ಥಳ ಇವುಗಳಿಂದ ಉಲ್ಲಸಿತರಾದ ದಂಪತಿಗಳು ಹೂವಿನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶೃಂಗಾರಲೀಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾದುದನ್ನು ಕಂಡು ದೇವತೆಗಳು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾದರು. ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾರಾಯಣನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರು.

ಬ್ರಹ್ಮ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನಮಿಸಿ, ಹೇಳತೊಡಗಿದ. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಚಿತ್ರದ ಬೊಂಬೆಗಳಂತೆ ನಿಂತರು.

ಬ್ರಹ್ಮ— ಜಗನ್ನಾಥ, ದೇವಮಾನದ ಸಾವಿರವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದುವು. ಇನ್ನೂ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯೊಡನೆ ಶೃಂಗಾರಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಎಂಥ ಮಗು ಹುಟ್ಟುವುದೊ ! ನಮಗೆ ಚಿಂತೆಯಾಗಿದೆ.

ನಾರಾಯಣ— ಬ್ರಹ್ಮ, ನೀವೇನೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದು, ನನ್ನನ್ನು ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ದುಃಖ ? ಈಗ ನೀವು ಶಿವನ ವೀರ್ಯ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಉಪಾಯದಿಂದ ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ವೀರ್ಯ ಪಾರ್ವತಿಯ ಗರ್ಭವನ್ನು ಸೇರಿದರೆ ಹುಟ್ಟುವ ಮಗು ದೇವ ದಾನವರನ್ನೆಲ್ಲ ನಾಶಮಾಡೀತು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ನರ್ಮದಾತೀರವನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಬ್ರಹ್ಮ ತನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ. ದೇವತೆಗಳು ಪರ್ವತದ ಕಣಿವೆಯ ಬಳಿ ಕುಳಿತು ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರ ಶೃಂಗಾರಕ್ಕೆ ಭಂಗ ತರಲು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೀ ಹೋಗು ನೀ ಹೋಗೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಇಂದ್ರ ಕುಬೇರನಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, ಕುಬೇರ ವರುಣನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ವರುಣ ವಾಯುವಿಗೆ, ವಾಯು ಯಮನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಯಮ ಅಗ್ನಿಗೆ, ಅಗ್ನಿ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ, ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರನಿಗೆ, ಚಂದ್ರ ರುದ್ರನಿಗೆ, ಹೀಗೆ ಯಾರೂ ಧೈರ್ಯ ತಳೆಯದಿದ್ದಾಗ ಇಂದ್ರ ತಾನೆ ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ಶಿವನ ಮುಂದೆ ತಲೆಬಾಗಿ ನಿಂತು 'ಮಹಾದೇವ, ಜಗದೀಶ್ವರ, ಭಕ್ತರ ಭಯ ಪರಿಹಾರಕ, ಇದೇನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ?' ಎಂದ. ಒಡನೆ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ವಾಯುಗಳು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಬಂದು ಭಯಭೀತರಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದರು. ಶಿವ ಯೋಗಬಲದಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲವ. ದೇವತೆಗಳ ಭಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ರತಿಕ್ರೀಡೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಬಯಸಿದ. ಪಾರ್ವತಿ ಕುಪಿತಳಾಗಬಹುದೆಂದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ದೇವತೆಗಳು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಈಗ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎದ್ದುನಿಂತ. ಅವನ ವೀರ್ಯ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಅದರಿಂದ ಸ್ಕಂದನ ಜನನವಾಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾರದನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಅಧ್ಯಾಯ-೨

ಸಂಗಸುಖ ಭಂಗವಾದುದಕ್ಕಾಗಿ ಪಾರ್ವತಿಯ ಕೋಪ ಹಾಗೂ ವಿಲಾಪ

ನಾರಾಯಣ— ಶಿವನು ಪಾರ್ವತಿಯ ಭಯದಿಂದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಓಡಿ ಹೋಗಲು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ. ಪಾರ್ವತಿ ಶಾಪಕೊಡುವಳೆಂದು ದೇವತೆಗಳು ಹೆದರಿ ಓಡಿಹೋದರು. ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಎದ್ದ ದೇವಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕಾಣದೆ ತನ್ನ ಕೋಪಾಗ್ನಿಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಂಡಳು. ಆದರೂ ಕೋಪದಿಂದ 'ದೇವತೆಗಳ ವೀರ್ಯ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಲಿ' ಎಂದು ಶಪಿಸಿದಳು. ಶಿವನ ಮುಂದೆ ತಲೆಬಾಗಿ ದುಃಖದಿಂದ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ, ಕಾಲ ಉಗುರಿನಿಂದ ನೆಲ ಕೆರೆಯುತ್ತ ನಿಂತ ದೇವಿಯನ್ನು ಶಿವ ಬರಸೆಳೆದು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡ. 'ನನ್ನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಿ, ಕೋಪ ಮಾಡಬೇಡ. ನನ್ನದೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ದೈವಾತ್ ತಿಳಿಯದೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ, ಕ್ಷಮಿಸು. ನೀನು ಜೊತೆಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಮಂಗಳ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತ 'ಶಿವ'ನೆನಿಸುವೆನು. ನೀನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಶವಸದೃಶನಾಗಿ ಅಶಿವನೆನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಕೃತಿ, ಬುದ್ಧಿ, ಶಕ್ತಿ, ಕ್ಷಮಾ, ದಯಾ, ತುಷ್ಟಿ ಪುಷ್ಟಿ, ಶಾಂತಿ, ಕ್ಷಾಂತಿ, ಕ್ಷುತ್, ಛಾಯಾ, ನಿದ್ರಾ, ತಂದ್ರಾ, ಶ್ರದ್ಧಾಸ್ವರೂಪಳಾಗಿದ್ದು ಸರ್ವಾಧಾರಳಾಗಿ ಸರ್ವಬೀಜಸ್ವರೂಪಳಾಗಿರುವವಳು ನೀನೆ. ನೀನೊಮ್ಮೆ ನಗು. ಸರಸವಾದ ಮಾತನ್ನಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಬದುಕಿಸು. ನಿನ್ನ ಕೋಪದ ವಿಷಾಗ್ನಿಗೆ ನಾನು ಸುಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ,' ಎಂದು ಬೇಡಿದ.

ಶಿವನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಾರ್ವತಿ ಕೋಪವನ್ನು ಮರೆತು ದುಃಖದಿಂದ ಮಧುರವಾಗಿ ನುಡಿದಳು, 'ಮಹೇಶ, ನಾನೇನು ಹೇಳಲಿ ? ನೀನು ಎಲ್ಲ ತಿಳಿದವ. ಆತ್ಮಾರಾಮ, ಪೂರ್ಣಕಾಮ. ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಲ್ಲವ. ಆದರೂ ಲೋಕದ ಎಲ್ಲ ನಾರಿಯರ ಒಂದು ಗೋಪ್ಯವಾದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅದು ಹೇಳು- ವಂಥಹುದಲ್ಲವಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳು. ಎಲ್ಲ ಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವೈಭವಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪುರುಷನೊಡನೆ ರತಿಸುಖವೇ ಉತ್ತಮ. ಅದು ತಪ್ಪಿದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಸಮವಾದ ದುಃಖ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಪತಿವಿರಹವಾಯಿತೆಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಸೊರಗುತ್ತಾಳೆ. ನನಗೆ ಈಗ ದುಃಖಕರವಾದ ರತಿಭಂಗ ಒಂದೆಡೆ, ವೀರ್ಯಪಾತವಿನ್ನೊಂದೆಡೆ, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನನಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗದಿದ್ದುದು ಮೂರನೆ ದುಃಖ. ತ್ರಿಲೋಕ ಸುಂದರನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಪಡೆದೂ ನನಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ನಾರಿಯ ಬದುಕೇ ಅರ್ಥಹೀನ.

ಜನ್ಮಾಂತರಸುಖಂ ಪುಣ್ಯಂ ತಪೋದಾನಸಮುದ್ಭವಂ ।
ಸದ್ವಂಶಜಾತಃ ಪುತ್ರಶ್ಚ ಪರತ್ರೇಹ ಸುಖಪ್ರದಃ ॥

ತಪಸ್ಸು ದಾನಗಳಿಂದ ಪುಣ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸಿದರೂ ಅದು ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಕೊಟ್ಟೀತು. ಸದ್ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮಗ ಇಹದಲ್ಲೂ ಪರದಲ್ಲೂ ಸುಖ ನೀಡಬಲ್ಲ.'

ಒಳ್ಳೆಯ ಮಗ ಪತಿಯ ಅಂಶದಿಂದ ಜನಿಸಿ ಪತಿಯಂತೆಯೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕೆಟ್ಟ ಮಗ ಕುಲನಾಶಕಾರಿ. ತಾಯಿಗೆ ಸದಾ ಮನೋವ್ಯಥೆ ತರುತ್ತಾನೆ. ಪತಿ ಒಂದು ಅಂಶದಿಂದ ತಾನೆ ಸತಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದರಿಂದಲೆ ಸತಿ ಪತಿಯನ್ನು ತಾಯಿಯಂತೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸತ್ಪುತ್ರನನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಹೇಳು.'

ಶಿವ ಸತ್ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಸಾಧನವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಹೇಳತೊಡಗಿದ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾರದನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಮಹಾದೇವರಿಂದ ಸತೀದೇವಿಗೆ ಪುಣ್ಯಕ ವ್ರತಾಚಯಣೆಯ ಸಂದೇಶ

ಅಧ್ಯಾಯ-೩

ಶಿವ— ಪಾರ್ವತಿ, ಉಪಾಯದಿಂದ ಮೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂತೋಷಕರ-ವಾದ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಯ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಪುಣ್ಯಕವ್ರತ ಮಾಡು. ಅದು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಂತೆ ಸಕಲಾಭೀಷ್ಟ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಪುತ್ರಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಸರ್ವಸೌಖ್ಯವನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಗೆ, ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು, ವೈಷ್ಣವರಲ್ಲಿ ನಾನು, ದೇವಿಯರಲ್ಲಿ ನೀನು ಹೇಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠರೊ ಹಾಗೆ ವ್ರತಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪುಣ್ಯಕವ್ರತ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಕರ, ಪುಷ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಿಜಾತ, ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತುಲಸಿ, ತಿಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಾದಶೀ, ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾನುವಾರ, ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ, ಋತುಗಳಲ್ಲಿ ವಸಂತ, ವತ್ಸರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂವತ್ಸರ, ಯುಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೃತಯುಗ, ಪೂಜ್ಯರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೋಪದೇಶಕ, ಗುರುಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ತಾಯಿ, ಆಪ್ತರಲ್ಲಿ ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ಮಡದಿ, ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು, ಧನಗಳಲ್ಲಿ ರತ್ನ, ಪ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಪತಿ, ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿ

ಪುತ್ರ, ವೃಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ಫಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಾವಿನಹಣ್ಣು, ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವರ್ಷ, ವನಗಳಲ್ಲಿ ವೃಂದಾವನ, ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಶತರೂಪೆ, ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಶಿ, ತೇಜಸ್ವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ, ಆಹ್ಲಾದಕರರಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರ, ಸುಂದರರಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೇದ, ಸಿದ್ಧರಲ್ಲಿ ಕಪಿಲ, ವಾನರರಲ್ಲಿ ಹನುಮಂತ, ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮುಖ, ಯಶೋದಾಯಕಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ, ಮನೋಹಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕವಿತೆ, ವ್ಯಾಪಕಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾಶ. ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು, ಸಂಪತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಕಥೆ, ಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಧ್ಯಾನ, ಸ್ಪರ್ಶಗಳಲ್ಲಿ ಪುತ್ರಸ್ಪರ್ಶ, ಹಿಂಸಕಗಳಲ್ಲಿ ದುರ್ಜನ, ಪಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು, ಪಾಪಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿ, ಪುಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ, ತಪಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯ ಆರಾಧನೆ, ಗವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಘೃತ, ತಪಸ್ವಿಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ, ಭಕ್ಷ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೃತ, ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೊತ್ತಂಬರಿ, ಪುಣ್ಯಕರ ವಸ್ತು-ಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು, ಶುದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ, ತೇಜಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣ, ಸವಿವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಸವಿನುಡಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಗರುಡ, ಆನೆಗಳಲ್ಲಿ ಐರಾವತ, ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಷಣ್ಮುಖ, ದೇವರ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾರದ, ಗಂಧರ್ವದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರರಥ, ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರ, ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಕಾವ್ಯ, ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ, ಕ್ಷಮಾಶೀಲರಲ್ಲಿ ಪೃಥಿವಿ, ಲಾಭಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಲಾಭ, ಸಂಪತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಭಕ್ತಿ, ಪವಿತ್ರರಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವರು, ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಓಂಕಾರ, ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಮಂತ್ರ, ಬೀಜಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ, ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿ, ಛಂದಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಯತ್ರೀಛಂದಸ್ಸು ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಕುಬೇರ, ಸರ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸುಕಿ, ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯ, ಗೋವು-ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮಧೇನು, ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮವೇದ, ತೃಣಗಳಲ್ಲಿ ದರ್ಭೆ, ಸುಖದಾಯಕ-ರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಶೀಘ್ರಗಾಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು, ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಅಕಾರ, ಹಿತೈಷಿಗಳಲ್ಲಿ ತಂದೆ, ವಿಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಗ್ರಾಮ, ಕವಚಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಪಂಜರ, ಚತುಷ್ಪಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಹ, ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು, ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ಬಲಿಷ್ಠರಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿದೇವತೆ, ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವ, ಸ್ಥೂಲ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾವಿರಾಟ್, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮಾಣು, ಆದಿತ್ಯರಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರ, ದೈತ್ಯರಲ್ಲಿ ಬಲಿ, ದಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ದಧೀಚ, ಸಜ್ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದ, ಅಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ಚಕ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸುದರ್ಶನಚಕ್ರ, ರಾಜರಲ್ಲಿ ರಾಮಚಂದ್ರ, ಬಿಲ್ಲುಗಾರರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಎಲ್ಲ ಆಧಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪೂಜ್ಯರಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲ ಉತ್ತಮ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಹೇಗೋ ಹಾಗೇ ಎಲ್ಲ ವ್ರತಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪುಣ್ಯಕ ವ್ರತ ಶ್ರೇಷ್ಠ.

ಈ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಆರಾಧ್ಯ ವಿಷ್ಣು. ಅವನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಭೀಷ್ಟದಾಯಕ. ಅವನ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೋಟಿ ಪಿತೃಗಳೊಡನೆ ತಾನೂ ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ವಿಷ್ಣುಮಂತ್ರ ಉಪದೇಶ ಪಡೆದು, ವಿಷ್ಣುವಿನ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತುವುದರ ಸಾಫಲ್ಯ ಲಭಿಸುವುದು. ಆತ ತನ್ನ ಸೋದರ ಭೃತ್ಯ ಬಂಧು-

ಬಾಂಧವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಉದ್ಧರಿಸಿ ತಾನೂ ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಪಾರ್ಷದನಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾರ್ವತಿ, ನೀನು ವಿಷ್ಣುಮಂತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಜಪಿಸು, ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸು.'

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯೊಡನೆ ಗಂಗಾತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹರಿಯ ಮಂತ್ರ ಕವಚ ಸ್ತೋತ್ರ ಪೂಜಾವಿಧಿಗಳನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾರದನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಪುಣ್ಯಕ ವ್ರತದ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಫಲ

ಅಧ್ಯಾಯ-೪

ನಾರಾಯಣ— ಪಾರ್ವತಿ ಶಿವನಿಂದ ವ್ರತಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು ಹರ್ಷಪಟ್ಟು ವ್ರತಾಚರಣೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೇಳಲು ತೊಡಗಿದಳು.

ಪಾರ್ವತಿ— ನಾಥ, ನನಗೆ ಪುಣ್ಯಕವ್ರತದ ಆಚರಣ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸು. ವ್ರತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳೇನು ? ಭಕ್ಷ್ಯಗಳು ಫಲಗಳು ಮುಂತಾದುವು ಯಾವುವು ? ವ್ರತದ ಫಲವೇನು ? ಹೇಳು. ಒಳ್ಳೆಯ ಪುರೋಹಿತನನ್ನು ದೊರಕಿಸು. ಹೂ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಇತರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೂ ಸೇವಕರನ್ನೂ ನೇಮಿಸು. ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಿರುವ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನೂ ಪೂರೈಸಿಕೊಡು. ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪತಿ ತಾನೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ? ಅವಳಿಗೆಲ್ಲಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ?

ಪಿತಾ ಕೌಮಾರಕಾಲೇ ಚ ಸದಾ ಪಾಲನಕಾರಕಃ ।
ಭರ್ತಾ ಮಧ್ಯೇ ಸುತಃ ಶೇಷೇ ತ್ರಿಧಾವಸ್ಥಾ ಸುಯೋಷಿತಾಂ ॥

ಎಳೆವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಂದೆ, ನಡುವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪತಿ, ಮುದಿವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪುತ್ರ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಸದಾ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವಳು ಅನಾಥೆಯಾಗಿರಬಾರದು.

ತಾತೋಽಶೋಕಃ ಪ್ರಾಣತುಲ್ಯಾಂ ದತ್ವಾ ಸತ್‌ಸ್ವಾಮಿನೇ ಸುತಾಂ ।
ಸ್ವಾಮೀ ನಿವೃತ್ತಿಮಾಪ್ನೋತಿ ಸಂನ್ಯಸ್ಯ ಸ್ವಸುತೇ ಪ್ರಿಯಾಂ ॥

ಪ್ರಾಣತುಲ್ಯಳಾದ ಮಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಪತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತಂದೆ ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಬೇಕು. ಪತಿ ತನ್ನ ಮಗನ ವಶಕ್ಕೆ ಅವಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಸನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾರ್ಗ-ವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಬೇಕು. ತಂದೆಯಾಗಲಿ ಪತಿಯಾಗಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಅನಾಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು.

ಬಂಧುತ್ರಯಯುತಾ ಯಾ ಸ್ತ್ರೀ ಸಾ ಚ ಭಾಗ್ಯವತೀ ಪರಾ ।
ಕಿಂಚಿದ್ ವಿಹೀನಾ ಮಧ್ಯಾ ಚ ಸರ್ವಹೀನಾಽಧಮಾ ಭುವಿ ॥

ತಂದೆ ಪತಿ ಸುತರೆಂಬ ಮೂರು ಮಂದಿ ಬಂಧುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯೆ ಅತ್ಯಂತ. ಭಾಗ್ಯವತಿ. ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವಳು ಮಧ್ಯಮಳು. ಯಾರ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ಇಲ್ಲದವಳು ಅಧಮಳು.

ಈ ಮೂವರು ಬಂಧುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೇ ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹಳು. ಬೇರೆ-ಯವರ ಜೊತೆಗೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಂದಾರ್ಹಳೆನಿಸುವಳು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಶ್ರುತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಸರ್ವಾತ್ಮ, ಸರ್ವಸಾಕ್ಷಿ, ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ನೀನು ನನಗೆ ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಗನನ್ನು ಕೊಡು. ಇದು ನನ್ನ ಮನದ ಇಂಗಿತ ಅರಿಯಬಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಹೆಚ್ಚೇನು ಹೇಳಬೇಕು ?

ಮಹಾದೇವ— ದೇವಿ, ಕೇಳು. ವ್ರತದ ವಿಧಾನ, ನಿಯಮ, ಫಲ, ವ್ರತ-ಯೋಗ್ಯವಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳು, ಫಲ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೂಹಣ್ಣು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ತರುವ ನೂರು ಮಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೂ ಬೇರೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತರುವ ನೂರಾರು ಲಕ್ಷ ಸೇವಕರನ್ನೂ ದಾಸಿಯರನ್ನೂ ನೇಮಿಸುತ್ತೇನೆ. ವೇದ ವೇದಾಂತ ಪಾರಂಗತನಾದ, ವ್ರತವಿಧಾನವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಲ್ಲ, ಹರಿಭಕ್ತನಾದ, ಸರ್ವಜ್ಞನಾಗಿದ್ದು ನನಗೆ ಸಮಾನನಾಗಿರುವ ಸನತ್ಕುಮಾರನನ್ನು ಪುರೋಹಿತನನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾಘಶುದ್ಧ ತ್ರಯೋದಶಿಯಂದು ನಿಯಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವ್ರತಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಶಸ್ತ. ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಶರೀರವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ ತಲೆಗೂದಲಿಗೆ ತೈಲಾದಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿರಬೇಕು. ವ್ರತಸ್ವೀಕಾರದ ದಿನದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅರುಣೋದಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಎದ್ದು, ಮುಖ ತೊಳೆದು, ನಿರ್ಮಲವಾದ ನೀರಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಹರಿಸ್ಮರಣ ಪೂರ್ವಕ ಆಚಮನಮಾಡಿ, ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯ ನೀಡಿ, ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಮಡಿಯುಟ್ಟು ಶುಚಿಯಾದ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಚಮನ, ತಿಲಕಧಾರಣ, ಆಹ್ನಿಕ-ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನ ಪೂರ್ವಕ ಕಲಶ ಸ್ಥಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಪುರೋಹಿತ-ನನ್ನು ವರಣಮಾಡಿ ವ್ರತವನ್ನು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ನಿತ್ಯ ಷೋಡ-ಶೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಆಸನಂ ಸ್ವಾಗತಂ ಪಾದ್ಯಮರ್ಘ್ಯಂ ಆಚಮನೀಯಕಂ
ಸ್ನಾನೀಯಂ ಮಧುಪರ್ಕಂ ಚ ವಸ್ತ್ರಾಣ್ಯಾಭರಣಾನಿ ಚ ।
ಸುಗಂಧಿ ಪುಷ್ಪಂ ಧೂಪಂ ಚ ದೀಪ ನೈವೇದ್ಯ ಚಂದನಂ
ಯಜ್ಞಸೂತ್ರಂ ಚ ತಾಂಬೂಲಂ ಕರ್ಪೂರಾದಿ ಸುವಾಸಿತಂ ॥

ಆಸನ, ಸ್ವಾಗತ, ಪಾದ್ಯ, ಅರ್ಘ್ಯ, ಆಚಮನೀಯ, ಸ್ನಾನೀಯ, ಮಧುಪರ್ಕ, ವಸ್ತ್ರ ಆಭರಣ, ಸುಗಂಧಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ, ಗಂಧ, ಯಜ್ಞೋಪವೀತ, ಕರ್ಪೂರಾದಿ ಸುಗಂಧಯುಕ್ತವಾದ ತಾಂಬೂಲ -ಇವೆ ಆ ಷೋಡಶ ಉಪಚಾರಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆ ಒಂದು ಅಂಗವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಜನರು ಅಂಗವಿಕಲರೆನಿಸುವರೋ ಹಾಗೆ. ವ್ರತದಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆ ಬಂದರೆ ಫಲ ಸಿಗಲಾರದು.

ರೂಪಸೌಂದರ್ಯ ಬಯಸುವವರು ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ನಿತ್ಯ ನೂರೆಂಟು ಪುಷ್ಪ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಶರೀರದ ವರ್ಣಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಬಿಳಿ ಸಂಪಿಗೆ ಹೂಗಳನ್ನು, ಮುಖಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕಮಲಗಳನ್ನು, ಕಣ್ಣಿನ ದೀಪ್ತಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನಖಚಿತ ದರ್ಪಣಗಳನ್ನು, ಕಣ್ಣಿನ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕನ್ನೈದಿಲೆಗಳನ್ನು, ಕೇಶಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಬಿಳಿ ಚಾಮರಗಳನ್ನು, ತುಟಿಗಳ ಮೃದುತ್ವ ವರ್ಣಸೌಂದರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಲಕ್ಷ ಬಂಧೂಕ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು, ಹಲ್ಲುಗಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದುಲಕ್ಷ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು, ಕಪೋಲ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರತ್ನಕನ್ನಡಿಗಳನ್ನು, ತುಟಿಯ ಕೆಳಭಾಗದ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರತ್ನ ಕರಡಿಗೆಗಳನ್ನು, ಕಿವಿಗಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರತ್ನಕುಂಡಲಗಳನ್ನು, ಕಂಠಧ್ವನಿ ಮಾಧುರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರತ್ನಕಲಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಧುವನ್ನು, ಮಾತಿನ ಸೌಂದರ್ಯ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರತ್ನಕಲಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೃತವನ್ನು, ದೃಷ್ಟಿ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷರತ್ನ ದೀಪಗಳನ್ನು, ಶರೀರದ ಬಲ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಧತ್ತೂರ ಕುಸುಮದಂಥ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರತ್ನಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು, ಬಾಹುಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಕಮಲನಾಳಗಳನ್ನು, ಕೈಯಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ ಕೆಂದಾವರೆಗಳನ್ನು, ಬೆರಳುಗಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ ರತ್ನದುಂಗುರಗಳನ್ನು, ಉಗುರುಗಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಳಿಯಾದ ಲಕ್ಷರತ್ನಗಳನ್ನು, ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷರತ್ನಹಾರಗಳನ್ನು, ಸ್ತನಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ ಬಿಲ್ವಫಲಗಳನ್ನು, ಶರೀರ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷರತ್ನಪತ್ರಗಳನ್ನು, ನಾಭಿ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ರತ್ನನಾಭಿಗಳನ್ನು, ನಿತಂಬ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಾವಿರ ರತ್ನಮಯ ರಥಚಕ್ರಗಳನ್ನು, ತೊಡೆಗಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ ರತ್ನದ ಬಾಳೆಕಂಬಗಳನ್ನು, ಪಾದಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ

ಲಕ್ಷಕಮಲಗಳನ್ನು, ನಡಿಗೆಯ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಚಿನ್ನದ ಸಾವಿರ ದಾಸರಿ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು, ಸಾವಿರ ರಾಜಹಂಸಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾವಿರ ಆನೆಗಳನ್ನು ಶಿರಸ್ಸಿನ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ ಸುವರ್ಣ ಛತ್ರಗಳನ್ನು, ನಗುವಿನ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ ಜಾಜಿ ಹೂಗಳನ್ನು ಶೀಲ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವ್ರತ ಪೂರ್ತಿಗೆ ಲಕ್ಷ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಮನಃ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಪಟಿಕದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ ಮಣಿಗಳನ್ನು, ಪತಿಪ್ರೇಮ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಹವಳದಂಥ ಸಾವಿರ ಮಣಿಗಳನ್ನು, ಕೋಟಿಜನ್ಮ ಪರ್ಯಂತ ಪತಿಸೌಭಾಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಲಕ್ಷ ಮಾಣಿಕ್ಯಗಳನ್ನು, ಪುತ್ರಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಬೂದುಗುಂಬಳ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ನಿಂಬೆ ಬಿಲ್ವಗಳನ್ನು, ಅಸಂಖ್ಯ ಜನ್ಮ-ಪರ್ಯಂತ ಪತಿಗೆ ಧನವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಲಕ್ಷರತ್ನಗಳನ್ನು, ಸಂಪತ್ತು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ತಾಳವಾದ್ಯಗಳನ್ನು, ಪತಿಯ ಭೋಗವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪಾಯಸ ತಂಬಿಟ್ಟು ತುಪ್ಪ ಸಕ್ಕರೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಹರಿಭಕ್ತಿ ವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಸುಗಂಧ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರೀತಿಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ರುಚಿಕರವಾದ ಮಧುರವಾದ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ನೈವೇದ್ಯ-ಗಳನ್ನು, ನಾನಾವಿಧ ಪುಷ್ಪ ತುಳಸಿಗಳನ್ನು, ಸಸ್ಯವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾವಿರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅನ್ನ-ದಾನವನ್ನೂ ಭಕ್ತಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನೂರು ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿ ಪೂರ್ವಕ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಈ ವ್ರತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳು ಹವಿಷ್ಯಾನ್ನ, ಐದು ತಿಂಗಳು ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು ಹದಿನೈದು ದಿನ ಹವಿಸ್ಸನ್ನು, ಉಳಿದ ಹದಿನೈದು ದಿನ ಕೇವಲ ನೀರನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು. ರಾತ್ರಿ ಕುಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಜಾಗರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಮರಣ, ಕೀರ್ತನ, ವಿಹಾರ, ಪ್ರೇಕ್ಷಣ, ರಹಸ್ಯಾಲಾಪ, ಮೈಥುನದ ಸಂಕಲ್ಪ ಮತ್ತು ಆಚರಣ ಹೀಗೆ ಎಂಟು ಬಗೆಯಾದ ಮೈಥುನವನ್ನು ವರ್ಜಿಸಬೇಕು. ಮುನ್ನೂರ ಅರವತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನ, ಮುನ್ನೂರ ಅರವತ್ತು ಸುವರ್ಣದಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಈ ವ್ರತದ ಫಲ ದೃಢವಾದ ಹರಿಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣುತುಲ್ಯ ತ್ರಿಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುತ್ರಲಾಭ ಜೊತೆಗೆ, ಪತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯ, ವಿಪುಲ ಧನಲಾಭ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಶಿವ ಸುಮ್ಮನಾದ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾರದನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಕ ವ್ರತವಿಧಾನವೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಪುಣ್ಯಕ ವ್ರತಾನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಜನಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪುತ್ರರತ್ನರು

ಅಧ್ಯಾಯ-೫

ನಾರಾಯಣ— ಪುಣ್ಯಕ ವ್ರತವಿಧಾನವನ್ನು ಶಿವನ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿದ ಪಾರ್ವತಿ ಸಂತುಷ್ಟಳಾಗಿ ಪುನಃ ವ್ರತಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಬಯಸಿದಳು. ಶಿವ ನುಡಿದ-

ಮನುವಿನ ಪತ್ನಿ ಶತರೂಪೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದೆ ಕೊರಗಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಳು, 'ದೇವ, ನೀನು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ. ಬಂಜೆಯಾದ ನನಗೆ ಪುತ್ರಲಾಭವಾಗಲು ನಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಹೇಳು. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಐಶ್ವರ್ಯ ಧನವೆಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಶೋಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪುತ್ರನಿಲ್ಲದವಳ ಜನ್ಮ ವ್ಯರ್ಥ. ತಪಸ್ಸು ದಾನಗಳಿಂದ ಬರುವ ಪುಣ್ಯ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಕೊಟ್ಟೀತು. ಒಳ್ಳೆಯ ಪುತ್ರ ಮುಖ ಕಂಡು ನೂರು ಅಶ್ವಮೇಧಗಳ ಪುಣ್ಯ ಪಡೆದು ಪುತ್ ಎಂಬ ನರಕದಿಂದ ಪಾರಾಗುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪುತ್ರೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಉಪಾಯವನ್ನು ಹೇಳು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಯೂ ಫಲಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಾಡಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯ ಧನ ಭೂಮಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೀನೆ ಇಟ್ಟುಕೊ. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ನಮಗೆ ಅದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದವನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲೂ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನೂ ತನ್ನ ಮುಖ ತೋರಿಸಲು ನಾಚುತ್ತಾನೆ. ನೀನು ನಮಗೆ ಈಗ ದಾರಿ ತೋರದಿದ್ದರೆ ನಾನು ವಿಷಪಾನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅಥವಾ ಬೆಂಕಿಗೆ ಹಾರುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆ ಈಗಲೆ ಪುತ್ರಪೌತ್ರರಿಲ್ಲದೆ ಅಮಂಗಳಕರವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀರಹಿತವೂ ಆಗುವುದು.' ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಶತರೂಪೆ ಬ್ರಹ್ಮನ ಮುಂದೆ ಕಣ್ಣೀರು ಗರೆದಳು. ಕೃಪಾನಿಧಿಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ಹೇಳತೊಡಗಿದ.

ಬ್ರಹ್ಮ— ಮಗಳೆ, ಪುತ್ರನನ್ನು ಪಡೆವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳು. ಅದು ಸರ್ವೈಶ್ವರ್ಯಾದಿದಾಯಕ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಪ್ರದ. ಮಾಘಶುದ್ಧ ತ್ರಯೋದಶೀದಿನ ಈ ವ್ರತ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ವ್ರತ ಮಾಡಬೇಕು. ವೇದೋಕ್ತ ರೀತಿಯಿಂದ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವ್ರತ ಕಾಣ್ವಶಾಖೋಕ್ತವಾದುದು. ವಿಷ್ಣು ತುಲ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮ ಉಳ್ಳ ಪುತ್ರ ಈ ವ್ರತದ ಫಲವಾಗಿ ಜನಿಸುತ್ತಾನೆ.'

ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಶತರೂಪೆ ವ್ರತಮಾಡಿ ಪ್ರಿಯವ್ರತ ಉತ್ತಾನಪಾದರೆಂಬ ಮನೋಹರರಾದ ಇಬ್ಬರು ಪುತ್ರರನ್ನು ಪಡೆದಳು. ಇದೇ ರೀತಿ ದೇವಹೂತಿಯೂ ಈ ವ್ರತದಿಂದ ನಾರಾಯಣಾಂಶನಾದ ಕಪಿಲನನ್ನು ಪುತ್ರನನ್ನಾಗಿ ಪಡೆದಳು. ಅರುಂಧತಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಡೆದಳು. ಶಕ್ತಿಯ ಪತ್ನಿ ಪರಾಶರನನ್ನು ಹಡೆದಳು. ಅದಿತಿಯೂ ಈ

ವ್ರತದಿಂದಲೆ ವಾಮನನನ್ನು ಮಗನನ್ನಾಗಿ ಪಡೆದಳು. ಶಚಿ ಜಯಂತನನ್ನು ಉತ್ತಾನ-ಪಾದನ ಪತ್ನಿ ಧ್ರುವನನ್ನು, ಕುಬೇರಪತ್ನಿ ನಲಕೂಬರನನ್ನು, ಸೂರ್ಯಪತ್ನಿ ವೈವಸ್ವತ-ಮನುವನ್ನು, ಅತ್ರಿಪತ್ನಿ ಚಂದ್ರನನ್ನು, ಅಂಗಿರಸನ ಪತ್ನಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯನ್ನು, ಭೃಗುಪತ್ನಿ ಶುಕ್ರನನ್ನು ಮಗನನ್ನಾಗಿ ಪಡೆದುದು ಈ ವ್ರತದ ಫಲ. ಪಾರ್ವತಿ, ನೀನೂ ಕೂಡ ಈ ವ್ರತಮಾಡಿ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳು, ಅವನೆ ಒಂದು ಅಂಶದಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಗ-ನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಹೀಗೆ ಶಿವ ಹೇಳಿದಾಗ ಪಾರ್ವತಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ವ್ರತವನ್ನಾರಂಭಿಸಿದಳು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾರದನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಕವ್ರತಕಥನವೆಂಬ ಐದನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಅಧ್ಯಾಯ-೬

ಪಾರ್ವತಿ ವ್ರತಾಚರಣೆಯ ವೈಭವ, ಗಣೇಶೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಸೂಚನೆ

ನಾರದ— ಪಾರ್ವತಿ ವ್ರತವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದಳು, ಗಣಪತಿ ಹೇಗೆ ಜನಿಸಿದ-ನೆಂದು ಹೇಳು.

ನಾರಾಯಣ— ಶಿವ ವ್ರತವಿಧಾನವನ್ನು, ದೇವಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದ. ಸದಾ ಹರಿಯ ಆರಾಧನೆ, ಹರಿಯ ಧ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿಯೆ ತನ್ಮಯನಾಗಿ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾದ. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳ ಪರಿವೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹರಿಮಂತ್ರ ಜಪಿಸುತ್ತ ಪರಮಾನಂದ ಪೂರ್ಣನಾದ. ಇತ್ತ ದೇವಿ ಪರಿಚಾರಕರಿಂದಲೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದಲೂ ವ್ರತದ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವ್ರತವನ್ನಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರನಾದ ಪೂಜ್ಯ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಮೂರ್ತಿಮತ್ತಾದ ತೇಜೋರಾಶಿಯಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸ್ಸಿನಿಂದ ಜ್ವಲಿಸುತ್ತ ಬಂದ. ಬ್ರಹ್ಮ ಸಪತ್ನೀಕನಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದಿಂದ ಬಂದ. ಮಹೇಶ್ವರನೂ ಬಂದ. ಕ್ಷೀರಸಾಗರ ಶಾಯಿಯಾದ ಭಗವಾನ್ ನಾರಾಯಣನೂ ಚತುರ್ಭುಜ ನೀಲಮೇಘ-ಶ್ಯಾಮ, ಉರದಲ್ಲಿ ವನಮಾಲೆ ಧರಿಸಿ, ರತ್ನಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ-ಯೊಡನೆ ಸಕಲ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ರತ್ನಯಾನವೇರಿ ಬಂದ. ಬಳಿಕ ಸನಕ, ಸನಂದನ, ಸನಾತನ, ಕಪಿಲ, ಆಸುರಿ, ಕ್ರತು, ಹಂಸ, ವೋಢು, ಪಂಚಶಿಖಿ, ಆರುಣಿ, ಯತಿ, ಸುಮತಿ, ವಸಿಷ್ಠ, ಪುಲಸ್ತ್ಯ ಅತ್ರಿ, ಭೃಗು, ಅಂಗಿರಸ್, ಅಗಸ್ತ್ಯ ಪ್ರಚೇತಸ್,

ದೂರ್ವಾಸ, ಚ್ಯವನ, ಮರೀಚಿ, ಕಶ್ಯಪ, ಕಣ್ವ, ಜರತ್ಕಾರು, ಗೌತಮ, ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ಉತಥ್ಯ, ಸಂವರ್ತ, ಸೌಭರಿ, ಜಾಬಾಲಿ, ಜಮದಗ್ನಿ, ಜೈಗೀಷವ್ಯ, ದೇವಲ, ಗೋಕಾಮುಖ, ಚಕ್ರಕರ, ಪಾರಿಭದ್ರ, ಪರಾಶರ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ವಾಮದೇವ, ಋಷ್ಯಶೃಂಗ, ವಿಭಾಂಡಕ, ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ, ಮೃಕಂಡು, ಪುಷ್ಕರ, ಲೋಮಶ, ಕೌತ್ಸ, ವತ್ಸ, ದಕ್ಷ, ಬಾಲಾಗ್ನಿ, ಅಘಮರ್ಷಣ, ಕಾತ್ಯಾಯನ, ಕಣಾದ, ಪಾಣಿನಿ, ಶಾಕಟಾಯನ, ಶಂಕು, ಆಪಿಶಾಲಿ, ಶಾಕಲ್ಯ, ಶಂಖ ಮೊದಲಾದ ಮುನಿಗಳು ಬಂದರು.

ಧರ್ಮಪುತ್ರರಾದ ನರ ನಾರಾಯಣರು ನಾವೂ ಬಂದೆವು. ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರು, ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳು ಯಕ್ಷಗಂಧರ್ವಕಿನ್ನರರು ಬಂದರು. ಪರ್ವತರಾಜ ಹಿಮಾಲಯನೂ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಬಂದ. ಬೇರೆ ಪರ್ವತಗಳೂ ಸಪರಿವಾರರಾಗಿ ಬಂದರು.

ಹಿಮಾಲಯನು ವ್ರತಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ದುರ್ಲಭವಾದ ನಾನಾ ಅಮೂಲ್ಯ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ತಂದಿದ್ದ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಆನೆಗಳು ಮೂರುಲಕ್ಷ ಕುದುರೆಗಳು, ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ಗೋವುಗಳು, ನೂರು ಲಕ್ಷ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳು, ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಮುತ್ತು-ವಜ್ರಗಳ ಹಾರಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಕೌಸ್ತುಭ ಮಣಿಗಳು. ರುಚಿಕರವಾದ ನಾನಾ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮೂಟೆಗಳು, ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಅನಂತರತ್ನ ಪ್ರಭವನೆನಿಸಿದ ಹಿಮಾಲಯ ತನ್ನ ಮಗಳು ಕೈಗೊಂಡ ವ್ರತಕ್ಕಾಗಿ ತಂದಿದ್ದ.

ವಿದ್ಯಾಧರಿಯರೂ ನರ್ತಕ ನರ್ತಕಿಯರೂ ಅಪ್ಸರೆಯರೂ ನಾನಾ ವಿಧ ವಾದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಂದರು. ಕೈಲಾಸದ ರಾಜಮಾರ್ಗ ಚಂದನ, ಮಾವಿನ ತಳಿರುತೋರಣ, ಬಾಳೆ ಕಂಬಗಳು, ಗರಿಕೆಹಲ್ಲು, ಮುತ್ತುಗ ಎಲೆಗಳು, ಅರಳು ಧಾನ್ಯಕಾಳುಗಳು ಫಲಪುಷ್ಪಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿತ್ತು. ಪದ್ಮರಾಗ ಮಣಿಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಬಂದ ಅತಿಥಿ ಅಭ್ಯಾಗತರೆಲ್ಲ ಶಂಕರನಿಂದ ಸತ್ಕೃತರಾಗಿ ಉನ್ನತವಾದ ಸಿಂಹಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರು. ಈ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ದಾನಾಧ್ಯಕ್ಷ ಇಂದ್ರ. ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷ ಕುಬೇರ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕ ಸೂರ್ಯ, ವಿತರಣ ಮಾಡುವವ ವರುಣ. ಹೀಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಸಾವಿರಾರು ಹಾಲು ಮೊಸರಿನ ಹೊಳೆಗಳೆ ಹರಿದುವು. ನೂರಾರು ಬೆಲ್ಲ ತುಪ್ಪಗಳ ಹೊಳೆಗಳು, ಸಾವಿರಾರು ಜೇನಿನ ಹೊಳೆಗಳು, ನೂರಾರು ಎಣ್ಣೆಯ ಹೊಳೆಗಳು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಜ್ಜಿಗೆ ಹೊಳೆಗಳು, ನೂರು ಲಕ್ಷ ಅಮೃತ ಕಲಶಗಳು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸಕ್ಕರೆಯ ಮಿಷ್ಟಾನ್ನ ರಾಶಿಗಳು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಕರಿದ ಅಕ್ಕಿ ಗೋಧಿ ಹಿಟ್ಟುಗಳ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸ್ವಸ್ತಿಕ ವಾಯನಗಳು, ಕೋಟಿ ಬೆಲ್ಲದ ಅರಳಿನ ರಾಶಿಗಳು,

ಅವಲಕ್ಕಿಯ ಹತ್ತುಕೋಟಿ ರಾಶಿಗಳು, ಅಸಂಖ್ಯ ಅಕ್ಕಿರಾಶಿಗಳು, ಪರ್ವತಾಕಾರದ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಹವಳಗಳ ರಾಶಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬಂದುವು.

ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಪಾಯಸ, ತಂಬಿಟ್ಟು, ಶಾಲ್ಯನ್ನ ಮತ್ತು ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಂಜನ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದಳು. ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣರೂ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಋಷಿಗಳೂ ಉಂಡರು. ಲಕ್ಷ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬಡಿಸಿದರು. ಉಂಡು ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪಚ್ಚಕರ್ಪೂರ ಸುವಾಸಿತ-ವಾದ ತಾಂಬೂಲವಿತ್ತರು. ಬಳಿಕ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ ಪಾರ್ಷದರಿಂದ ಚಾಮರಸೇವೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ನಾರಾಯಣನ ಮುಂದೆ ವಿದ್ಯಾಧರಿಯರ ನರ್ತನ ಸೇವೆಯೂ ನಡೆಯಿತು. ಗಂಧರ್ವರ ಗಾನ ನಡೆಯಿತು.

ಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮನ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ನಾರಾಯಣನ ಮುಂದೆ ಕೈಮುಗಿದು ಹೇಳಿದ—

'ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪ್ರಭೋ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನಾಲಿಸು. ಎಲ್ಲ ವ್ರತ ಜಪ ಯಜ್ಞ ಪೂಜೆ-ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೀನೆ ಪೂಜಿತನಾಗುವವ. ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟ ಫಲ ಕೊಡುವವನೂ ನೀನೆ. ಈಗ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದೆ ಕೊರಗುತ್ತಿರುವ ಪಾರ್ವತಿ ಪುತ್ರ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಪುಣ್ಯಕ ವ್ರತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ದೇವತೆಗಳು ನಮ್ಮ ರತಿಕ್ರೀಡೆಗೆ ಭಂಗತಂದಾಗ ನನ್ನ ವೀರ್ಯ ವ್ಯರ್ಥವಾದುದನ್ನು ಕಂಡು ಪಾರ್ವತಿ ದುಃಖಿಸಿದಳು. ನಾನು ಸವಿನುಡಿಗಳಿಂದ ಸಂತೈಸಿ ಈ ವ್ರತ ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರಿಸಿದೆ. ಈ ವ್ರತದಿಂದ ಸತ್ಪುತ್ರನನ್ನೂ ಪತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನೂ ಅವಳು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅವೆರಡೂ ಸಿಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನೆ ತೊರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಹಿಂದೆ ದಕ್ಷಪುತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ತನ್ನ ತಂದೆ ನನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಮಾನಿನಿ ಈಕೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಲ್ಲ ನಿನಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದುದೇನು ? ದೀನಳಾದ ಈಕೆಗೆ ನೀನು ಹಿತ ನುಡಿಯಬೇಕು.

ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲೆ ಇರುವ ಚಾಪಲ್ಯ ಯಾರಿಗೂ ತಡೆಯಲಸಾಧ್ಯ. ಅವರು ಎಂಥಹ ಯೋಗಿಗಳನ್ನೂ, ತಪಸ್ವಿಗಳನ್ನೂ, ಜಿತೇಂದ್ರಿಯರಾದ ಕೋಪವನ್ನು ಗೆದ್ದ ಸಿದ್ಧರನ್ನೂ ಮೋಹಗೊಳಿಸಬಲ್ಲರು. ಎಲ್ಲ ಮಾಯೆಗೂ ಮೂಲಾಧಾರ, ಕಾಮವರ್ಧಕ, ಕಾಮದೇವನ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ಸ್ತ್ರೀರೂಪ. ಮೋಕ್ಷದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಹರಿಭಕ್ತಿ-ಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿಡುವ ಹಗ್ಗದಂತಿರುತ್ತದೆ. ವೈರಾಗ್ಯ-ನಾಶಕ, ರಾಗವರ್ಧಕ, ಸಾಹಸಗಳಿಗೆ ದೋಷಗಳಿಗೆ ಮನೆ, ಅವಿಶ್ವಾಸದ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಸ್ವತಃ ಕಪಟ- ರೂಪ. ಅಹಂಕಾರಾಶ್ರಯ, ಮೇಲೆ ಅಮೃತ, ಒಳಗೆ ವಿಷ ತುಂಬಿದ ಕೊಡ ಸ್ತ್ರೀರೂಪ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು, ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲ-ವಾಗುವಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಶಕ್ತರಾಗಲಾರರು.

ನಾರಾಯಣ— ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಪಾರ್ವತಿ ಪುಣ್ಯಕ-ವ್ರತ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಅದು ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟದಾಯಕ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ. ಸರ್ವಸಾಕ್ಷಿ ಜ್ಯೋತಿರೂಪ ಸನಾತನನಾದ ಪರಮಾತ್ಮ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕಾರಕ. ಅನ್ಯರಿಗೆ ಅವನನ್ನು ಒಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆತ ಭಕ್ತಿಗೆ ಅಧೀನನಾಗುವವ. ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಮಹೇಶ್ವರರು ಅವನ ಅಂಶಭೂತರು. ಮಹಾವಿರಾಟ್ ಪುರುಷನೂ ಅವನ ಅಂಶ. ಏಳು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ಕ್ಷುದ್ರದೇವತೆಗಳನ್ನು ಭಜಿಸಿದರೆ ಆ ದೇವತೆಗಳ ಅನುಗ್ರಹ-ದಿಂದ ಸೂರ್ಯ ಮಂತ್ರ ಲಾಭವಾಗುವುದು. ಮೂರು ಜನ್ಮ ಸೂರ್ಯಮಂತ್ರವನ್ನು ಭಜಿಸಿದರೆ ಸೂರ್ಯಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಶಿವಮಂತ್ರಲಾಭ. ಏಳು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಮಂತ್ರ ಜಪಿಸಿದರೆ ಮಾಯಾಮಂತ್ರ ಲಭಿಸುವುದು. ನೂರು ಜನ್ಮ ಮಾಯಾಮಂತ್ರ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿ ಲಭಿಸುವುದು. ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತರ ಸಂಗಡದಿಂದ ಭಕ್ತಿ ಪರಿಪಕ್ವ-ವಾಗುವುದು. ದೇವತೆಗಳ ಅನುಗ್ರಹವೂ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಆಗ ಕೃಷ್ಣಮಂತ್ರ ಲಭಿಸುವುದು. ಬಹುಕಾಲ ಕೃಷ್ಣನ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಿ ಆತ ಕೃಷ್ಣಸದೃಶನಾಗುವನು. ಮಹಾಪ್ರಳಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಯ ಉಂಟಾದರೂ ಇಂಥ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತನಿಗೆ ಲಯವಿಲ್ಲ. ಆತ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಗೋಲೋಕವನ್ನೆ ಸೇರಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತ ಆನಂದದಿಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆ-ಗಳಿನ್ನೂ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನಗುತ್ತಾನೆ.

ಶಿವ, ನೀನು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಂಹರಿಸಿದ್ದರೂ ನನ್ನ ಭಕ್ತರನ್ನೂ ಸಂಹರಿಸಲಾರೆ. ಮಾಯೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆವರಿಸುವುದು, ನನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಮಾಯೆಯ ತೊಡಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಯೆ ನನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿಯನ್ನೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆ.

ಮಾಯಾ ನಾರಾಯಣೀ ಮಾತಾ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿದಾ ।
ನ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ವಿನಾ ಮಾಯಾ ನಿಷೇವಣಂ ॥

ಮಾಯೆ ಎಂದರೆ ನಾರಾಯಣನ ಮಡದಿ. ಜಗನ್ಮಾತೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿ ನೀಡುವವಳು ಅವಳೆ. ಅವಳ ಸೇವೆ ಮಾಡದೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿ ದೊರಕದು.

ಈ ಮಾಯೆಯೆ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿ. ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಪ್ರಿಯಳು. ಕೃಷ್ಣನಂತೆ ಅವಿನಾಶಿನಿ. ಚಿನ್ಮಯಸ್ವರೂಪಳು. ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಚಿನ್ಮಯ ರೂಪವನ್ನು ಭಕ್ತರಿಗೆ ತೋರುವಳು. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರ ತೇಜಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಕೊಂದವಳು ಅವಳೆ. ಮುಂದೆ ದಕ್ಷನು ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರ ಫಲವಾಗಿ ಅವನ ಪತ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಸತಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ತಂದೆಯ ಮುಖದಿಂದ ಪತಿನಿಂದೆ ಕೇಳಿ ಸಹಿಸದೆ ಯೋಗ-ಬಲದಿಂದ ಶರೀರತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದಳು. ನೀನು ಅವಳ ಶರೀರವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಎಲ್ಲೆಡೆ ತಿರುಗಲಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ನಿನ್ನನ್ನು ಸಂತೈಸಿದೆ. ಆ ಸತೀದೇವಿ ಹಿಮಾಲಯನ ಮಗಳಾಗಿ

ಹುಟ್ಟಿ ಈಗ ಪುಣ್ಯಕ ವ್ರತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಇದು ಸಾವಿರ ರಾಜಸೂಯ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಮಾನ. ಅಷ್ಟೇ ಧನವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ವ್ರತದಿಂದಲೆ ನೀನೂ ಭೂತಪತಿ ಎನಿಸಿರುವೆ. ಈಗ ಪಾರ್ವತಿಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪುತ್ರನೂ ಉದಿಸುವನು. ಆ ಬಾಲಕನೆ ದೇವಗಣಗಳಿಗೆ ಈಶನಾಗುವುದರಿಂದ ಗಣೇಶನೆನಿಸುವನು. ಸ್ಮರಣಮಾತ್ರದಿಂದ ವಿಘ್ನನಾಶ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವಿಘ್ನನಿಘ್ನನೆನಿಸುವನು. ಪುಣ್ಯಕ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ಅರ್ಪಿಸುವ ನೈವೇದ್ಯ ಉಂಡು ಹೊಟ್ಟೆ ಬೆಳೆವುದರಿಂದ ಲಂಬೋದರನೆನಿಸುವನು. ಶನಿದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಲೆ ಬೀಳುವಾಗ ಆನೆಯ ತಲೆ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಗಜಾನನನೆನಿಸುವನು. ಪರಶುರಾಮನ ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಒಂದು ದಂತಭಂಗವಾಗುವುದರಿಂದ ಏಕದಂತನೆನಿಸುವನು.

ಗಣೇಶ ಸರ್ವದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಪೂಜ್ಯನೆನಿಸುವನು. ನನ್ನ ವರಬಲದಿಂದ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲಿಗೆ ಪೂಜೆ ಅವನಿಗೇ ಸಲ್ಲುವುದು. ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಬೇರೆ ದೇವತೆಗಳ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಪೂಜೆ ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು. ಫಲವೂ ಬರುವುದು.

ಗಣೇಶ, ಸೂರ್ಯ, ವಿಷ್ಣು, ಶಿವ, ಅಗ್ನಿ, ದುರ್ಗೆ ಈ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಪೂಜಿಸಿಯೆ ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಗಣೇಶಪೂಜೆಯಿಂದ ವಿಘ್ನಪರಿಹಾರ. ಸೂರ್ಯಪೂಜೆಯಿಂದ ವ್ಯಾಧಿ ಪರಿಹಾರ. ವಿಷ್ಣು ಪೂಜೆಯಿಂದ ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿ, ಮೋಕ್ಷ, ಪಾಪನಾಶ, ಯಶಸ್ಸು, ಐಶ್ವರ್ಯಗಳುಂಟಾಗುವುವು. ತೃಪ್ತಿಕಾರಣವಾದ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಶಿವಪೂಜಾಫಲ. ಮನಸ್ಸು ನಿರ್ಮಲವಾಗುವುದು ಅಗ್ನಿಪೂಜೆಯ ಫಲ. ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕಾರಮಾಡಿರುವ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಜ್ಞಾನ ಲಭಿಸುವುದು. ದುರ್ಗಾಪೂಜೆಯಿಂದ ಹರಿಭಕ್ತಿ ಲಭಿಸುವುದು. ಈ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸದಿದ್ದರೆ ವಿಪರೀತ ಫಲ. ಇವರು ನಿತ್ಯರಾಗಿದ್ದು ಸೃಷ್ಟ್ಯಾದಿಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕೃಷ್ಣನ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ಆವಿರ್ಭಾವ ತಿರೋಭಾವಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಹರಿ ಸುಮ್ಮನಾದ. ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರೂ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಋಷಿಗಳೂ ಹರಿಯ ಮಾತಿನಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾರದನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ವ್ರತಾಜ್ಞಾಗ್ರಹಣವೆಂಬ ಆರನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಅಧ್ಯಾಯ-೭

ಸನತ್‌ಕುಮಾರರು ಸತಿಗೆ ಪತಿಯನ್ನೇ ದಾನಕೊಡು ಎಂದಾಗ ಪಾರ್ವತಿ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳ ಸಂವಾದ, ಪಾರ್ವತಿಯಿಂದ ವಿಷ್ಣುಸ್ತುತಿ

ನಾರಾಯಣ— ನಾರದ, ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಆಜ್ಞೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ವ್ರತ ಆರಂಭಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ. ಪಾರ್ವತಿ ಮಂಗಳವಾದ್ಯ ಮಾಡಿಸಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಮಡಿಯುಟ್ಟು ಬಿಳಿಧಾನ್ಯದ ಮೇಲೆ ರತ್ನಕಲಶ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಳು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಚಿಗುರು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಅಕ್ಷತೆಗಳಿಟ್ಟು ಚಂದನ ಅಗುರು ಕಸ್ತೂರಿ ಕುಂಕುಮಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದಳು.

ರತ್ನೋದ್ಭವನಾದ ಹಿಮಾಲಯನ ಮಗಳು. ರತ್ನಾಭರಣ ಭೂಷಿತಳು ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವವಳು ಪಾರ್ವತಿ. ಅವಳು ಈಗ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಮುನಿಗಳನ್ನೂ ಪುರೋಹಿತನನ್ನೂ ದಿಕ್ಪಾಲರನ್ನೂ ದೇವ ನರ ನಾಗಾದಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿ ಚಂದನ ಅಗುರು ಕಸ್ತೂರಿ ರತ್ನಾಭರಣಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದಳು. ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಮಹೇಶ್ವರರನ್ನೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದಳು. ಬಳಿಕ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವ್ರತವನ್ನಾರಂಭಿಸಿ ಇಷ್ಟ ದೇವತೆಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಮಂಗಳಕಲಶದಲ್ಲಿ ಆವಾಹಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದಳು. ವ್ರತದಲ್ಲಿ ವಿಹಿತವಾದ ದುರ್ಲಭವಾದ ಎಲ್ಲ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನೂ ವೇದಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಅರ್ಪಿಸಿದಳು. ಎಳ್ಳು ತುಪ್ಪಗಳ ಮೂರುಲಕ್ಷ ಆಹುತಿಗಳಿಂದ ಹೋಮಮಾಡಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೂ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದಳು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಪ್ರತಿದಿನ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಿದಳು.

ವ್ರತ ಸಮಾಪ್ತಿಯ ದಿನ ಪುರೋಹಿತನಾದ ಸನತ್ಕುಮಾರ ದೇವಿಯಲ್ಲಿ ಪತಿದಕ್ಷಿಣೆ ಕೇಳಿದ. ದೇವಿ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾದಳು. ಅಳತೊಡಗಿದಳು. ಮೂರ್ಛಿತಳಾಗಿ ಬಿದ್ದಳು. ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲ ದೇವಿಯನ್ನು ಸಂತೈಸಲು ಶಿವನನ್ನೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಶಿವ ದೇವಿಯನ್ನು ಸಂತೈಸುತ್ತ ಹೇಳಿದ— 'ದೇವಿ, ಏಳು. ನಿನಗೆ ಶುಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳು. ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಆವಶ್ಯಕವಾದುದು ದಕ್ಷಿಣೆ. ಅದು ಯಶಸ್ಸಿಗೂ ಕಾರಣ, ಫಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣ. ದೇವತಾ ಕಾರ್ಯವಿರಲಿ ಪಿತೃಕಾರ್ಯವಿರಲಿ, ನಿತ್ಯಕರ್ಮವಿರಲಿ, ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮವಿರಲಿ ದಕ್ಷಿಣೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ವ್ಯರ್ಥವೆ. ಆ ಕರ್ಮಕರ್ತನೂ ಕಾಲಸೂತ್ರ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಕರ್ಮದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಆಗಲೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತ ಕಳೆದಾಗ ಅದರ ಎರಡರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಒಂದು ದಿನ ಕಳೆದಾಗ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು, ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಕಳೆದಾಗ ನೂರರಷ್ಟು. ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದಾಗ ಐನೂರರಷ್ಟು, ಆರು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದಾಗ ಅದರ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು. ಒಂದು

ವರ್ಷವೆ ಕಳೆದರೆ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮ ವ್ಯರ್ಥವೆ. ಕರ್ಮಕರ್ತನು ಪುತ್ರ ಪೌತ್ರಧನ ಐಶ್ವರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸಾವಿರವರ್ಷಕಾಲ ನರಕದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವನು. ಕರ್ಮ ಧರ್ಮಹೀನವಾದಾಗ ಧರ್ಮನಾಶವಾಗುವುದು.

ವಿಷ್ಣು— ದೇವಿ, ನೀನು ಧರ್ಮವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಧರ್ಮ ರಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಬ್ರಹ್ಮ— ಧರ್ಮವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಕರ್ತನೂ ನಾಶ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಧರ್ಮ— ದೇವಿ, ಪತಿದಕ್ಷಿಣೆಯಿತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು. ನಾನಿದ್ದರೆ ತಾನೆ ಎಲ್ಲ ಸನ್ಮಂಗಲಗಳುಂಟಾಗುವುವು ?

ಮುನಿಗಳು— ದೇವಿ, ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ನೀನು ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲ ಇರುವಾಗ ನಿನಗೆ ಏನು ಕೆಟ್ಟದಾದೀತು ?

ಸನತ್ಕುಮಾರ— ದೇವಿ, ನನಗೆ ಶಿವನನ್ನು ಕೊಡು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ವ್ರತದ ಫಲ-ವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಿ. ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಿ. ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಕರ್ಮದ ಪೂರ್ಣಫಲಕ್ಕೆ ನಾನೆ ಭಾಗಿ-ಯಾಗುವೆನು.

ಪಾರ್ವತಿ— ದೇವತೆಗಳೆ ಕೇಳಿ, ಪುರೋಹಿತರೆ ಕೇಳಿ, ಪತಿಯನ್ನೇ ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅಂಥ ಕರ್ಮ ನನಗೇಕೆ ? ಅಂಥ ಧರ್ಮ ರಕ್ಷಿಸಿ ನನಗೇನಾಗ-ಬೇಕಾಗಿದೆ ? ಆದರಿಂದ ಪುತ್ರನನ್ನು ಪಡೆದಾದರೂ ನಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ? ಭೂಮಿಗೆ ಆರೈಕೆ ಮಾಡದೆ ವೃಕ್ಷದ ಆರೈಕೆ ಮಾಡಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಬೀಜವೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗಿಡವೆಲ್ಲಿ ? ಫಲವೆಲ್ಲಿ ? ಪ್ರಾಣವನ್ನೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ತೂರೆದರೆ ದೇಹವಿನ್ನೇಕೆ ? ದೃಷ್ಟಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಣ್ಣಿಂದೇನು ? ಪತಿವ್ರತೆಯರಿಗೆ ಪತಿ ಒಬ್ಬನೆ ನೂರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಾನ. ಅಂಥ ಪತಿಯನ್ನು ದಾನಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಪುತ್ರನಿಂದೇನು ? ಪುತ್ರ ಸಂತತಿಗೆ ಪತಿ ಮೂಲ. ಮೂಲಧನ ಕಳೆದುಹೋದರೆ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಷ್ಫಲವೆ ತಾನೆ ?

ವಿಷ್ಣು— ಪುತ್ರನಿಗಿಂತ ಪತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದು ನೀನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೆ. ಆದರೆ ಧರ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಪತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದು. ಧರ್ಮನಾಶವಾದರೆ ಪತಿಯಿಂದೇನು, ಪುತ್ರನಿಂದೇನು ?

ಬ್ರಹ್ಮ— ಪತಿಗಿಂತ ಧರ್ಮಶ್ರೇಷ್ಠ. ಹಾಗೇ ಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸತ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಸತ್ಯಗೊಳಿಸು. ಭ್ರಷ್ಟ ಗೊಳಿಸಬೇಡ.

ಪಾರ್ವತಿ— ವೇದಗಳಲ್ಲಿ 'ಸ್ವ' ಎಂದರೆ ಧನವೆಂದೂ 'ಸ್ವಾಮಿ' ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಡೆಯನೆಂದೂ ಹೇಳಿದೆ. ಪತಿ ಪತ್ನಿಗೆ ಒಡೆಯ. ಆದ್ದರಿಂದಲೆ 'ಸ್ವಾಮಿ' ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಪತ್ನಿ ಪತಿಗೆ ಒಡೆಯಳಲ್ಲ. ಅವಳು ಪತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ದಾನ ಮಾಡಬಲ್ಲಳು.

ಧರ್ಮ— ಪತಿ ಪತ್ನಿಯರಿಗೆ ದಂಪತಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿದೆ. ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಅಧಿಕಾರ. ಆದರಿಂದ ಇಬ್ಬರೂ ಸಮಾನರು. ಆದರಿಂದ ಪತ್ನಿ ಪತಿಯನ್ನು ದಾನಮಾಡಬಹುದು. ಪತಿಪತ್ನಿಯನ್ನೂ ದಾನಮಾಡಬಹುದು.

ಪಾರ್ವತಿ— ಪತಿಪತ್ನಿಯರು ಸಮಾನರೆನ್ನುವುದು ಶ್ರುತಿಗೆ ಸಮ್ಮತವಲ್ಲ. ತಂದೆ ಮಗಳನ್ನು ಅಳಿಯನಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅದರಿಂದ ಪತ್ನಿ ಪತಿಯ ಸೊತ್ತು. ಪತಿ ಪತ್ನಿಯ ಸೊತ್ತಲ್ಲ.

ದೇವತೆಗಳು— ದೇವಿ ದುರ್ಗೆ. ನೀನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಬುದ್ಧಿಸ್ವರೂಪಳು. ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಮಗೆ ಬುದ್ಧಿಲಾಭ. ಅಂಥ ನಾವು ವೇದವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬಲ್ಲೆವೆ ? ಪುಣ್ಯಕ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿ ಪತಿಯನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರುತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಶ್ರುತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಧರ್ಮ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಅಧರ್ಮ.

ಪಾರ್ವತಿ— ಕೇವಲ ವೇದವನ್ನೆ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಯಾವ ವಿವೇಕಿ ನಿರ್ಣಯ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆ ? ವೇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಲೋಕಾಚಾರ ಪ್ರಬಲ. ಅಂಥ ಲೋಕಾಚಾರವನ್ನು ಯಾರು ಬಿಡಬಲ್ಲರು ? ವೇದದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕೃತಿಪುರುಷರು ಸಮಾನರಲ್ಲ; ಪುರುಷನೆ ಉತ್ತಮ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ದೇವತೆಗಳೆ ನೀವು ತಿಳಿದವರು. ನಾನು ಬಾಲೆ. ನಿಮಗೆ ನಾನೇನು ಹೇಳಲಿ ?

ಬೃಹಸ್ಪತಿ— ಪುರುಷನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲ, ಪ್ರಕೃತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರೂ ಸಮಾನರು. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಒಬ್ಬನೆ ಕೃಷ್ಣ ತಂದೆ.

ಪಾರ್ವತಿ— ಸರ್ವಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಕೃಷ್ಣನ ಅಂಶ ಪುರುಷ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನೆ ಪ್ರಕೃತಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಪ್ರಕೃತಿ ಅವನಿಗೆ ಎಂದೂ ಸಮಾನಳಾಗಲಾರಳು.

ಹೀಗೆ ವಾದವಿವಾದಗಳು ಆಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲರೂ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವ್ಯ ರತ್ನವಿಮಾನ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡರು. ಆ ವಿಮಾನದಿಂದ ಚತುರ್ಭುಜ ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಪದ್ಮಧಾರಿ ವೈಕುಂಠಪತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸರಸ್ವತೀರಮಣನಾದ ನಾರಾಯಣ ಅವನಂತೆಯೆ ಚತುರ್ಭುಜ ವನಮಾಲಾ ಭೂಷಿತರಾದ ಪಾರ್ಷದರೊಡನೆ ಬಂದಿಳಿದ. ಕೋಟಿ ಮನ್ಮಥಲಾವಣ್ಯದಿಂದೊಪ್ಪುವ ಕೋಟಿಚಂದ್ರ ಸಮಾನ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಹೊಳೆವ, ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಗೋಚರನಾಗುತ್ತ ಇತರರಿಗೆ ಕೋಟಿಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ

ಅದೃಶ್ಯನಾಗುವ, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿವಂದ್ಯನಾದ ಆ ದೇವನನ್ನು ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಶಕ್ತಿಶಿವಾದಿಗಳು ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಿಸಿದರು. ಮೈ ರೋಮಾಂಚಗೊಂಡು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಆನಂದದ ನೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂತರು. ದೇವ ನಸುನಗುತ್ತ ಹೇಳತೊಡಗಿದ—

'ಬುದ್ಧಿಸ್ವರೂಪಳಾದ ದೇವಿಯೊಡನೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ನೀವು ವಾದಿಸುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಶಕ್ತಿಸ್ವರೂಪಳಾದ ಅವಳಿಂದಲೆ ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಶಕ್ತಿ. ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ತೃಣ ಪರ್ಯಂತವಾದ ಈ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚ ಪ್ರಾಕೃತ. ನಾನು ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಬದ್ಧನಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ನಾನು ಪ್ರಕಾಶಕ. ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ನನ್ನಿಚ್ಛೆಯಂತೆ ಪ್ರಾದುರ್ಭವಿಸುವಳು. ಲಯದಲ್ಲಿ ತಿರೋಹಿತಳಾಗುವಳು. ಇವಳೆ ಸರ್ವಸೃಷ್ಟಿ-ಕಾರಣಳು. ಸರ್ವರಿಗೂ ಜನನಿ. ನನಗೆ ಸಮಾನಳು, ನಾರಾಯಣೀ ಎನಿಸುವಳು. ಶಿವ ನನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಬಹುಕಾಲ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಆ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಫಲರೂಪವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನೆ ಪಾರ್ವತೀ ರೂಪದಿಂದ ಕೊಟ್ಟೆ. ಇಂಥ ದೇವಿಗೆ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಏನು ವ್ರತ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ? ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾಯೆ ಕವಿದಿದ್ದಾಳೆ. ಅದರಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗಿರುವಿರಿ.

ಬ್ರಹ್ಮಶಕ್ತಿಮಹೇಶ್ವರರು ದೇವೋತ್ತಮರು, ನನ್ನ ಅಂಶಭೂತರು. ದೇವಾದಿ ಸರ್ವಜೀವರೂ ನನ್ನ ಕಲೆಗಳೂ ಕಲಾಂಶರೂ ಆಗಿರುವರು. ಆದರೂ ಮಣ್ಣಿಲ್ಲದೆ ಕುಂಬಾರ ಗಡಿಗೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಾರನೋ ಹಾಗೇ ನಾನೂ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಲೋಕಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಲಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಪ್ರಧಾನ. ನಾನು ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ನಿರ್ಲಿಪ್ತನಾದರೂ ನೀವು ಪ್ರಾಕೃತರು. ನಾನು ನಿತ್ಯಶರೀರಿ, ನಿತ್ಯ ಹೊಳೆವ ಚಿನ್ಮಯರೂಪಿ. ಪ್ರಕೃತಿ ಸರ್ವಾಧಾರಳು. ನಾನು ಅಂತರ್ಯಾಮಿ. ಬ್ರಹ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಿಯಾಮಕ. ಶಿವ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವಿಷ್ಣು ಪಂಚ-ಪ್ರಾಣಗಳಿಗೆ, ಪ್ರಕೃತಿ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಮೇಧಾ ನಿದ್ರಾದಿಗಳಿಗೆ ನಿಯಾಮಕರು. ಆ ಪ್ರಕೃತಿಯೆ ಈ ಪಾರ್ವತಿ.

ಗೋಲೋಕಪತಿ ಕೃಷ್ಣನೂ ವೈಕುಂಠಪತಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬನೆ. ಆತ ದ್ವಿಭುಜ, ಗೋಪ ಗೋಪಿಯರಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ನಾನು ಚತುರ್ಭುಜ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನಾಗಿ ಪಾರ್ಷದರಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ವೈಕುಂಠಕ್ಕಿಂತ ಐವತ್ತುಕೋಟಿ ಯೋಜನ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾನು ಗೋಪಿಯರ ಪತಿಯಾಗಿದ್ದು ವ್ರತಗಳಲ್ಲಿ ಆರಾಧ್ಯನೂ ವ್ರತಗಳಿಗೆ ಫಲದಾಯಕನೂ ಆಗಿದ್ದೇನೆ.

ಪಾರ್ವತಿ, ನೀನು ಪತಿಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ನೀಡಿ ವ್ರತ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡು. ಬಳಿಕ ಪತಿಗೆ ಉಚಿತವಾದ ಮೂಲ್ಯವನ್ನು ತೆತ್ತು ಪತಿಯನ್ನು ತಿರುಗಿ ಪಡೆ. ಶಿವನೂ

ಗೋವುಗಳಂತೆಯೆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಶರೀರದಂತಿರುವುದರಿಂದ ಗೋವುಗಳನ್ನೇ ಮೂಲ್ಯ-ವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಶಿವನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಿನ್ನ ಪತಿ ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞ-ಪತ್ನಿಯಾದ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಬಲ್ಲನಾದರೆ ನೀನು ನಿನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಏಕೆ ದಾನ ಮಾಡಲಾರೆ ? ಇದು ಶ್ರುತಿಸಮ್ಮತವಾದ ವಿಚಾರ.''

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ನಾರಾಯಣ ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆನಂದ-ವಾಯಿತು. ಪಾರ್ವತಿ ಆನಂದದಿಂದ ಶಿವನನ್ನು ಸನತ್ಕುಮಾರನಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದಳು. ಶುಭವಾಗಲೆನ್ನುತ್ತ ಆತ ದಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ. ಒಡನೆ ಪಾರ್ವತಿ ನುಡಿದಳು. 'ನನ್ನ ಪತಿಗೆ ಉಚಿತವಾದ ಮೂಲ್ಯವನ್ನು ಗೋವಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನಾನೀಗ ಲಕ್ಷಗೋವುಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಪತಿಯನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸು. ಆಗ ನಾನು ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ದಾನ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಪತಿಯಿಲ್ಲದ ನಾರಿ ಆತ್ಮನಿಲ್ಲದ ದೇಹದಂತೆ, ಏನು ಮಾಡಲಾದೀತು ?

ಸನತ್ಕುಮಾರ— ಲಕ್ಷಗೋವು ಏನಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಪವೆ. ಅದನ್ನು ಪಡೆದು ನನಗೆ ಏನು ಫಲ ? ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಲಾಗದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದೆಂದರೇನು ? ದಿಗಂಬರನಾದ ಶಿವನನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೂಲೋಕ ಸುತ್ತುವೆನು. ಬಾಲಕ ಬಾಲಿಕೆಯರಿಗೆಲ್ಲ ನಗು ಬರಿಸುವೆನು.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಶಿವನನ್ನು ಕರೆದು ತನ್ನ ಬಳಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡ. ಪಾರ್ವತಿಯ ಗಂಟಲು ನಾಲಿಗೆ ತುಟಿಗಳು ಒಣಗಿದುವು. ಅವಳಿಗೆ ಶರೀರತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೆನಿಸಿತು. ಇತ್ತ ಪತಿ ಕೈತಪ್ಪಿಹೋದ. ಅತ್ತ ಇಷ್ಟದೈವವಾದ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಚರಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ, ಫಲವೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿಯೂ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯರ ಪ್ರಭೆಯಿಂದ ದಶದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬೆಳಗುವ ತೇಜೋರಾಶಿಯೊಂದನ್ನು ಕಂಡರು. ದೊಡ್ಡ ವರ್ತುಲಾಕಾರದ ಆ ತೇಜಸ್ಸು ಕೈಲಾಸಪರ್ವತದ ಮುಂದೆ ಬೆಳಗಿತು. ದೇವತೆಗಳು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದರು.

ವಿಷ್ಣು— ಎಲ್ಲ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳನ್ನು ರೋಮಕೂಪದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಮಹಾ ವಿರಾಟ್ ಪುರುಷನೂ ನಿನ್ನ ಹದಿನಾರನೆ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಸಮಾನ. ಇನ್ನು ನಾವಾರು ?

ಬ್ರಹ್ಮ— ಯಾವುದು ವೇದೋಕ್ತವೋ ಯಾವುದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೋ ಅವೆರಡನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಸ್ತುತಿಸಲು ನಾನು ಶಕ್ತ. ವೇದಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಕ್ಕೂ ಅತೀತನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಏನೆಂದು ಸ್ತುತಿಸಲಿ ?

ಶಿವ— ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅಧಿಷ್ಠಾತ ನಾನು. ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅತೀತನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ಸ್ತುತಿಸಲಿ ?

ಧರ್ಮ— ಅದೃಶ್ಯ ತೇಜೋರೂಪನಾಗಿದ್ದು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಲೆಂದೆ ಶರೀರವನ್ನು ತೋರುವ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನೇನು ಹೊಗಳಲಿ ?

ದೇವತೆಗಳು— ನಿನ್ನ ಕಲಾಂಶಭೂತರಾದ ನಾವು ನಿನ್ನನ್ನು ಏನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಬಲ್ಲೆವು ? ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲು ವೇದಗಳೂ ಶಕ್ತವಲ್ಲ, ಸರಸ್ವತಿಯೂ ಶಕ್ತಳಲ್ಲ.

ಮುನಿಗಳು— ವೇದ ಓದಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ನಾವು ವೇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಬಲ್ಲೆವೆ ? ಮನಸ್ಸು ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಅತೀತನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ವಾಣಿಯೂ ಸ್ತುತಿಸಲಾರಳು.

ಸರಸ್ವತೀ— ಮಾತಿಗೆ ನಿಯಾಮಕಳೆಂದು ವೈದಿಕರು ನನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳಿದರೂ ಮಾತು ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನಾನು ಶಕ್ತಳಲ್ಲ.

ಸಾವಿತ್ರಿ— ವೇದಮಾತೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವಳು ನಾನು. ಸರ್ವಕ್ಕೂ ಆದಿಕಾರಣನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನೇನು ಸ್ತುತಿಸಲಿ ?

ಲಕ್ಷ್ಮಿ— ನಿನ್ನ ಅಂಶನಾದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪತ್ನಿಯಾದರೂ ನಿನ್ನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವಳು ನಾನು. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮೂಲಕಾರಣನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನೇನು ಸ್ತುತಿಸಲಿ ?

ಹಿಮಾಲಯ— ಪೂರ್ವಕರ್ಮದಿಂದ ಸ್ಥಾವರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲು ಹೊರಟರೆ ಸಜ್ಜನರು ನಗಬಹುದು. ನನ್ನಂಥಹ ಅಲ್ಪನು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ಸ್ತುತಿಸಬಲ್ಲ ? ನನಗೇನೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಸುಮ್ಮನಾದಾಗ ಪಾರ್ವತಿ ಸ್ತುತಿಸ-ತೊಡಗಿದಳು.

ಪಾರ್ವತಿ— ಕೃಷ್ಣ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಬಲ್ಲೆ. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರೆ. ವೇದಜ್ಞರಾದ ವೇದಕರ್ತೃಗಳಾಗಲಿ ವೇದಗಳಾಗಲಿ ತಿಳಿಯಲಾರರು. ಎಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನ ಅಂಶರು. ಅಂಶರು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ನಿನ್ನನ್ನು ತಿಳಿಯಬಲ್ಲರು ? ನೀನು ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪ-ವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಲ್ಲೆ. ಇತರರು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದಾರು ? ನೀನು ಅವ್ಯಕ್ತನಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮ. ಮಹಾನ್ ಆಗಿ ಮಹತ್ತಿಗಿಂತ ಅತಿಮಹತ್ತು. ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಬೀಜರೂಪ. ಸನಾತನ. ಕಾರ್ಯನೂ ನೀನೆ, ಕಾರಣನೂ ನೀನೆ. ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಕಾರಣನೂ ನೀನೆ. ತೇಜಃಸ್ವರೂಪ, ನಿರಾಕಾರ, ನಿರಾಶ್ರಯ, ನಿರ್ಲಿಪ್ತ, ನಿರ್ಗುಣ, ಸ್ವಾತ್ಮಾರಾಮ, ಪರಾತ್ಪರ ನೀನೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನಾಳುತ್ತ ವಿರಾಟ್ ಪುರುಷನಿಗೆ ಬೀಜರೂಪನಾಗಿ

ವಿರಾಟ್‌ಪುರುಷನೂ ನೀನೆ ಆಗುವೆ. ಸೃಷ್ಟಿಗಾಗಿ ಸಗುಣನೂ ಪ್ರಾಕೃತನೂ ಆಗುವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ನೀನೆ, ಪುರುಷನೂ ನೀನೆ. ಜೀವ ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ. ಕರ್ಮ ನೀನೆ, ಕರ್ಮಕಾರಣ ನೀನೆ, ಕರ್ಮಫಲದಾಯಕನೂ ನೀನೆ.

ಕೆಲವರು ಯೋಗಿಗಳು ನಿನ್ನ ಚತುರ್ಭುಜ ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಪದ್ಮಧಾರಿ ಪೀತಾಂಬರಧಾರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತರೂಪವನ್ನೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಯೋಗಿಗಳು ನಿನ್ನ ದ್ವಿಭುಜ ಬಾಲ ಗೋಪೀರಮಣ ರೂಪವನ್ನೂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಾನು ಹಿಂದೆ ಅಸುರವಧಕ್ಕಾಗಿ ದೇವತೆಗಳ ತೇಜಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಪ್ರಾದುರ್ಭವಿಸಿದೆ. ನಿನ್ನ ಮಾಯೆಯಾದ ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದಲೆ ಅಸುರರನ್ನು ಮೋಹಿಸಿ ವಧಿಸಿದೆ. ಬಳಿಕ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದೆ. ದಕ್ಷಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಶಿವಪತ್ನಿಯಾಗಿ ದಕ್ಷಯಜ್ಞಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿವನಿಂದೆ ಕೇಳಿ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಶರೀರತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಪಾರ್ವತಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಬಹಳ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಶಿವನನ್ನೆ ಮದುವೆಯಾದೆ. ಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಶಿವ ನನ್ನ ಕೈಹಿಡಿದ. ಆದರೆ ದೇವತೆಗಳು ವಂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಶಿವನಿಂದ ಗರ್ಭಧರಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಪುತ್ರವತಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನನ್ನೆ ಮೊರೆಹೊಕ್ಕಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವ್ರತದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನೊಲಿಸಿಕೊಂಡು ನಿನ್ನಂಥ ಮಗನನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಯಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ವ್ರತ ಸಾಂಗವಾಗಲು ಪತಿ ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ಹೇಳು, ಅನುಗ್ರಹಿಸು.'

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಪಾರ್ವತಿ ಸುಮ್ಮನಾದಳು. ಪಾರ್ವತಿ ಮಾಡಿದ ಈ ವಿಷ್ಣುಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವವ ವಿಷ್ಣುವಿನಂತೆ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಮಗನನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಹವಿಷ್ಯಾನ್ನ ಉಣ್ಣುತ್ತ ಹರಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿ ಈ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಪಠಿಸಿದರೆ ಪುಣ್ಯಕವ್ರತದ ಫಲ ಲಭಿಸುವುದು. ಸರ್ವಸಂಪತ್ತು ವರ್ಧಿಸುವುದು. ಪತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಯಶಸ್ಸು, ಹರಿಭಕ್ತಿ, ತತ್ವಜ್ಞಾನ, ಬುದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊನೆಗೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುವಂಥಹುದು ಈ ವಿಷ್ಣುಸ್ತುತಿ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾರದನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಕವ್ರತದಲ್ಲಿ ಪತಿದಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿ ಮಾಡಿದ ಕೃಷ್ಣಸ್ತೋತ್ರವೆಂಬ ಏಳನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಪಾರ್ವತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಅಂಶದಿಂದ ಗಣಪತಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ

ಅಧ್ಯಾಯ-೮

ನಾರಾಯಣ— ಕರುಣಾನಿಧಿಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪಾರ್ವತಿಯು ಮಾಡಿದ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ತನ್ನ ನಿಜರೂಪವನ್ನು ತೋರಿದ. ಪೀತಾಂಬರ ವನಮಾಲೆ ರತ್ನಾಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಡಿದು, ನವಿಲುಗರಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು, ಗೋಪಾಂಗನೆಯರಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ರಾಧೆಯನ್ನಾಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಕೋಟಿ ಮನ್ಮಥರ ಲಾವಣ್ಯದಿಂದ ಹೊಳೆಯುತ್ತ ದಿವ್ಯರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಂಡು ''ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ಇರುವ ಪುತ್ರನನ್ನು ಕೊಡೆಂದು'' ವರ ಬೇಡಿದಳು. ಕೃಷ್ಣ ವರ ನೀಡಿ ಅಂತರ್ಧಾನನಾದ.

ದೇವತೆಗಳು ಸನತ್ಕುಮಾರನಿಗೆ ತಿಳಿಹೇಳಿ ದಿಗಂಬರನಾದ ಅನುಪಮನಾದ ಶಿವನನ್ನು ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಪಾರ್ವತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ನಾನಾರತ್ನಗಳನ್ನು ದಾನಮಾಡಿದಳು. ಅನ್ನದಾನ ಮಾಡಿದಳು. ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಪರ್ವತಗಳನ್ನೂ ಸತ್ಕರಿಸಿದಳು. ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದಳು. ಮಂಗಳವಾದ್ಯ ಮೊಳಗಿಸಿದಳು. ಶ್ರೀಹರಿಯ ಗುಣಗಳ ಸುಂದರಗಾನ ಮಾಡಿಸಿದಳು.

ವ್ರತ ಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿ ಪತಿಯೊಡನೆ ತಾನೂ ಉಂಡಳು. ಹಾಲಿನ ನೊರೆಯಂತೆ ಬಿಳಿಯಾದ ಹಾಸಿಗೆಯ ರತ್ನಮಂಚವೇರಿ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಪತಿಯೊಡನೆ ಮಲಗಿದಳು. ಸುಗಂಧ ಕುಸುಮ ವಾಯುವಿನಿಂದ ಗಮಗಮಿಸುವ ಕೈಲಾಸದ ಚಂದನವನದಲ್ಲಿ ದುಂಬಿಯ ಧ್ವನಿಯನ್ನೂ ಕೋಗಿಲೆಯ ಗಾನವನ್ನಾಲಿಸುತ್ತ ಪತಿಯೊಡನೆ ವಿಹರಿಸುತ್ತ ಶೃಂಗಾರ ರಸವನ್ನು ಸವಿದಳು. ಅವಳು ಪತಿಯಿಂದ ಗರ್ಭಧರಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರತಿಗೃಹದ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮಾಯೆಯಿಂದ ವೃದ್ಧ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂಪಿಯಾಗಿ ಬಂದ.

ಎಣ್ಣೆಕಾಣದ ಜಟೆ, ಹರಿದ ಬಟ್ಟೆ, ಕೃಶವಾದ ಶರೀರ. ಆದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಶುಭ್ರವಾದ ದಂತಪಂಕ್ತಿ. ಉಜ್ವಲವಾದ ಹಣೆಯ ತಿಲಕ. ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಬಳಲಿ ಕಂಪಿಸುವ ದನಿಯಿಂದ ದೈನ್ಯದಿಂದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆದ, ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-

'ಮಹಾದೇವ, ನೀನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ? ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು. ಏಳುದಿನ ಉಪವಾಸ ವ್ರತಮಾಡಿ ಹಸಿದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ನೀನೇ ಗತಿ. ನೀನು ಅದೇನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ, ಮಹಾದೇವ ? ಒಮ್ಮೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡು. ವೃದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಬಾಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಅಮ್ಮ ಪಾರ್ವತಿ, ಎದ್ದೇಳು. ನನಗೆ ಅನ್ನ ನೀರು ಕೊಡು. ಕಾಪಾಡು. ನಿನ್ನನ್ನು ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕಿದ್ದೇನೆ.'

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ ಶಿವ ತಟ್ಟನೆ ಎದ್ದ. ಅವನ ವೀರ್ಯ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಪಾರ್ವತಿಯೂ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಳು. ದಂಪತಿಗಳು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದು ವೃದ್ಧಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕಂಡರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಿಸಿದ.

ಶಿವ ಕೇಳಿದ, 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನೀನಾರು, ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ? ವಾಸಸ್ಥಳ ಯಾವುದು ? ಹೇಳು.'

ಪಾರ್ವತಿಯೂ ಕೇಳಿದಳು 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ನೀನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಆಗಮಿಸುತ್ತಿರುವೆ ? ನೀನು ಬಂದಿರುವುದು ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯೋದಯ. ನನ್ನ ಜನ್ಮವಿಂದು ಸಫಲವಾಯಿತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ.

ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಒಬ್ಬ ಅತಿಥಿಯನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿದರೆ ಮೂಲೋಕವನ್ನೇ ಪೂಜಿಸಿದಂತೆ. ಅತಿಥಿಯಲ್ಲಿಯೆ ದೇವತೆಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಗುರುಗಳು ಸನ್ನಿಹಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅತಿಥಿಯ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳಿವೆ. ಅವನ ಕಾಲ್ತೊಳೆದ ನೀರ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಗೃಹಸ್ಥ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಲ್ಲ.

ಸ ಸ್ನಾತಃ ಸರ್ವ ತೀರ್ಥೇಷು ಸರ್ವಯಜ್ಞೇಷು ದೀಕ್ಷಿತಃ ।
ಅತಿಥಿಃ ಪೂಜಿತೋ ಯೇನ ಸ್ವಾತ್ಮಶಕ್ತ್ಯಾ ಯಥೋಚಿತಂ ॥

ತನ್ನ ಶಕ್ತ್ಯನುಸಾರ ಉಚಿತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿಯನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿದರೆ ಸರ್ವತೀರ್ಥ ಸ್ನಾನದ ಮತ್ತು ಸರ್ವಯಜ್ಞಗಳ ಫಲ ದೊರಕುವುದು.

ವೇದೋಕ್ತ ಸಕಲ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳೂ ಅತಿಥಿಸತ್ಕಾರದ ಹದಿನಾರನೆ ಒಂದಂಶಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಲಾರವು.

ಅಪೂಜಿತೋಽತಿಥಿರ್ಯಸ್ಯ ಭವನಾದ್ ವಿನಿವರ್ತತೇ ।
ಪಿತೃದೇವಾಗ್ನಯಃ ಪಶ್ಚಾದ್ ಗುರವೋ ಯಾಂತ್ಯಪೂಜಿತಾಃ ॥

ಒಬ್ಬ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರಹೊಂದದೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟುಹೋದರೆ ಅವನ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆಯೆ ಆ ಗೃಹಸ್ಥನ ಪಿತೃಗಳು ದೇವತೆಗಳು ಅಗ್ನಿಗಳು ಗುರುಗಳು ಅತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗುವರು.

ಅತಿಥಿಸತ್ಕಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿ ಸಕಲ ಪಾಪಗಳೂ ಬರುತ್ತವೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ— ನೀನು ವೇದವನ್ನು ಬಲ್ಲವಳು. ವೇದೋಕ್ತವಾದುದೆಲ್ಲ ನಿನಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವೇದೋಕ್ತ ರೀತಿಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸು. ಅಮ್ಮ, ನಾನು ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಬಳಲಿದ್ದೇನೆ.

ಪಾರ್ವತಿ— ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮ, ನೀನೇನು ಉಣಲು ಬಯಸುವೆ ? ಮೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭವಾದರೂ ಸರಿಯೆ, ಅದನ್ನು ನಿನಗೆ ಉಣಬಡಿಸುವೆನು. ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ವ್ರತ ಸಫಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ— ವ್ರತಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಮಿಷ್ಟಾನ್ನ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಯೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಅನ್ನವನ್ನೇ ನೀಡು.

ಅಮ್ಮ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಗನೆಂದು ತಿಳಿ. ತ್ರೈಲೋಕ್ಯದಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭವಾದ ಮಿಷ್ಟಾನ್ನ-ದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸು. ತಂದೆ ಐದು ವಿಧ, ತಾಯಿ ಅನೇಕ ವಿಧಳು ಪುತ್ರನೂ ಐದು ವಿಧವೆಂದು ವೈದಿಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ವಿದ್ಯಾದಾತಾನ್ನದಾತಾ ಚ ಭಯತ್ರಾತಾ ಚ ಜನ್ಮದಃ ।
ಕನ್ಯಾದಾತಾ ಚ ವೇದೋಕ್ತಾ ನರಾಣಾಂ ಪಿತರಃ ಸ್ಮೃತಾಃ ॥

ವಿದ್ಯೋಪದೇಶಕ, ಅನ್ನದಾತ, ಆಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಕ, ಜನ್ಮದಾತ, ಕನ್ಯಾದಾತ ಈ ಐವರು ತಂದೆಗಳು ಎಂದು ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಗುರುಪತ್ನೀ ಗರ್ಭಧಾತ್ರೀ ಸ್ತನದಾತ್ರೀ ಪಿತುಃ ಸ್ವಸಾ ।
ಸ್ವಸಾ ಮಾತುಃ ಸಪತ್ನೀ ಚ ಪುತ್ರ ಭಾರ್ಯಾನ್ನ ದಾಯಿಕಾ ॥

ಗುರುಪತ್ನಿ, ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತವಳು, ಸ್ತನಪಾನ ಮಾಡಿಸಿದವಳು, ತಂದೆಯ ಸೋದರಿ, ತಾಯಿಯ ಸೋದರಿ. ತನ್ನ ಸೋದರಿ, ಸವತಿ ತಾಯಿ, ಸೊಸೆ, ಅನ್ನ-ದಾಯಕಳು ಇವರೆಲ್ಲ ತಾಯಂದಿರು.

ಭೃತ್ಯಃ ಶಿಷ್ಯಶ್ಚ ಪೋಷ್ಯಶ್ಚ ವೀರ್ಯಜಃ ಶರಣಾಗತಃ ।
ಧರ್ಮಭೃತ್ಯಾಶ್ಚ ಚತ್ವಾರೋ ವೀರ್ಯಜೋ ಧನಭಾಗಿತಿ ॥

ಸೇವಕ, ಶಿಷ್ಯ, ತನ್ನ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿರುವವ, ತನ್ನ ವೀರ್ಯದಿಂದ ಜನಿಸಿದವ, ಶರಣಾಗತ ಈ ಐವರು ಪುತ್ರರು. ಅವರಲ್ಲಿ ವೀರ್ಯದಿಂದ ಜನಿಸಿದವ ಆಸ್ತಿಗೆ ಹಕ್ಕುದಾರ. ಉಳಿದ ನಾಲ್ವರು ಧರ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೆ ಪುತ್ರರು.

ದೇವಿ, ಪಾರ್ವತಿ, ನಾನು ಮೊದಲೇ ವೃದ್ಧ. ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಶರಣಾಗತನಾಗಿ ಬಂದು ನಿನ್ನ ಪುತ್ರನೆನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಹೇಗೂ ಪುತ್ರನಿಲ್ಲದವಳು. ನಾನೂ ಅನಾಥ. ಅದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಮಗನೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪಾಯಸದ ಊಟ ಬಡಿಸು. ಹಾಲು ತುಪ್ಪ ಮೊಸರು ಶಾಲ್ಯನ್ನ ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಕರಿದ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳು, ಎಳ್ಳಿನುಂಡೆ, ಬೆಲ್ಲದ ಮಿಷ್ಟಾನ್ನಗಳನ್ನುಣಿಸು. ಕರ್ಪೂರಾದಿಗಳಿಂದ ಗಮಗಮಿಸುವ ತಾಂಬೂಲವನ್ನೂ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಸಿಹಿ

ನೀರನ್ನೂ ನೀಡು. ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇವಿಸಿ ಲಂಬೋದರನೆನಿಸುವಂತೆ ಮಾಡು. ರಮ್ಯವಾದ ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನೂ ಶುಭ್ರವಾದ ಸುಂದರವಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನವನ್ನೂ ನೀಡು. ದುರ್ಲಭವಾದ ಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ವಿಷ್ಣುಮಂತ್ರ-ವನ್ನೂ ನೀಡು. ನಾನು ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮ ಮಾಡುತ್ತ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡು.

ಕಾಮ್ಯಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳೂ ಅವುಗಳಿಂದ ಸುಖದುಃಖ ಭೋಗಗಳೂ ಉಂಟಾಗುವುವು. ಆದರಿಂದ ತಿಳಿದವರು ಕಾಮ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಭಗವದಾ-ರಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಭಗವದ್ಭಕ್ತರ ಸಂಗದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಭೋಗದಿಂದ ಬರುವ ಸುಖ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಹರಿಕೀರ್ತನ-ದಿಂದ ಉದಿಸುವ ಸುಖ ಶಾಶ್ವತವಾದುದು.

ಸದಾ ಹರಿಸ್ಮರಣ ಮಾಡುವ ಭಕ್ತರ ಆಯುಸ್ಸು ಎಂದೂ ಕ್ಷೀಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಸೆಳೆದೊಯ್ಯಲು ಮೃತ್ಯುವಾಗಲಿ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನಾಗಲಿ ಶಕ್ತರಾಗಲಾರರು. ಅವರು ಚಿರಜೀವಿಗಳಾಗಿ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಗಳಾಗಿ ಸರ್ವತ್ರ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ವಿಹಾರ ಮಾಡ-ಬಲ್ಲರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಕೋಟಿ ಜನ್ಮಗಳ ಅನುಭವವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳ-ಬಲ್ಲರು. ಕೋಟಿ ಜನ್ಮಗಳ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲರು. ತಮಗೆ ಬೇಕೆನಿಸಿದ ಜನ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಹೊಂದಬಲ್ಲರು. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಾದಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಪವಿತ್ರ-ಗೊಳಿಸುತ್ತ ಪರರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಸಂಚರಿಸುವರು. ಒಂದು ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಸು ಕರೆಯುವಷ್ಟು ಕಾಲ ನಿಂತರೂ ಸಾಕು ಅದು ಪವಿತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಗುರುಮುಖದಿಂದ ಯಾರ ಕಿವಿಗೆ ವಿಷ್ಣುಮಂತ್ರ ಬೀಳುವುದೋ ಆ ವೈಷ್ಣವ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೂ ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಬಲ್ಲನೆಂದು ಪುರಾಣಬಲ್ಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ವೈಷ್ಣವನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ವಂಶದ ನೂರುಮಂದಿ ಹಿಂದಿನವರನ್ನೂ ನೂರುಮಂದಿ ಮುಂದಿನವರನ್ನೂ ಉದ್ಧರಿಸಬಲ್ಲ. ತಾಯಿಯ ಕಡೆಯ ಹತ್ತುಮಂದಿ ಹಿಂದಿನ-ವರನ್ನೂ ಹತ್ತುಮಂದಿ ಮುಂದಿನವರನ್ನೂ ಯಮದೂತರಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಬಲ್ಲ.

ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರನ್ನು ಕಂಡು ಆಲಿಂಗಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸರ್ವತೀರ್ಥಸ್ನಾನ ಸರ್ವ-ಯಜ್ಞಾನುಷ್ಠಾನಗಳ ಫಲ ಸಿಗುವುದು.

ನ ಲಿಪ್ತಾಃ ಪಾತಕೈರ್ಭಕ್ತಾಃ ಸತತಂ ಹರಿಮಾನಸಾಃ ।
ಯಥಾಗ್ನಯಃ ಸರ್ವಭಕ್ಷ್ಯಾ ಯಥಾ ದ್ರವ್ಯೇಷು ವಾಯವಃ ॥

ಸದಾ ಹರಿಸ್ಮರಣ ಮಾಡುವ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಪಾಪಲೇಪವಿಲ್ಲ. ಬೆಂಕಿ ಅಪವಿತ್ರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟರೂ, ಗಾಳಿ ಅಪವಿತ್ರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದರೂ ಹೇಗೆ ಆ ವಸ್ತುಗಳ ಲೇಪವಿಲ್ಲವೊ ಹಾಗೆ.

ಮೂರುಕೋಟಿ ಜನ್ಮಗಳೆತ್ತಿದ ಬಳಿಕ ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮ ಲಭಿಸುವುದು. ಮನುಷ್ಯ-ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಜನ್ಮಗಳಾದ ಬಳಿಕ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರ ಸಂಗ ದೊರೆಯು-ವುದು. ಆದರಿಂದ ಭಕ್ತಿ ಅಂಕುರಿಸುವುದು. ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರ ಸಂಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಕಮರಿಹೋಗುವುದು. ಪುನಃ ಭಕ್ತರ ಸಮಾಗಮವಾಯಿತೆಂದರೆ ಚಿಗುರುವುದು. ನಾಶ ಹೊಂದದೆ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವುದು. ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು. ಹರಿದಾಸ್ಯವೆಂಬ ಫಲ ನೀಡುವುದು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಪರಿಪಾಕ ಹೊಂದಿದಾಗ ಆ ಭಕ್ತ ಹರಿಯ ಪಾರ್ಷದನಾಗುವನು. ಅವನಿಗೆ ಮಹಾಪ್ರಳಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮರಣ-ವಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ನನಗೆ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತಿ ನೀಡು. ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆಯೆನಿಸಿರುವ ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹವಿಲ್ಲದೆ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗದು. ನೀನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಫಲದಾಯಕ-ಳಾಗಿದ್ದೂ ಸ್ವತಃ ತಪಸ್ಸು ವ್ರತಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ.

ನೀನು ನಿನ್ನ ವ್ರತದ ಫಲವಾಗಿ ಗಣೇಶರೂಪದಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನೆ ಮಗನನ್ನಾಗಿ ಪಡೆಯುವೆ. ಆತ ಬೇಗನೆ ನಿನ್ನ ಮಡಿಲನ್ನು ಸೇರಲಿದ್ದಾನೆ.'

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅದೃಶ್ಯನಾದ. ಶಿಶುರೂಪತಾಳಿ ಪಾರ್ವತಿಯ ಹಾಸಿಗೆ-ಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿವನ ವೀರ್ಯದೊಡನೆ ಮಿಶ್ರಿತನಾಗಿ ಆಗ ತಾನೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಶಿಶುವಿನಂತೆ ಮೇಲುಮುಖವಾಗಿ ಮಲಗಿದ. ಮನೆಯ ಸೂರನ್ನು ನೋಡತೊಡಗಿದ. ಸಂಪಿಗೆ-ಯಂಥ ಮೈಬಣ್ಣ ಕೋಟಿ ಚಂದ್ರರ ಕಾಂತಿ. ಮನ್ಮಥನೂ ನೋಡಿದರೆ ಮೈಮರೆಯು-ವಂಥ ಸೌಂದರ್ಯ. ಶರತ್ಕಾಲದ ಚಂದ್ರನಂಥ ಮುಖ. ಕಮಲದಂಥ ಕಣ್ಣು. ತೊಂಡೆಹಣ್ಣಿನಂಥ ತುಟಿ. ಮೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೆ ಎಣೆ ಇಲ್ಲದಂಥ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಬ್ಬ ತರುವಂಥ ಸುಂದರ ಬಾಲಕ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾರದನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶೋತ್ಪತ್ತಿ ವರ್ಣನವೆಂಬ ಎಂಟನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಶಿವ ಸತಿಯರಿಗೆ ಪುತ್ರ ಗಣೇಶನ ದರ್ಶನದಿಂದ ಪರಮಾನಂದ

ಅಧ್ಯಾಯ-೯

ನಾರಾಯಣ— ಹರಿ, ಅದೃಶ್ಯನಾದೊಡನೆ ಪಾರ್ವತಿ ಅವನನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ಹುಡುಕತೊಡಗಿದಳು— 'ಹೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆ ? ಹಸಿದು ಬಳಲಿರುವೆ. ಬಾ, ತಂದೆ, ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತೋರು, ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸು. ಶಿವನೆ, ಬೇಗನೆ ಎದ್ದೇಳು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಹುಡುಕು. ಒಂದು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ-ಮುಂದೆ ಆತ ಕಂಡುಬಂದನಲ್ಲ !

ಹಸಿದುಬಂದ ಅತಿಥಿ ಉಣದೇ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟುಹೋದರೆ ಆ ಗೃಹಸ್ಥನ ಬಾಳೆ ವ್ಯರ್ಥವಲ್ಲವೆ ? ಅವನು ನೀಡುವ ಪಿಂಡ ತರ್ಪಣಗಳನ್ನು ಪಿತೃಗಳು ಸ್ವೀಕರಿಸ-ಲಾರರು. ಅವನ ಆಹುತಿಯನ್ನು ಅಗ್ನಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾರ. ಅವನ ಕೈಯಿಂದ ಹೂವನ್ನು ನೀರನ್ನು ದೇವತೆಗಳೂ ಸ್ವೀಕರಿಸರು. ಅವನು ನೀಡುವ ನೀರು ಹೆಂಡಕ್ಕೆ ಸಮ. ಅವನು ನೀಡುವ ಹವ್ಯಕವ್ಯಗಳು ಮಲಕ್ಕೆ ಸಮಾನ.'

ಹೀಗೆ ಪಾರ್ವತಿ ಶೋಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಒಂದು ಅಶರೀರವಾಣಿ ಕೇಳಿಸಿತು-

'ತಾಳು, ಜಗನ್ಮಾತೆ, ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯಕ ವ್ರತವೀಗಲೆ ಫಲಿಸಿತು. ಫಲರೂಪನಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆ ನಿನ್ನ ಮನೆಗೇ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಮಗನಾಗಿ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಾನೆ. ಹೋಗಿನೋಡು. ಅವನಿಗೇ ಪ್ರತಿಕಲ್ಪದಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲದೇವತೆಗಳಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲುವುದು. ಅವನ ಸ್ಮರಣಮಾತ್ರದಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಿಘ್ನಪರಿಹಾರ. ನೀನು ಸದಾ ಜ್ಯೋತಿರೂಪನಾದ ಮೋಕ್ಷದಾಯಕನಾದ ಯಾವ ಸನಾತನ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸು-ವೆಯೋ ಅವನೆ ನಿನ್ನ ಮಗನಾಗಿ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ, ನೋಡು. ನಿನ್ನ ತಪಸ್ಸಿನ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ನೀಡಿದ ಫಲವೆ ಆತ. ಕೋಟಿ ಮನ್ಮಥರನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುವ ಸ್ಫುರದ್ರೂಪಿ.

ದೇವಿ, ನೀನು ಕಂಡುದು ಹಸಿವಿಂದ ಬಳಲಿದ ವಿಪ್ರನನ್ನಲ್ಲ. ವಿಪ್ರರೂಪಿ ಜನಾರ್ದನನನ್ನು ಕಂಡಿರುವೆ. ಇನ್ನೂ ಏಕೆ ಅಳುವೆ ? ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಆ ವೃದ್ಧ ? ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿ' ?

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಾರ್ವತಿ ಚಕಿತಳಾಗಿ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಓಡಿದಳು. ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಮನೆಯ ಸೂರನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ನೂರು ಚಂದ್ರರ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಭೂತಳ-ವನ್ನು ಬೆಳಗುತ್ತ ಎದೆ ಹಾಲಿಗಾಗಿ ಉಮಾ ಎಂದು ಕೂಗಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಲಕನನ್ನು ಕಂಡಳು. ಆ ಅದ್ಭುತವನ್ನು ಕಂಡು ಇನ್ನೂ ಚಕಿತಳಾದಳು ಪಾರ್ವತಿ. ಶಿವನೆಡೆಗೆ ಬಂದು ನುಡಿದಳು—

'ನಾಥ, ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಂದುನೋಡು. ಪ್ರತಿಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ನೀನು ತಪಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಫಲದಾಯಕನಾದ ಯಾವ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವೆಯೋ ಅವನೇ ನಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ನೋಡು, ಬೇಗನೆ ನಿನ್ನ ಮಗನ ಮುಖ ನೋಡು. ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಬೀಜರೂಪನಾಗಿ ಮಹಾನಂದದಾಯಕನಾಗಿ ಪುತ್ ಎಂಬ ನರಕದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವವನಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಸರ್ವತೀರ್ಥ ಸ್ನಾನವಾಗಲಿ ಸರ್ವ-ಯಜ್ಞಾನುಷ್ಠಾನವಾಗಲಿ ಪುತ್ರನ ಮುಖದರ್ಶನ ಪುಣ್ಯದ ಹದಿನಾರನೆ ಒಂದಂಶಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗದು.

ಸರ್ವದಾನೇನ ಯತ್ ಪುಣ್ಯಂ ಕ್ಷ್ಮಾಪ್ರದಕ್ಷಿಣತಶ್ಚ ಯತ್ ।
ಪುತ್ರದರ್ಶನ ಪುಣ್ಯಸ್ಯ ಕಲಾಂ ನಾರ್ಹತಿ ಷೋಡಶೀಂ ॥

ಸರ್ವಸ್ವ ದಾನದಿಂದಲೂ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಿಂದಲೂ ಬರುವ ಪುಣ್ಯ ಪುತ್ರಮುಖ ದರ್ಶನಪುಣ್ಯದ ಹದಿನಾರನೆ ಒಂದಂಶಕ್ಕೂ ಸಮಾನವಾಗದು.

ಸರ್ವೈಸ್ತಪೋಭಿರ್ಯತ್ ಪುಣ್ಯಂ ಯದೇವಾನಶನೈರ್ವ್ರತೈಃ ।
ಸತ್ಪುತ್ರೋದ್ಭವ ಪುಣ್ಯಸ್ಯ ಕಲಾಂ ನಾರ್ಹತಿ ಷೋಡಶೀಂ ॥

ಎಲ್ಲ ತಪಸ್ಸುಗಳಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲ ಉಪವಾಸವ್ರತಗಳಿಂದಲೂ ಬರುವ ಪುಣ್ಯ ಸತ್ಪುತ್ರನನ್ನು ಪಡೆವ ಪುಣ್ಯದ ಹದಿನಾರನೆ ಒಂದಂಶಕ್ಕೂ ಸಮಾನವಾಗದು.

ಯದ್ ವಿಪ್ರಭೋಜನೈಃ ಪುಣ್ಯಂ ಯದೇವ ಸುರಸೇವನೈಃ ।
ಸತ್ಪುತ್ರ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಪುಣ್ಯಸ್ಯ ಕಲಾಂ ನಾರ್ಹತಿ ಷೋಡಶೀಂ ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನಗಳಿಂದ ದೇವತಾರಾಧನೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಪುಣ್ಯ ಸತ್ಪುತ್ರನನ್ನು ಪಡೆವ ಪುಣ್ಯದ ಹದಿನಾರನೆ ಒಂದಂಶಕ್ಕೂ ಸಮಾನವಾಗಲಾರದು.

ಪಾರ್ವತಿಯ ಮಾತುಕೇಳಿ ಶಿವ ಹರ್ಷಗೊಂಡು ಬೇಗನೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಂದು ಪುಟಕ್ಕಿಟ್ಟ ಚಿನ್ನದಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಕಂದನನ್ನು ಕಂಡ. ಪಾರ್ವತಿ ತನ್ನೆದೆಯೊಳಗೇ ಇದ್ದ ಮನೋಹರ ರೂಪವನ್ನು ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ಕಂಡು ಎತ್ತಿ ಎದೆಗೊತ್ತಿಕೊಂಡಳು. ಮುದ್ದಿಕ್ಕಿದಳು. ಆನಂದದ ಕಡಲಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದಳು.

ಮಗು, ನನ್ನ ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನ ನೀನು. ದರಿದ್ರನಿಗೆ ನಿಧಿ ಸಿಕ್ಕಂತೆ, ನೀನು ನನಗೆ ದೊರೆತಿರುವೆ. ಬಹುಕಾಲ ಅಗಲಿದ ನಲ್ಲನನ್ನು ಕಂಡ ಹೆಣ್ಣಂತೆ, ಬಹುಕಾಲ ಅಗಲಿದ ಮಗುವನ್ನು ಕಂಡ ತಾಯಂತೆ, ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಕಳೆದುಹೋಗಿದ್ದ ರತ್ನವನ್ನು, ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಮಾನವನಂತೆ, ಬಹುಕಾಲ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ಕಣ್ಣು ಪಡೆದ, ಅಂಧನಂತೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಪಡೆದು ನಲಿಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ನೀ

ದೊರೆತದ್ದು ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವವನಿಗೆ ದೋಣಿ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗಿದೆ. ಬಾಯಾರಿ ಕಂಗೆಟ್ಟವನಿಗೆ ಕರ್ಪೂರ ಬೆರೆತ ಶೀತೋದಕ ದೊರೆತಂತಾಗಿದೆ. ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚಿನಿಂದ ಬೇಯುತ್ತಿದ್ದವನಿಗೆ ತಂಪಾದ ನೆಲೆ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗಿದೆ. ಹಸಿದು ಕಂಗೆಟ್ಟವನಿಗೆ ಮಿಷ್ಟಾನ್ನ ದೊರೆತಂತಾಗಿದೆ.'

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಪಾರ್ವತಿ ಮಗುವನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಮಾನಂದ-ದಿಂದ ಎದೆ ಹಾಲುಣಿಸಿದಳು. ಮುದ್ದಿಕ್ಕಿದಳು. ವೇದೋಕ್ತ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳ ಮಳೆ-ಗರೆದಳು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾರದನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಬಾಲಗಣೇಶ ದರ್ಶನವೆಂಬ ಒಂಭತ್ತನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ದೇವಾಧಿದೇವತೆಗಳಿಂದ ಮಗು ಗಣೇಶನಿಗೆ ಬಗೆಬಗೆಯ ಹರಕೆ ಹಾರೈಕೆಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ-೧೦

ನಾರಾಯಣ— ದಂಪತಿಗಳು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಮಗನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿ-ಗಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ನಾನಾಬಗೆಯ ರತ್ನಗಳನ್ನು ದಾನವಿತ್ತರು. ಬಂದಿಗಳಿಗೂ ಭಿಕ್ಷು-ಗಳಿಗೂ ದಾನ ನೀಡಿದರು. ಮಂಗಳವಾದ್ಯ ಮೊಳಗಿಸಿದರು.

ಹಿಮಾಲಯನೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಲಕ್ಷ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಸಾವಿರ ಆನೆಗಳನ್ನು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಐದುಲಕ್ಷ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಮುತ್ತು ಮಾಣಿಕ್ಯಗಳನ್ನು ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು, ಹೆಚ್ಚೇಕೆ, ಕ್ಷೀರ-ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಎಲ್ಲ ರತ್ನಗಳನ್ನೂ ದಾನಮಾಡಿದ.

ವಿಷ್ಣು ಕೌಸ್ತುಭರತ್ನಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದ. ಬ್ರಹ್ಮ ತನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ-ವಾಗಿರುವ ದುರ್ಲಭವಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ದಾನ ಮಾಡಿದ. ಹಾಗೆಯೆ ಧರ್ಮ ಸೂರ್ಯ ಇಂದ್ರ ದೇವತೆಗಳು ಮುನಿಗಳು, ಗಂಧರ್ವರು ಪರ್ವತಗಳೆಲ್ಲರೂ ದಾನ-ವಿತ್ತರು. ಮಾಣಿಕ್ಯ ಕೌಸ್ತುಭ ವಜ್ರ ಪಚ್ಚೆ ಮುಂತಾದ ರತ್ನಗಳನ್ನೂ ಗೋವು ಆನೆ ಕುದುರೆಗಳನ್ನೂ ದಾನವಿತ್ತರು.

ಮಾಣಿಕ್ಯ ವಜ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಇತರ ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನಗಳಿಂದಲೂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿದ್ದು ನಡುವೆ ಕೌಸ್ತುಭ ರತ್ನದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಬೆಳಗುವ ಹಾರವನ್ನು ಸರಸ್ವತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದಳು.

ಮೂರೋಕದಲ್ಲಿಯೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಹಾರ ಮುಂತಾದ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಸಾವಿತ್ರಿಯೂ ದಾನ ಮಾಡಿದಳು.

ಲಕ್ಷ ಬಂಗಾರದ ಗಟ್ಟಿಗಳನ್ನೂ ನೂರಾರು ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಗಳನ್ನೂ ಕುಬೇರ ದಾನ ಮಾಡಿದ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನಮಾಡಿ ಆನಂದದಿಂದ ಬಾಲಕ ಗಣೇಶನನ್ನು ಕಂಡರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ದಾನ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರಲಾರದೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನಿಂತು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧರು ಹಿಂದಿನ ದಾನಶೂರರ ಬಗ್ಗೆ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಯುವಕರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ವಿಷ್ಣು ದುಂದುಭಿ ಮೊಳಗಿಸಿದ. ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯ ವೇದಘೋಷ ಪುರಾಣ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ. ಮುನಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಬಾಲಗಣೇಶನಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಕೊಡಿಸಿದ. ದೇವದೇವಿಯರೊಡನೆ ತಾನೂ ಶುಭಾಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದ.

ವಿಷ್ಣು— ಮಗು, ನೀನು ಶಿವನಂತೆ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗು, ನನ್ನಂತೆ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾಗು. ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಗಳಿಗೆ ನಾಯಕನಾಗು.

ಬ್ರಹ್ಮ— ಲೋಕದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕೀರ್ತಿಶಾಲಿಯಾಗು, ಸರ್ವಪೂಜ್ಯನಾಗು. ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮೊದಲ ಪೂಜೆ ನಿನ್ನದಾಗಲಿ.

ಧರ್ಮ— ನನ್ನಂತೆ ಧರ್ಮಿಷ್ಠ, ಸರ್ವಜ್ಞ, ದಯಾಶಾಲಿಯಾದ ಹರಿಭಕ್ತನಾಗು.

ಶಿವ— ನನ್ನಂತೆ ದಾನಶೀಲ, ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಪುಣ್ಯವಂತ ಶಾಂತ ಮತ್ತು ದಾಂತನಾದ ಹರಿಭಕ್ತನಾಗು.

ಲಕ್ಷ್ಮಿ— ನನ್ನಂತೆ ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ಮಡದಿ ನಿನಗೆ ದೊರಕಲಿ. ನಿನ್ನ ಮನೆ ನಿನ್ನ ಶರೀರ ನನ್ನ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಲಿ.

ಸರಸ್ವತಿ— ನನ್ನಂತೆ ಕವಿತೆ ಧಾರಣಾಶಕ್ತಿ ಸ್ಮೃತಿ ವಿವೇಚನಾಶಕ್ತಿಗಳು ನಿನಗೆ ಲಭಿಸಲಿ.

ಸಾವಿತ್ರಿ— ನಾನೂ ವೇದಮಾತೆ. ನನ್ನ ಮಂತ್ರಜಪದಿಂದ ನೀನು ವೇದವಾದಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆನಿಸು. ವೇದಜ್ಞಾನಿಯಾಗು.

ಹಿಮಾಲಯ— ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಭಕ್ತಿ ನಿನಗುಂಟಾಗಲಿ. ಆದರಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ತುಲ್ಯಗುಣವಂತನಾಗು.

ಮೇನಕಾ— ಗಾಂಭೀರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರನಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಕಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪತಿಗೆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮನಿಗೆ ಸಮಾನನೆನಿಸು.

ವಸುಂಧರಾ— ನನ್ನಂತೆ ಕ್ಷಮಾಯುಕ್ತನಾಗು. ಶರಣಜನ ರಕ್ಷಕನಾಗು, ಸಕಲ ರತ್ನಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯನಾಗು. ವಿಘ್ನ ರಹಿತನಾಗು, ವಿಘ್ನನಾಶಕನಾಗು.

ಪಾರ್ವತಿ— ಮಗೂ ನೀನು ತಂದೆಗೆ ತಕ್ಕ ಮಗನಾಗು. ಮಹಾಯೋಗಿಯಾಗು. ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿದಾಯಕನಾಗು, ಮೃತ್ಯುಂಜಯನಾಗು, ಒಳ್ಳೆ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗು.

ಹೀಗೆ ಋಷಿಮುನಿಗಳು ಸಿದ್ಧರು ಎಲ್ಲರೂ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು.

ನಾರದ, ಅತ್ಯಂತ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಗಣೇಶ ಜನ್ಮವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಸರ್ವವಿಘ್ನನಿವಾರಕ.

ಈ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಅಧ್ಯಾಯ ಶ್ರವಣದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಮಂಗಳ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು, ದರಿದ್ರರಿಗೆ ಧನ, ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ಬಲ, ಮದುವೆಯಾಗದವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯಕನ್ಯೆ, ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ , ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವಂತರಿಗೆ ಸೌಭಾಗ್ಯ , ಶೋಕಾರ್ತರಿಗೆ ಆನಂದ ಲಭಿಸುವುದು.

ವೇದದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶನ ಮಹಿಮೆ ಶ್ರವಣಮಾಡಿದರೆ ಬರುವ ಫಲ ಈ ಅಧ್ಯಾಯ ಶ್ರವಣದಿಂದಲೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಅಧ್ಯಾಯದ ಪುಸ್ತಕ ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವುದೋ ಅವನಿಗೆ ಸದಾ ಮಂಗಳವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವಾಗ ಪುಣ್ಯದಿನದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಶ್ರವಣಮಾಡಿದರೆ ಗಣೇಶನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಕಲಾಭೀಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿ ಖಂಡದಲ್ಲಿ
ನಾರದನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶೋದ್ಭವ ಮಂಗಳವೆಂಬ ಹತ್ತನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಶನಿಯ ಅಧೋದೃಷ್ಟಿಯ ಕಾರಣಕಥನ

ಅಧ್ಯಾಯ-೧೧

ನಾರಾಯಣ— ಶ್ರೀಹರಿ ಗಣೇಶನಿಗೆ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ದೇವತೆಗಳು ಮತ್ತು ಋಷಿಗಳೊಂದಿಗೆ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ. ಅವನಿಗೆ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಿವ, ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ, ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಸೂರ್ಯ ಇಂದ್ರ, ಚಂದ್ರ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಮುನಿಗಳೂ ಪರ್ವತಗಳೂ ಕುಳಿತರು. ಗಂಧರ್ವ ಅಪ್ಸರೆಯರ ಕಿನ್ನರಿಯರ ಗಾನ ನೃತ್ಯಗಳು ನಡೆದುವು. ಶ್ರುತಿಗಳು ಮಧುರ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಹರಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದುವು.

ಆಗ ಗಣೇಶನನ್ನು ಕಾಣಲು ಸೂರ್ಯಪುತ್ರನಾದ ಮಹಾಯೋಗಿ ಶನಿ ಬಂದ. ಕೃಷ್ಣನನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಕೃಷ್ಣನನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ನಿಂತ. ತಪಸ್ಸಿನ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಉರಿವ ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ಬೆಳಗುತ್ತ ಶನಿಯು ಸುಂದರ ಶ್ಯಾಮವರ್ಣದಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಪೀತಾಂಬರ ಧರಿಸಿದ್ದ. ಅರೆ ತೆರೆದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡಿ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವ ಧರ್ಮ ಸೂರ್ಯ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಮುನಿಗಳನ್ನೂ ನಮಿಸಿ ಅವರ ಅನುಜ್ಞೆ ಪಡೆದು ಬಾಲಗಣೇಶನನ್ನು ಮುನಿಗಳನ್ನೂ ನಮಿಸಿ ಅವರ ಅನುಜ್ಞೆ ಪಡೆದು ಬಾಲಗಣೇಶನನ್ನು ನೋಡಲು ಹೊರಟ. ಪ್ರಧಾನ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಶಿವನಂತೆ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಶೂಲಧಾರಿಯಾದ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ನಿಂತಿದ್ದ. ಶನಿ ಹೇಳಿದ- 'ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳ ಹಾಗೂ ಶಿವನ ಅನುಜ್ಞೆ ಪಡೆದು ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಒಳಗೆ ಪಾರ್ವತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡು. ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತೇನೆ.'

ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ''ನಾನು ದೇವತೆಗಳ ಅಥವಾ ಶಿವನ ಸೇವಕನಲ್ಲ, ಮಾತೆಯಾದ ಪಾರ್ವತಿಯ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಒಳಗೆ ಬಿಡಲಾರೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಳಗೆ ನಡೆದು ದೇವಿಯ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಶನಿಯನ್ನು ಒಳಗೆ ಬಿಟ್ಟ. ಶನಿ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ತಲೆಭಾಗಿ ನಮಿಸಿದ. ದೇವಿ ಶುಭ್ರವಸ್ತ್ರ ಧರಿಸಿ ರತ್ನಾಭರಣ ಭೂಷಿತಳಾಗಿ, ಸಖಿಯರು ಕೊಟ್ಟ ತಾಂಬೂಲ ಮೆಲ್ಲುತ್ತ, ಐದು ಮಂದಿ ಸಖಿಯರು ಬೀಸುವ ಬಿಳಿ ಚಾಮರ ಸೇವೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತ, ಬಾಲಗಣೇಶನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನರ್ತಕಿಯರ ನೃತ್ಯ ನೋಡುತ್ತ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಿಸಿ ನಿಂತ ಶನಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಅವನ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಳು. 'ಇದೇಕೆ ತಲೆ ಬಾಗಿ ನಿಂತೆ ? ನನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಮಗುವನ್ನೂ ಏಕೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ' ? ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಶನಿ ಹೇಳತೊಡಗಿದ—

'ದೇವಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಅವರವರ ಕರ್ಮದ ಫಲ ಉಣಲೆ ಬೇಕು. ಕೋಟಿಕಲ್ಪಕಳೆದರೂ ಅದು ಹಾಗೇ ಸವೆಯದು. ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಇಂದ್ರಲೋಕ

ಸೂರ್ಯಲೋಕ ಮನುಷ್ಯಲೋಕ ಪಶ್ವಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದಾಗಲಿ, ನರಕಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಾಗಲಿ, ದೊಡ್ಡ ರಾಜನಾಗುವುದು ಸೇವಕನಾಗುವುದು, ಸುಂದರನಾಗಿರುವುದು, ಸದಾ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಬಳಲುವುದು, ವಿಷಯಾಸಕ್ತನಾಗುವುದು, ನಿರ್ಲಿಪ್ತನಾಗಿರುವುದು, ಶ್ರೀಮಂತನಾಗುವುದು, ದೀನನಾಗುವುದು, ಒಳ್ಳೆಯ ಕುಟುಂಬ ಹೊಂದುವುದು, ಬಂಧುಪೀಡೆಗೊಳಗಾಗುವುದು, ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು, ಹೆಂಡದಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ದುಃಖ ಪಡುವುದು ಎಲ್ಲವೂ ಕರ್ಮಾಧೀನ.

ದೇವಿ, ಪಾರ್ವತಿ, ನನ್ನದೊಂದು ರಹಸ್ಯ ವೃತ್ತಾಂತವಿದೆ. ತಾಯಿಯ ಮುಂದೆ ಅದು ಹೇಳುವಂತಹುದಲ್ಲ. ಹೇಳಲು ಲಜ್ಜೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳು. ನಾನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತ. ಕೃಷ್ಣನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿಯೆ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟವ. ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ನನಗೆ ಆಸಕ್ತಿ, ವಿಷಯ ಸುಖದಲ್ಲಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿ. ತಂದೆ ನನಗೆ ಚಿತ್ರರಥನ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿದ. ಆಕೆ ತೇಜಸ್ವಿನಿ, ತಪೋನಿರತಳು, ಒಂದು ದಿನ ಅವಳು ಋತುಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಸುಂದರ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಮುನಿಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮುಗುಳುನಗು ನಗುತ್ತ ನನ್ನ ಸಂಗ ಬಯಸಿ ಬಂದಳು. ನಾನು ಆಗ ಹರಿಪಾದ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಲೀನನಾಗಿದ್ದು ಅವಳನ್ನು ಕಣ್ಣೆತ್ತಿಯೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಋತುನಾಶದಿಂದ ಕುಪಿತಳಾದ ಆಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಶಪಿಸಿದಳು, 'ಋತುಸ್ನಾತಳಾಗಿ ಬಂದ ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ಕಣ್ಣೆತ್ತಿಯೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಋತುವನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಲಿಲ್ಲ, ಇಂಥ ಮೂಢನಾದ ನೀನು ನೋಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗಲಿ' ಎಂದು. ಒಡನೆ ನಾನು ಧ್ಯಾನ ಬಿಟ್ಟೆದ್ದು ಅವಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸಿದೆ. ಅವಳಿಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದಾದಳು. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ನೋಡುವುದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟೆ. ಪ್ರಾಣಿ ಹಿಂಸೆಯಾಗುವುದೆಂದು ಭಯ.

ಶನಿ ಆಡಿದ ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಪಾರ್ವತಿ ನಕ್ಕಳು. ನಾಟ್ಯವಾಡುವ ಕಿನ್ನರಿಯರೂ ಜೋರಾಗಿ ನಕ್ಕರು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾರದನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಶನಿಯ ಅಧೋದೃಷ್ಟಿಕಾರಣ ಕಥನವೆಂಬ ಹನ್ನೊಂದನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಶನಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಗಣೇಶನ ಶಿರಶ್ಚೇದ, ಹರಿಯಿಂದ ಗಣೇಶನಿಗೆ ಆನೆಯ ಶಿರೋಯೋಜನೆ, ಸತಿಯಿಂದ ಶನಿಗೆ ಶಾಪ

ಅಧ್ಯಾಯ-೧೨

ನಾರಾಯಣ— ಶನಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಪಾರ್ವತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಭಗವದಿಚ್ಛೆ ಎಂದುಕೊಂಡಳು. ಆದರೂ ದೈವವಶದಿಂದ 'ನೀನು ನನ್ನನ್ನೂ ನನ್ನ ಮಗುವನ್ನೂ ನೋಡು' ಎಂದು ಶನಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದಳು. ದೈವವನ್ನು ಯಾರು ಮೀರಬಲ್ಲರು ? ಶನಿ ಆಲೋಚಿಸಿದ, 'ನಾನು ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಲೆ ? ಇಲ್ಲ, ನೋಡಿದರೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಮಗುವಿಗೆ ಕೇಡುಂಟಾಗುವುದು. ಆದರೂ ದೇವಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವಳ ಮುಂದೆಯೆ ಅನಿಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರಕೀತು. ಅದರಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದುಕೊಂಡು ಶನಿ ಎಡಗಣ್ಣ ಕುಡಿನೋಟದಿಂದ ಗಣೇಶನ ಮುಖ ನೋಡಿದ. ಒಡನೆ ಗಣೇಶನ ತಲೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋಯಿತು. ಶನಿ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡ. ಪಾರ್ವತಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಈಗ ಗಣೇಶನ ರಕ್ತಸಿಕ್ತವಾದ ಮುಂಡ ಮಾತ್ರವಿತ್ತು. ರುಂಡ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿತ್ತು. ದೇವಿ ಮಗುವಿನ ಶರೀರವನ್ನು ಎದೆಗೊತ್ತಿಕೊಂಡು ಹುಚ್ಚಳಂತೆ ವಿಲಾಪ ಮಾಡುತ್ತ ಮೂರ್ಛಿತಳಾದಳು. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಚಿತ್ರದ ಬೊಂಬೆಗಳಂತಾದರು. ದೇವಿಯರೂ ಗಂಧರ್ವರೂ ಪರ್ವತಗಳೂ ಎಲ್ಲ ಕೈಲಾಸವಾಸಿಗಳೂ ಹೀಗೇ ಮೈಮರೆತು ನಿಂತರು.

ಶ್ರೀಹರಿ ಗರುಡನ ಬೆನ್ನೇರಿ ಕೈಲಾಸದಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕಿರುವ ಪುಷ್ಪಭದ್ರಾನದೀತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಒಂದು ಆನೆಯನ್ನು ಕಂಡ. ಅದು ಹೆಣ್ಣಾನೆಯೊಡನೆ ರತಿಕ್ರೀಡೆಯಾಗಿ ಆಯಾಸದಿಂದ ಆ ಹೆಣ್ಣಾನೆಯ ಮತ್ತು ಮರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಆನಂದದಿಂದ ಮಲಗಿತ್ತು. ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ತಲೆಹಾಕಿ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಶ್ರೀಹರಿ ಅದರ ತಲೆಯನ್ನು ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರದಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ಗರುಡನ ಮೇಲಿಟ್ಟು-ಕೊಂಡ. ಆನೆಯ ಮುಂಡ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹೊರಳಾಡಿದಾಗ ಅದರ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಹೆಣ್ಣಾನೆ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಅಪಾಯದ ಕೂಗಿನಿಂದ ಮರಿಗಳನ್ನೂ ಎಬ್ಬಿಸಿತು. ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಂದೇಸಮನೆ ಅತ್ತು ಅತ್ತು ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ಎದುರಿಗೇ ನಿಂತಿದ್ದ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸತೊಡಗಿತು. ಹರಿ ಇನ್ನೊಂದು ಆನೆಯ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಈ ಆನೆಯ ಮುಂಡಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿ ಬದುಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ. ಆ ಆನೆಗೆ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತನಾಗಿ ಕಲ್ಪ-ಪರ್ಯಂತ ಬದುಕಿರುವಂತೆ ವರವಿತ್ತು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ. ಪಾರ್ವತಿಯ ಕೈಯಿಂದ ಮಗುವಿನ ಶರೀರವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಆನೆಯ ತಲೆಯನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದ.

'ಹುಂ' ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಮಗುವಿನ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಜೀವವಿತ್ತು ಪಾರ್ವತಿಯ ಕೈಗಿತ್ತ. ಅವಳನ್ನು ಸಂತೈಸಿದ—

'ಪಾರ್ವತಿ, ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ತೊಡಗಿ ಕೀಟದ ವರೆಗೂ ಎಲ್ಲ ಜೀವರೂ ತಮ್ಮ ಕರ್ಮದ ಫಲ ತಾವು ಉಣ್ಣುವರೆಂಬುದು ಜಗತ್ತಿಗೇ ಬುದ್ಧಿರೂಪಳಾದ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ? ದೇವೇಂದ್ರ ಕೀಟವಾಗಿ, ಕೀಟ ದೇವೇಂದ್ರನಾಗಿ ಜನಿಸಿಬಹುದು. ಸಿಂಹ ನೊಣವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಅಶಕ್ತವಾಗಬಹುದು, ನೊಣ ಆನೆಯನ್ನೂ ಕೊಂದೀತು. ಎಲ್ಲವೂ ಕರ್ಮಾಧೀನ. ಸುಖ ದುಃಖ ಭಯ ಶೋಕ ಆನಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಕರ್ಮಫಲ. ಸುಖ ನೆಮ್ಮದಿಗಳು ಸತ್ಕರ್ಮದ ಫಲ. ದುಃಖ ಶೋಕಗಳು ದುಷ್ಕರ್ಮದ ಫಲ. ಕರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರ ಭಾರತ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಶುಭಾಶುಭ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಶುಭಾಶುಭ ಫಲಗಳು ಇಹದಲ್ಲಾದಲಿ ಪರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅವಶ್ಯ ಬಂದೇ ತೀರುವುದು. ಕರ್ಮಫಲ ದಾತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ಅವನೆ ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಮೃತ್ಯು. ಕಾಲನಿಗೆ ಕಾಲ. ಲಯಕಾರಕನಿಗೆ ಲಯಕಾರಕ. ಪಾಲಕನಿಗೆ ಪಾಲಕ. ನಾವು ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣು ಮಹೇಶ್ವರರು ಅವನ ಅಂಶಭೂತರು. ಅವನ ಅಂಶಭೂತನೆ ಆದ ಮಹಾವಿರಾಟ್ ಪುರುಷ ರೋಮಕೂಪದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಹರಿಯ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಪಾರ್ವತಿ ಸಮಾಧಾನಗೊಂಡು ಮಗುವಿಗೆ ಸ್ತನಪಾನ ಮಾಡಿಸಿದಳು. ಕೈ ಮುಗಿದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹರಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದಳು. ಹರಿ ತಾಯಿಗೂ ಮಗುವಿಗೂ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದ. ಮಗುವಿನ ಕೊರಳಿಗೆ ಕೌಸ್ತುಭಮಣಿಯನ್ನು ತೊಡಿಸಿದ. ಬ್ರಹ್ಮ ಕಿರೀಟವನ್ನಿಟ್ಟ. ಧರ್ಮ ರತ್ನಾಭರಣವಿತ್ತ. ದೇವಿಯರೆಲ್ಲ ರತ್ನಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಿದರು. ಶಿವ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದ. ದೇವತೆಗಳೂ ಮುನಿಗಳು ಪರ್ವತಗಳೂ ಗಂಧರ್ವರೂ ಎಲ್ಲ ದೇವತಾಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಆನಂದಿತರಾದರು.

ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರು ತಮ್ಮ ಮಗ ಸತ್ತು ಬದುಕಿದುದನ್ನು ಕಂಡು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಕೋಟಿ ರತ್ನಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಸಾವಿರಾರು ಆನೆ ಕುದುರೆಗಳನ್ನಿತ್ತರು. ಹಿಮಾಲಯನೂ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ದೇವಿಯರೂ ಹಾಗೇ ದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಹರಿಯೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನವಿತ್ತು ವೇದಪುರಾಣ ಘೋಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ.

ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಶನಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಪಾರ್ವತಿ ಕೋಪದಿಂದ ಅಂಗಹೀನನಾಗೆಂದು ಶಪಿಸಿದಳು. ಆಗ ಸೂರ್ಯ ಕಶ್ಯಪ ಮತ್ತು ಯಮರು ಕೋಪಗೊಂಡರು. ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನೂ ವಿಷ್ಣುವನ್ನೂ ಶಪಿಸಲು ಉದ್ಯುಕ್ತರಾದರು. ಬ್ರಹ್ಮ ನಡುವೆ ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದ. ಇನ್ನೂ ಕೋಪದಿಂದಿದ್ದ ಪಾರ್ವತಿಗೂ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ. ಕಶ್ಯಪಾದಿಗಳೂ ಹೇಳಿದರು—

ಕಶ್ಯಪ— ಶನಿಯ ದೃಷ್ಟಿ ಅವನ ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮದಿಂದ ಮತ್ತು ಪತ್ನಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿದ್ದುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಆತ ಪಾರ್ವತಿಯ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದಲೆ ಬಲುಕಷ್ಟದಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದ.

ಸೂರ್ಯ- ನನ್ನ ಮಗನಾದ ಶನಿ ಪಾರ್ವತಿಯ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದಲೆ ಧರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಬಹುಕಷ್ಟದಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಿದ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವನ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಪಾರ್ವತಿ ಅವನಿಗೆ ಅಂಗಭಂಗವಾಗಲೆಂದು ಶಪಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಅದರಿಂದ ಅವಳ ಮಗುವಿಗೂ ಅಂಗಭಂಗವಾಗಲಿ.

ಯಮ— ತಾನೇ ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿ ತಾನೇ ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ, ಪಾರ್ವತಿ. ನಾವೂ ಶಾಪಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂಸಕರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ ?

ಬ್ರಹ್ಮ— ಪಾರ್ವತಿ ಕೋಪದಿಂದ ಶಾಪ ನೀಡಿದರೂ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿಯೆ ಇರುವ ಚಾಪಲ್ಯ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಸಜ್ಜನರಾದ ತಾವೆಲ್ಲ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಪಾರ್ವತಿ, ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೆ ತಪ್ಪು ಇದೆ. ಮಗುವನ್ನು ನೋಡೆಂದು ನೀನೆ ಶನಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಆತನಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ, ನಿರಪರಾಧಿ, ಅಂಥವನನ್ನು ನೀನು ಶಪಿಸಬಹುದೆ'?

ಬ್ರಹ್ಮ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಶಾಪವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡೆನ್ನುತ್ತ ಶನಿಯನ್ನು ದೇವಿಯ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿದ. ದೇವಿ ಸಮಾಧಾನಗೊಂಡು ಹೇಳಿದಳು-

'ಶನಿಯೆ, ನೀನು ಹರಿಭಕ್ತ. ಹರಿಭಕ್ತನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯ ಆಪತ್ತು ? ನಿನ್ನ ಹರಿಭಕ್ತಿಗೆ ವಿಘ್ನ ಬಾರದಿರಲಿ. ಅದು ದೃಢವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿ. ನೀನು ಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿ ಚಿರಂಜೀವಿಯಾಗಿ ಮಹಾಯೋಗಿಯಾಗಿ ಬಾಳು. ನನ್ನ ಶಾಪ ಅಮೋಘವಾದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರ ಕುಂಟನಾಗುವೆ.'

ಶನಿ ದೇವಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿದ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾರದನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಶನಿಕೃತ ಗಣೇಶದರ್ಶನ, ತಜ್ಜಾತ ಗಣೇಶ ಶಿರಃಪತನ, ವಿಷ್ಣುಕೃತ ಗಣೇಶ ಶಿರೋ ಯೋಜನ, ಶನಿಶಾಪಾದಿ ಕಥನವೆಂಬ ಹನ್ನೆರಡನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಗಣೇಶ ಪೂಜಾಸ್ತೋತ್ರ ಹಾಗೂ ಕವಚಾದಿ ಕಥನ

ಅಧ್ಯಾಯ-೧೩

ನಾರಾಯಣ— ಬಳಿಕ ವಿಷ್ಣು ಒಂದು ಮಂಗಳ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳ ಮತ್ತು ಮುನಿಗಳ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಗಣೇಶನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ 'ಮಗು, ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳಿಗಿಂತ ಮೊದಲ ಪೂಜೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಿಗಲಿ' ಎಂದು ವರನೀಡಿದ. ಮೋಕ್ಷದಾಯಕವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಸರ್ವಯೋಗಸಿದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ. ವನಮಾಲೆ ತೊಡಿಸಿ ಅವನನ್ನು ತನಗೆ ಸದೃಶನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ.

ವಿಘ್ನೇಶಶ್ಚ ಗಣೇಶಶ್ಚ ಹೇರಂಬಶ್ಚ ಗಜಾನನಃ ।
ಲಂಬೋದರಶ್ಚೈಕದಂತಃ ಶೂರ್ಪಕರ್ಣೋ ವಿನಾಯಕಃ ॥

ವಿಘ್ನೇಶ, ಗಣೇಶ, ಹೇರಂಬ, ಗಜಾನನ, ಲಂಬೋದರ, ಏಕದಂತ, ಶೂರ್ಪ-ಕರ್ಣ, ವಿನಾಯಕ ಈ ಎಂಟು ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಗಣೇಶನನ್ನು ಹೊಗಳಿದ. ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದ.

ಧರ್ಮ ಗಣೇಶನಿಗೆ ಸಿದ್ಧಾಸನವನ್ನಿತ್ತ. ಬ್ರಹ್ಮ ಕಮಂಡಲುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ. ಶಂಕರ ಯೋಗಪಟ್ಟವನ್ನೂ ತತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ನೀಡಿದ. ಇಂದ್ರ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನವನ್ನೂ, ಸೂರ್ಯ ಮಣಿಕುಂಡಲವನ್ನೂ, ಚಂದ್ರ ಮಾಣಿಕ್ಯಮಾಲೆಯನ್ನೂ, ಕುಬೇರ ಕಿರೀಟವನ್ನೂ, ಅಗ್ನಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನೂ, ವರುಣ ರತ್ನಛತ್ರವನ್ನೂ, ವಾಯು ರತ್ನದುಂಗುರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟರು.

ಕ್ಷೀರಸಾಗರದಿಂದ ಉದಿಸಿದ ರತ್ನಕಂಕಣವನ್ನೂ ಗೆಜ್ಜೆ ತೋಳುಬಳೆಗಳನ್ನೂ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನೀಡಿದಳು. ಕಂಠಾಭರಣವನ್ನು ಸಾವಿತ್ರಿ, ಹಾರವನ್ನು ಭಾರತಿ, ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ದೇವಿಯರೂ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಗಣೇಶನಿಗೆ ನೀಡಿದರು. ಮುನಿಗಳೂ ಪರ್ವತಗಳೂ ನಾನಾ ರತ್ನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ವಸುಂಧರೆ ವಾಹನದ ಇಲಿಯನ್ನಿತ್ತಳು.

ಪಾರ್ವತಿ ಗಣೇಶನನ್ನು ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ರತ್ನಕಲಶಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ಸರ್ವತೀರ್ಥಜಲದ ಅಭಿಷೇಕಗಳನ್ನು ವೇದಮಂತ್ರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮುನಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದಳು. ಶುದ್ಧವಸ್ತ್ರ ನೀಡಿದಳು. ಗೋದಾವರೀ ಜಲದಿಂದ ಪಾದ್ಯವನ್ನೂ ಗಂಗೋದಕದಿಂದ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನೂ, ಪುಷ್ಕರಜಲದಿಂದ ಪುನರಾಚಮನವನ್ನೂ, ರತ್ನ-ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಗೂಡಿದ ಮಧುಪರ್ಕವನ್ನೂ, ದೇವವೈದ್ಯರಾದ ಅಶ್ವಿನೀ-ದೇವತೆಗಳು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ವಿಷ್ಣುತೈಲ ಸಹಿತವಾದ ಸ್ನಾನಜಲವನ್ನೂ, ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನೂ, ಪಾರಿಜಾತ ಮಾಲತೀ ಚಂಪಕಾದಿ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನೂ, ತುಲಸೀ ಸಹಿತವಾದ ಪೂಜಾರ್ಹವಾದ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಚಂದನಾಗರು ಕಸ್ತೂರೀ ಕುಂಕುಮ-ಗಳನ್ನೂ, ಅನೇಕ ರತ್ನ ದೀಪ ಧೂಪಗಳನ್ನೂ; ನೀಡಿ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನೂ ಬಡಿಸಿದಳು.

ಗಣೇಶನಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಎಳ್ಳು ಯವೆ ಗೋದಿ ಹಿಟ್ಟುಗಳ ಉಂಡೆಗಳು, ಪಕ್ವಾನ್ನ-ಗಳು, ಸಕ್ಕರೆ ಬೆಲ್ಲಗಳ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳು, ಹಾಲು ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ, ಜೇನು, ದಾಳಿಂಬ, ಬಿಲ್ವ ಖರ್ಜೂರ, ನೇರಳೆ, ಮಾವು ಹಲಸು ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಫಲಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟು ರಾಶಿರಾಶಿಯಾಗಿ ನೈವೇದ್ಯವಾಗಿ ಬಡಿಸಿದಳು ಪಾರ್ವತಿ. ಮುಂದೆ ಪಾನೀಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾಚಮನೀಯವಾಗಿ ಪಚ್ಚ-ಕರ್ಪೂರಾದಿಗಳಿಂದ ಸುವಾಸಿತವಾದ ನಿರ್ಮಲ ಗಂಗಾಜಲ, ಏಲಕ್ಕಿ ಪಚ್ಚ-ಕರ್ಪೂರಾದಿಗಳಿಂದ ಗಮಗಮಿಸುವ ತಾಂಬೂಲ, ಭಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ತುಂಬಿದ ನೂರಾರು ಚಿನ್ನದ ಪಾತ್ರಗಳು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಾರ್ವತಿ ಮೇನಕೆ ಹಿಮಾಲಯ ಮೈನಾಕರು ಗಣಪತಿಗೆ ನೀಡಿದರು.

ಓಂ ಶ್ರೀಂ ಹ್ರೀಂ ಕ್ಲೀಂ ಗಣೇಶಾಯ ಬ್ರಹ್ಮರೂಪಾಯ ಚಾರವೇ ।
ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರದೇಶಾಯ ವಿಘ್ನೇಶಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಶಿವಾದಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಗಣೇಶನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರು. ಮೂವತ್ತೆರಡು ಅಕ್ಷರ ಈ ಮಾಲಾಮಂತ್ರ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಪ್ರದ. ಧರ್ಮ ಅರ್ಥ ಕಾಮ ಮೋಕ್ಷಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಐದು ಲಕ್ಷ ಜಪದಿಂದ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿ. ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿ-ಯಾಯಿತೆಂದರೆ ಆತ ವಿಷ್ಣುವಿನಂತೆ ತನ್ನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯಿಂದಲೆ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಬಲ್ಲ. ಮಹಾವಾಗ್ಮಿ, ಮಹಾಸಿದ್ಧಿ, ಮಹಾಕವಿ, ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯ-ನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಗಣೇಶನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರು. ಮಂಗಳ-ವಾದ್ಯಘೋಷ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದರು. ದಾನ-ಗಳನ್ನಿತ್ತರು.

ನಾರಾಯಣ ಸಭಾಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶನನ್ನು ಹೀಗೆ ಸ್ತುತಿಸಿದ— (ಲೋಕ-ವಿಡಂಬನಾರ್ಥವಾಗಿ)

'ಜಗದೀಶ, ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಸ್ತುತಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಿನಗೆ ತಕ್ಕುದಾದ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಲು ನಾನು ಸಮರ್ಥನಲ್ಲ. ನೀನು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧರಲ್ಲಿ ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯ. ಸರ್ವಸ್ವರೂಪ, ಸರ್ವೇಶ. ಜ್ಞಾನರಾಶಿ ಸ್ವರೂಪ, ಅವ್ಯಕ್ತ, ಅಕ್ಷರ, ನಿತ್ಯಸತ್ಯ, ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪಿ, ವಾಯುವಿನಂತೆ ನಿರ್ಲಿಪ್ತ. ಸರ್ವಸಾಕ್ಷಿ. ಸಂಸಾರ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಜೀವರನ್ನು ದಾಟಿಸುವಲ್ಲಿ ನಾವಿಕನಂತಿರುವವ. ಭಕ್ತರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವವ. ಅಭೀಷ್ಟವರ ನೀಡುವವ, ಸಿದ್ಧನೂ ಸಿದ್ಧಿಸ್ವರೂಪನೂ ಆಗಿದ್ದು ಸಿದ್ಧಿಸಾದಕನೂ ಸಿದ್ಧಿದಾಯಕನೂ ಆದವ. ಧರ್ಮಜ್ಞ, ಧರ್ಮಅಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಫಲ ನೀಡುವವ. ಸಂಸಾರ ವೃಕ್ಷದ ಬೀಜ ಅಂಕುರ ರೂಪನೂ ನೀನೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯನೂ ನೀನೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೊದಲಿಗ, ಮೊದಲ ಪೂಜೆಗೆ ಅರ್ಹ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ

ಪೂಜ್ಯ. ಗುಣಸಾಗರ, ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸಗುಣನೂ ನಿರ್ಗುಣನೂ ಆಗಬಲ್ಲವ, ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ನೀನೆ, ಪ್ರಾಕೃತನೂ ನೀನೆ. ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಅತೀತನೂ ನೀನೆ. ಇಂಥ ನಿನ್ನನ್ನು ಸಾವಿರ ಮುಖಗಳ ಶೇಷನೂ ಸ್ತುತಿಸಲು ಶಕ್ತನಲ್ಲ. ಐದು ಮುಖದ ಶಿವನೂ ಶಕ್ತನಲ್ಲ, ನಾಲ್ಕು ಮುಖದ ಬ್ರಹ್ಮನೂ ಶಕ್ತನಲ್ಲ. ಸರಸ್ವತಿಯಾಗಲಿ ನಾನಾಗಲಿ, ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳಾಗಲಿ ಸಮರ್ಥರಲ್ಲ. ವೇದಗಳಿಂದಲೆ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಇತರರ ಪಾಡೇನು ?

ಹೀಗೆ ವಿಷ್ಣು ಗಣೇಶನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಸುಮ್ಮನಾದ. ಈ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಸಂಜೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಠಿಸಿದರೆ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಮಸ್ತ ಮಂಗಳಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ದುಃಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ಸುಸ್ವಪ್ನಗೊಳಿಸು-ತ್ತಾನೆ. ಕ್ರೂರಗ್ರಹ ಪೀಡೆಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಿ ಬಂಧು-ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಪುತ್ರಪೌತ್ರರ ಸಂತತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇಹದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೈಶ್ವರ್ಯ ಲಾಭ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿ. ತೀರ್ಥಸ್ನಾನ ಯಜ್ಞ ಮಹಾದಾನಗಳ ಫಲ ಗಣೇಶನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾರದ— ಪ್ರಭು, ಗಣೇಶನ ಸ್ತೋತ್ರ ಪೂಜೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಕವಚವನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾರಾಯಣ— ಗಣೇಶ ಪೂಜೆ ಮುಗಿದೊಡನೆ ಸಭಾಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶನಿಯು ಜಗದ್ಗುರು ಸರ್ವಮೋಕ್ಷದಾಯಕನಾದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ. ''ಸರ್ವದುಃಖ-ಗಳು ನಾಶಹೊಂದುವಂತೆ, ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರವಾಗುವಂತೆ ಗಣೇಶನ ಕವಚವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸು. ನನಗೂ ಪಾರ್ವತಿಗೂ ಈಗ ಕಲಹ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇಂಥ ವಿಘ್ನ-ಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಗಣೇಶ ಕವಚವನ್ನು ನಾನು ಧರಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.''

ವಿಷ್ಣು— ವಿನಾಯಕ ಕವಚ ಮೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭ. ಅತ್ಯಂತ ಗೋಪ್ಯ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಆಗಮಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ದುರ್ಲಭ. ಸಾಮವೇದ ಕೌಥುಮ-ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮನೋಹರವಾಗಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ. ಮಗು, ಶನಿಯೆ, ನೀನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ರಾಜ್ಯ ಕೊಡು, ನಿನ್ನ ತಲೆಕೊಡು, ಪ್ರಾಣವನ್ನೆ ಕೊಡು, ಈ ಕವಚ-ವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡಬೇಡ. ಗಣೇಶನಿನಾಗಲಿ ಅವನ ಕವಚಕ್ಕಾಗಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಮಾಯಾಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಆವಿರ್ಭಾವ ತಿರೋ-ಭಾವಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತವೆ. ನಾಶವಿಲ್ಲ. ಗಣೇಶನ ಪೂಜೆ ಸ್ತೋತ್ರಗಳೂ ನಿತ್ಯ. ಪ್ರತಿಕಲ್ಪದಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ. ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಮುನಿಗಳು ಗಣೇಶನನ್ನು ಸೇವಿಸಿ-ದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವತಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಶರೀರ ಧಾರಣೆ ಮಾಡುವೆನೋ ಹಾಗೆಯೆ ಗಣೇಶನೂ ಪಾರ್ವತಿಯ ಉದರದಲ್ಲಿ ಶರೀರಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಗಣೇಶಕವಚ ಧಾರಣ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮೃತ್ಯು ಭಯದಿಂದ ಸಮೀಪಕ್ಕೂ ಸುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಆಯುಸ್ಸು ಕ್ಷೀಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಅನಿಷ್ಟವಾಗಲಿ ಪರಾಜಯವಾಗಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ಜಪಮಾಡಿದರೆ ಕವಚ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಜಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಲಭಿಸುವುದು. ವಾಗ್ಮಿಯಾಗಿ ಚಿರಂಜೀವಿಯಾಗಿ ಸರ್ವತ್ರ ವಿಜಯ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಕವಚ ಒಂದು ಮಂಗಲಕರವಾದ ಮಾಲಾ-ಮಂತ್ರ. ಸರ್ವಪಾಪಹರ. ಈ ಕವಚಮಂತ್ರದ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿದರೆ ಭೂತಪ್ರೇತ ಪಿಶಾಚ, ಕೂಷ್ಮಾಂಡ, ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸ, ಡಾಕಿನಿ, ಯೋಗಿನಿ, ಯಕ್ಷ, ಬೇತಾಳ, ಭೈರವ, ಬಾಲಗ್ರಹ, ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಾದಿಗಳು ಭಯದಿಂದ ಓಡುವುವು. ಆದಿವ್ಯಾಧಿ ಶೋಕಭಯಗಳೂ ಗರುಡನನ್ನು ಕಂಡ ಹಾವುಗಳಂತೆ ಅಂಜುವುವು. ಭಕ್ತನೂ ಋಜು ಬುದ್ಧಿಯವನೂ ಆದ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕವಚಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಬೇಕು. ದುಷ್ಟನಾದ ಪರಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದರೆ ಮೃತ್ಯು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು.

ಸಂಸಾರ ಮೋಚಕವಾದ ಈ ಗಣೇಶ ಕವಚಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪತಿ ಋಷಿ. ಬೃಹತಿಯೆ ಛಂದಸ್ಸು. ಲಂಬೋದರನೆ ದೇವತೆ. ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕು.

'ಓಂ ಗಂ ಹುಂ ಶ್ರೀಗಣೇಶಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರ ನನ್ನ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಅಕ್ಷರಗಳ ಮಂತ್ರ ಹಣೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.

'ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಕ್ಲೀಂ ಶ್ರೀಂ ಗಂ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರ ಕಣ್ಣನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ. ತಾಲುವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

'ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಶ್ರೀಂ ಕ್ಲೀಂ' ಮೂಗನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

'ಓಂ ಗಂ ಗಂ ಶೂರ್ಪಕರ್ಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ತುಟಿ ಹಲ್ಲು ನಾಲಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಲಿ.

'ಲಂ ಶ್ರೀಂ ಲಂಬೋದರಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಕಪೋಲವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

'ಓಂ ಕ್ಲೀಂ ಹ್ರೀಂ ವಿಘ್ನನಾಶಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಕಿವಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.

'ಶ್ರೀಂ ಗಂ ಗಜಾನನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಹೆಗಲನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.

'ಓಂ ಹ್ರೀಂ ವಿನಾಯಕಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಬೆನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

'ಓಂ ಕ್ಲೀಂ ಹ್ರೀಂ' ಎದೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ. ಹಸ್ತಪಾದಾದಿ ಸರ್ವಾಂಗಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಲಂಬೋದರ, ಆಗ್ನೇಯದಲ್ಲಿ ವಿಘ್ನನಾಯಕ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ವಿಘ್ನೇಶ, ನೈಋತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಜಾನನ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತೀ ಪುತ್ರ, ವಾಯವ್ಯದಲ್ಲಿ

ಶಂಕರಾತ್ಮಜ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾಂಶ, ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಕದಂತ, ಊರ್ಧ್ವದಲ್ಲಿ ಹೇರಂಬ, ಕೆಳಗೆ ಗಣಾಧಿಪ, ಎಲ್ಲದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಪೂಜ್ಯ, ಸ್ವಪ್ನ ಜಾಗರಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಗುರುವಾದ ಗಣೇಶ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

ಇದು ಬಲು ಅದ್ಭುತವಾದ ಗಣೇಶ ಕವಚ. ಈ ಒಂದು ಕವಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಗಳೂ ಗರ್ಭಿತವಾಗಿವೆ. ಸಂಸಾರ ಮೋಚಕವಾದ ಈ ಕವಚವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ರಾಸಮಂಡಲದ ವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ವಿನೀತವಾದ ನನಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಉಪದೇಶಿಸಿದ. ಅದನ್ನೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಯಾರಾರಿಗೋ ಹೇಳುವಂಥದ್ದಲ್ಲ. ಗುರುವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಈ ಕವಚವನ್ನು ಕಂಠದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಬಲತೋಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಧರಿಸಿದರೆ ವಿಷ್ಣುವಿನಂತಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸಾವಿರಾರು ಅಶ್ವಮೇಧಗಳೂ ನೂರಾರು ವಾಜಪೇಯಗಳೂ ಈ ಕವಚದ ಹದಿನಾರನೆ ಒಂದಂಶಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಲಾರವು. ಈ ಕವಚವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಗಣೇಶನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವನು ನೂರಾರು ಲಕ್ಷ ಜಪ ಮಾಡಿದರೂ ಯಾವುದೇ ಮಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಿಸದು.

ಹೀಗೆ ವಿಷ್ಣು ಶನಿಗೆ ಗಣೇಶ ಕವಚವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ. ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ಪರಮಾನಂದದಿಂದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದರು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾರದನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶ ಪೂಜಾಸ್ತವ ಕವಚ ಕಥನವೆಂಬ ಹದಿಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಷಣ್ಮುಖನಾದ ಕಾರ್ತಿಕೇಯನ ಜನ್ಮಕಥನ — ಅಧ್ಯಾಯ-೧೪

ನಾರಾಯಣ— ದೇವತೆಗಳು ಗಂಧರ್ವರು ಮುನಿಗಳು ಪರ್ವತಗಳು ಇವರೆಲ್ಲರಿಂದ ತುಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ನಮಿಸಿ ಕೇಳಿದಳು—

'ಪ್ರಭು, ನೀನು ಜಗನ್ನಾಥ, ಸರ್ವಲೋಕರಕ್ಷಕ. ನಾನೂ ನಿನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಗೊಳಪಟ್ಟಿರುವವಳೆ. ಆದರೂ ನನ್ನ ಪತಿಯ ಅಮೋಘವಾದ ವೀರ್ಯ ದೇವತೆಗಳು ಮಾಡಿದ ರತಿಭಂಗದಿಂದಾಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದ ದೇವ ಯಾರು ? ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ನಿನ್ನ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿ. ನೀನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ರಾಜನಾಗಿರುವಾಗ ಇಂಥ ಅರಾಜಕತೆ ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು' ?

ವಿಷ್ಣು ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನಕ್ಕು ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಋಷಿಗಳಿಗೂ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ- 'ದೇವತೆಗಳೆ, ಮುನಿಗಳೆ, ಪಾರ್ವತಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿದಿರಿ. ಈಗ ನೀವು ಹೇಳಿ, ಶಿವನ ಅಮೋಘ ವೀರ್ಯವನ್ನು ಯಾರು ಅಪಹರಿಸಿದಿರಿ ? ಬೇಗನೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತನ್ನಿ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹರಾಗುವಿರಿ. ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಆಳದವ ಎಂಥ ರಾಜ ?

ವಿಷ್ಣುವಿನ ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಭೀತರಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಮುನಿಗಳೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಹೇಳತೊಡಗಿದರು—

ಬ್ರಹ್ಮ— ಶಿವವೀರ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದವನು ಪುಣ್ಯದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳಿಂದ ವಂಚಿತನಾಗಲಿ.

ಮಹಾದೇವ— ವಿಷ್ಣುಪೂಜೆ ವಿಷ್ಣುಸೇವೆಗಳಿಂದ ವಂಚಿತನಾಗಲಿ.

ಯಮ— ಶರಣಾಗತರಕ್ಷಣ ಏಕಾದಶೀ ವ್ರತಗಳಿಂದ ವಂಚಿತನಾಗಲಿ.

ಇಂದ್ರ— ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಬಂದ ಯಶಸ್ಸಿನಿಂದ ವಂಚಿತನಾಗಲಿ.

ವರುಣ— ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಶೂದ್ರನಿಗೆ ಯಾಗ ಮಾಡಿಸುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಪತ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಲಿ.

ಕುಬೇರ— ನಿಕ್ಷೇಪಹರಣ, ವಿಶ್ವಾಸಘಾತ, ಮಿತ್ರದ್ರೋಹ, ಅಸತ್ಯ, ಕೃತಘ್ನತೆಗಳ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಲಿ.

ಈಶಾನ— ಪರದ್ರವ್ಯಾಪಹಾರ, ನರಹತ್ಯೆ, ಗುರುದ್ರೋಹಗಳ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಲಿ.

ರುದ್ರರು— ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳಾಡುವುದು, ಪರಸ್ತ್ರೀಸಂಗ, ಗುರುನಿಂದೆಗಳ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಲಿ.

ಕಾಮದೇವ— ಕೊಟ್ಟಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಲಿ.

ಅಶ್ವಿನೀದೇವತೆಗಳು— ಮಾತಾಪಿತರ, ಗುರುಗಳ, ಹೆಂಡತಿಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಣೆಯ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ವಂಚಿತನಾಗಲಿ.

ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳು— ಸುಳ್ಳುಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುವವನಾಗಲಿ, ಅಪುತ್ರನೂ ದರಿದ್ರನೂ ಆಗಲಿ.

ದೇವಪತ್ನಿಯರು— ಶಿವನ ವೀರ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದವಳು ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಪತಿನಿಂದಕಳೂ, ಪರಪುರುಷ ಕಾಮಿನಿಯೂ, ಬುದ್ಧಿವಿಹೀನಳೂ ಆಗಲಿ.

ಹೀಗೆ ದೇವ ದೇವಿಯರಾಡಿದ ಮಾತುಕೇಳಿ ಹರಿ ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಗಳಾದ ಧರ್ಮ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ಅಗ್ನಿ ವಾಯು ಪೃಥಿವಿ ಜಲ ಪ್ರಾತಃಸಾಯಂ ಸಂಧ್ಯೆಗಳು ರಾತ್ರಿ ಹಗಲುಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಹೇಳಿದ—

'ದೇವತೆಗಳಾರೂ ಅಪಹರಿಸಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇನ್ನಾರು ಅಪಹರಿಸಿದವರು ? ನೀವೆಲ್ಲ ಸರ್ವಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಗಳು. ನೀವು ಅಪಹರಿಸಿಲ್ಲವಾದರೆ ಅದು ಏನಾಯಿತು, ಹೇಳಿ,'

ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಗಳಾದ ದೇವತೆಗಳು ಭಯದಿಂದ ನಡುಗುತ್ತ ಹೇಳಿದರು—

ಧರ್ಮ— ಅದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಪೃಥಿವಿ— ನನಗೆ ಅದನ್ನು ಧರಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟೆ, ಕ್ಷಮಿಸು.

ಅಗ್ನಿ— ನಾನೂ ಅದನ್ನು ಧರಿಸಲಾಗದೆ ಲಾಳದ ಗುತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟೆ. ಜಗನ್ನಾಥ, ಅಶಕ್ತನಾದ ನನಗೆ ಎಲ್ಲಿಯ ಪೌರುಷ? ಎಲ್ಲಿಯ ಯಶಸ್ಸು ?

ವಾಯು— ಶ್ರೀಹರಿ, ಸ್ವರ್ಣರೇಖಾನದೀತೀರದ ಆ ಲಾಳದ ಗುತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರನಾದ ಬಾಲಕನೊಬ್ಬ ಜನಿಸಿದ.

ಸೂರ್ಯ— ಆ ಬಾಲಕ ಅಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡೆ. ಒಡನೆ ಅಸ್ತಾಚಲವನ್ನು ಸೇರಿದೆ. ಕಾಲಚಕ್ರದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ನಾನು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು ಅಸಮರ್ಥ ತಾನೆ ?

ಚಂದ್ರ— ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಬಾಲಕನನ್ನು ಬದರಿಕಾಶ್ರಮದಿಂದ ಬಂದ ಕೃತ್ತಿಕಾ ಮಾತೆಯರು ನೋಡಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಒಯ್ದರು.

ಜಲ— ಪ್ರಭು, ಎದೆಹಾಲಿಗಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಅವರು ಎದೆಹಾಲಿತ್ತು ಪೋಷಿಸಿದರು.

ಪ್ರಾತಃ ಸಾಯಂ ಸಂಧ್ಯೆಯರು— ಈಗ ಆ ಬಾಲಕ ಅವರ ಸಾಕುಮಗನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವರು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ಎಂದೇ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ರಾತ್ರಿ— ಅವರು ಬಾಲಕನನ್ನು ಎಂದೂ ಕಣ್ಣಿಂದ ದೂರವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿ-ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಿಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಆತ.

ಹಗಲು— ಮೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭವಾದ ರುಚಿಕರವಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನೆ ಅವರು ಬಾಲಕನಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಗಳಾದ ದೇವತೆಗಳು ಹೇಳಿದಾಗ ಶ್ರೀಹರಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ. ಪಾರ್ವತಿಯೂ ಪುತ್ರೋತ್ಸವದ ಆನಂದದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಕೋಟಿ ರತ್ನಗಳನ್ನು ದಾನಮಾಡಿದಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಸರಸ್ವತಿ ಮೇನೆ ಸಾವಿತ್ರಿ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ದೇವಿಯರೂ ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಧನದಾನಮಾಡಿದರು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತಿಕೇಯಜನ್ಮ ಕಥನವೆಂಬ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ನಂದಿ ಸ್ಕಂದರ ಸಂವಾದ

ಅಧ್ಯಾಯ-೧೫

ನಾರಾಯಣ— ಪುತ್ರನ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಶಿವ ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳ ಮುನಿಗಳ ಮತ್ತು ಪರ್ವತಗಳ ಸಲಹೆಯಂತೆ ದೂತರನ್ನು ಕಳಿಸಿದ. ವೀರಭದ್ರ, ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ, ಶಂಕುಕರ್ಣ, ಕಬಂಧಕ, ನಂದೀಶ್ವರ, ಮಹಾಕಾಲ, ವಜ್ರದಂತ, ಭಗಂಧರ, ಗೋಧಾಮುಖ, ದಧಿಮುಖ ಮುಂತಾದವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲರು, ಮೂರುಲಕ್ಷ ಭೂತಗಳು ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ಬೇತಾಳಗಳು, ಐದುಲಕ್ಷ ಯಕ್ಷರು ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ಕೂಷ್ಮಾಂಡರು, ಮೂರುಲಕ್ಷ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸರು, ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ಡಾಕಿನಿಯರು, ಮೂರುಲಕ್ಷ ಯೋಗಿನಿಯರು ಮತ್ತು ವಿಕೃತಾಕಾರದ ರುದ್ರರು ಭೈರವರು ಮುಂತಾದ ಅಸಂಖ್ಯ ಗಣಗಳೂ ಕಾರ್ತಿಕೇಯನನ್ನು ಕರೆತರಲು ಕೃತ್ತಿಕಾದೇವಿಯರ ಮಂದಿರವನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದರು. ದೇವಿಯರು ಭೀತರಾಗಿ ಬಾಲಕನನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿದರು—

'ಮಗು, ಇದೇನು, ಅಸಂಖ್ಯ ಸೇನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದು ನಿಂತಿವೆ! ಯಾರ ಸೈನ್ಯಗಳು ಇವು ? ನಮಗೊಂದು ತಿಳಿಯದು.'

ಕಾರ್ತಿಕೇಯ— ಮಾತೆಯರೆ, ಭಯಪಡಬೇಡಿ. ನಾನಿರುವಾಗ ನಿಮಗೇತರ ಭಯ ? ಕರ್ಮವಿಪಾಕವನ್ನು ಯಾರುತಾನೆ ತಡೆಯಬಲ್ಲರು ?

ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ಹೀಗೆ ದೇವಿಯರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸೇನಾಧಿಪತಿ ನಂದಿಕೇಶ್ವರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹೇಳಿದ-

'ತಮ್ಮ, ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರು ಕಳಿಸಿರುವ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳು. ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣು ಮಹೇಶ್ವರಾದಿ ಸಕಲದೇವತೆಗಳು ಗಣೇಶ ಜನ್ಮೋತ್ಸವವನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಪಾರ್ವತಿ ವಿಷ್ಣುವಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡಿಸಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. ವಿಷ್ಣು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ವ ಧರ್ಮ ಅಧರ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾದ ಧರ್ಮ ಮುಂತಾದ ಆ ದೇವತೆಗಳ ಮಾತಿನಿಂದ ನೀನು ಕೃತ್ತಿಕಾದೇವಿಯರ ಬಳಿ ಇರುವ ಅಂಶ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ನೀನು ಶಿವಪಾರ್ವತಿಯರ ಪುತ್ರ. ಅವರು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದೇವತೆಗಳು ವಿಘ್ನಮಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ಶಿವನ ವೀರ್ಯ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ಭೂಮಿ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಗ್ನಿ ಲಾಳದ ಗುತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಕಿದರು. ಆಗ ಜನಿಸಿದವ ನೀನು. ಕೃತ್ತಿಕಾದೇವಿಯರು ನಿನ್ನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡರು. ಅದರಿಂದ ನೀನು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಬರಬೇಕು. ವಿಷ್ಣುವೂ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ನಿನ್ನನ್ನು ದೇವಸೇನಾಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡುವರು. ಬಳಿಕ ತಾರಕಾಸುರನನ್ನು ನೀನು ಸಂಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಷಣ್ಮುಖ, ನೀನು ಪ್ರಪಂಚ ಲಯಕಾರಕನಾದ ಶಿವನ ಪುತ್ರ. ನಿನ್ನನ್ನು ಗೋಪ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಕೃತ್ತಿಕಾದೇವಿಯರು ಶಕ್ತರಾಗಲಾರರು. ಒಣಗಿದ ಮರ ತನ್ನ ಪೊಟರೆಯೊಳಗಡೆ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಂತಾದೀತು.

ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ನೀನು ಈ ದೇವಿಯರ ಮನೆಯೊಳಗಿರುವುದು ಶೋಭಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆಳವಾದ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರೆ ಗಜರಾಜ ಶೋಭಿಸುವನೆ ?

ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಲು ಈ ದೇವಿಯರಿಗೆ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ?

ವಿಷ್ಣುವೂ ನೀನೂ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕರು. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕವಾದ ಆಕಾಶವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಗೆ ಆಚ್ಛಾದಿಸಲು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೇ ನಿನ್ನನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ದೇವಿಯರಿಗೂ ಅಶಕ್ಯವೆ.

ವಿಷ್ಣುವೂ ನೀನೂ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರರು. ಅಂಥ ನೀನು ಈ ದೇವಿಯರ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದೆ ? ನದಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯನಾದ ಸಾಗರ ನದಿಯಲ್ಲಿರಬಹುದೆ ?

ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ನೀನು ಈ ದೇವಿಯರ ಮನೆಯೊಳಗಿರುವುದೆಂದರೆ ಸಣ್ಣ ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಯ ಉದರದಲ್ಲಿ ಗರುಡನಿರುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ದೇವತೆಗಳೂ ತಿಳಿಯಲಾರರು. ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲದವರು ಜ್ಞಾನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೇಗೆ ಅರಿಯರೋ ಹಾಗೆ. ಹರಿಭಕ್ತಿ ರಸದ ಸವಿಯನ್ನು ಭಕ್ತ-ರಲ್ಲದ ಮೂಢರು ಹೇಗೆ ಅರಿಯರೋ ಹಾಗೆ. ತಾವರೆಯ ಸೊಬಗನ್ನು ಬಳಿಯಲ್ಲೆ ಇರುವ ಕಪ್ಪೆ ಹೇಗೆ ಕಾಣದೋ ಹಾಗೆ. ಅದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಈ ಕೃತ್ತಿಕಾದೇವಿಯರು ಏನು ತಿಳಿಯಬಲ್ಲರು ?

ಕಾರ್ತಿಕೇಯ— ಅಣ್ಣ, ನನಗೆ ಎಲ್ಲಗೊತ್ತು. ನಾನು ತ್ರಿಕಾಲಜ್ಞಾನಿ. ನೀನೂ ಆ ಶಿವನ ಸೇವಕನೆಂದ ಮೇಲೆ ಜ್ಞಾನಿಯೆ ಆಗಿರುವೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಏನೆಂದು ಹೊಗಳಲಿ ? ಆದರೂ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳು. ಕರ್ಮವಶದಿಂದ ನಾನಾಜನ್ಮವೆತ್ತುವ ಸಂಸಾರಿ ಯಾವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಶುದ್ಧವಾದ ಸುಖ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಯಾವ ಜನ್ಮವನ್ನೂ ಆತ ಕೀಳೆಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆಯೆ ಹಾಗೆ. ಅದು ಅವನನ್ನು ಮೋಹದಲ್ಲಿ ಕೆಡವುತ್ತದೆ.

ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆಯೆನಿಸಿದ ಜಗನ್ಮಾತೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಪಾರ್ವತಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಶಿವನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳೆ ನನಗೆ ಪ್ರತಿಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ. ಅವಳ ಅಂಶಭೂತರೆ ಲೋಕದ ಎಲ್ಲಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಅಂಶಭೂತರು. ಕೆಲವರು

ಅಂಶದ ಅಂಶಭೂತರು. ಕೃತ್ತಿಕಾದೇವಿಯರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಅಂಶಭೂತರು, ಯೋಗಿನಿಯರು, ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿ ಸಂಪನ್ನೆಯರು, ಬ್ರಹ್ಮನ ಪುತ್ರಿಯರು, ಮೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯರು. ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲ. ಅವರು ನನಗೆ ಎದೆ ಹಾಲಿತ್ತು ಪೋಷಿಸಿದ ಮಾತೆಯರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಪೋಷ್ಯ ಪುತ್ರ. ಶಿವನ ವೀರ್ಯದಿಂದ ಜನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಗೂ ನಾನು ಪುತ್ರನೆ. ಅವಳ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ನಾನು ಹೇಗೆ ಧರ್ಮದಿಂದ ಪುತ್ರನೋ ಹಾಗೇ ಕೃತ್ತಿಕಾ ದೇವಿಯರಿಗೂ ಧರ್ಮದಿಂದ ಪುತ್ರನೆ.

ಸ್ತನ್ಯಪಾನ ಮಾಡಿಸಿದವಳು, ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದವಳು, ಆಹಾರವಿತ್ತು ಪೋಷಿಸಿದವಳು, ಗುರುಪತ್ನಿ ಇಷ್ಟದೇವನ ಪತ್ನಿ, ತಂದೆಯ ಹೆಂಡತಿ, ತಂದೆಯ ಮಗಳು, ಸೋದರನ ಮಗಳು, ಸೋದರಿ, ಮಗನ ಹೆಂಡತಿ, ಹೆಂಡತಿಯ ತಾಯಿ, ತಾಯಿಯ ತಾಯಿ, ತಂದೆಯ ತಾಯಿ, ಸೋದರನ ಹೆಂಡತಿ, ತಾಯಿ ತಂದೆಯರ ಸೋದರಿ, ಸೋದರ ಮಾವನ ಹೆಂಡತಿ ಈ ಹದಿನಾರು ಮಂದಿ ತಾಯಿಯರೆನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ವೇದವಿಹಿತವಾದುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೃತ್ತಿಕಾದೇವಿಯರನ್ನು ನನ್ನ ತಾಯಿಯರೆಂದು ನಾನು ಕಾಣುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ನೀನು ಶಿವನಿಗೆ ಪುತ್ರಸಮಾನ. ವಿಷ್ಣು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ನಿನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ, ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ನಂದಿಕಾರ್ತಿಕೇಯ ಸಂವಾದವೆಂಬ ಹದಿನೈದನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ತಂದೆತಾಯಂದಿರ ಬಳಿಗೆ ಸ್ಕಂದನ ಆಗಮನ — ಅಧ್ಯಾಯ-೧೬

ಷಣ್ಮುಖ ಹೀಗೆ ನಂದಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕೃತ್ತಿಕಾದೇವಿಯರಿಗೂ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ—

''ತಾಯಂದಿರೆ, ನನಗೆ ಅನುಜ್ಞೆ ನೀಡಿ. ನಾನು ಶಿವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ತಾಯಿ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನೂ ಬಂಧುವರ್ಗದವರನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ವಿಯೋಗಕ್ಕೆ ನೀವು ಕೊರಗಬೇಡಿರಿ. ಎಲ್ಲವೂ ದೈವಾಧೀನ. ವಿಯೋಗ ಸಮಾಗಮ ಜನ್ಮಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ದೈವವೇ ಕಾರಣ. ಆ ದೈವವೂ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅಧೀನ. ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಮೀರಿದುದು ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸಜ್ಜನರು ಸದಾ ಕೃಷ್ಣನನ್ನೆ ಭಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಅತಿಯಾದ ಮೋಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಆ ಕೃಷ್ಣ ಜನನ

ಮರಣಭಯಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಮೋಕ್ಷ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಮೋಹದ ಬಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಪರಮಾನಂದ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರಿಂದಲೆ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಶಿವಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಅವನನ್ನೆ ಭಜಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಸಂಸಾರ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ನಾನು ಯಾರು ? ನನಗೆ ನೀವಾರು ? ವಿರಹ ಸಮಾಗಮಗಳೆಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೇ ನಡೆಯುವುವು. ಇಡಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆ ಅವನ ಅಧೀನ. ಸ್ವತಂತ್ರವಲ್ಲ. ನೀರಗುಳ್ಳೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅಶಾಶ್ವತ. ಅಶಾಶ್ವತವಾದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾಯಾಮೋಹಿತರಾದ ಮೂಢರು ಶಾಶ್ವತವೆಂದು ಭ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಜ್ಜನರು ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ವಾಯುವಿನಂತೆ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ನಿರ್ಲಿಪ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಪುತ್ರಮೋಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಡಿರಿ.''

ಷಣ್ಮುಖ ಹೀಗೆ ಕೃತ್ತಿಕಾ ದೇವಿಯರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ನಮಿಸಿ ಶಿವಗಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟ. ಅವನಿಗಾಗಿ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿರ್ಮಿತವಾದ ರಮ್ಯವಾದ ಒಂದು ರಥ ಬಂದಿತು. ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿದ್ದು ಬಹು ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಆ ರಥಕ್ಕೆ ನೂರು ಚಕ್ರಗಳು. ರತ್ನಕನ್ನಡಿಗಳು, ಬಿಳಿ ಚಾಮರಗಳು, ಪಾರಿಜಾತ ಹೂಗಳ ಮಾಲೆಗಳು, ಕ್ರೀಡಾಗೃಹಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಆ ರಥ. ಮನೋವೇಗದಿಂದ ಓಡುತ್ತಿತ್ತು. ಪಾರ್ವತಿ ಕಳಿಸಿದ್ದ ಆ ರಥವನ್ನು ಕೃಷ್ಣಧ್ಯಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಷಣ್ಮುಖ ಏರುವುದನ್ನು ಕೃತ್ತಿಕಾದೇವಿಯರು ಕಂಡು ಒಂದುಕ್ಷಣ ದಿಙ್ಮೂಢರಾಗಿ ನಿಂತರು. ಒಡನೆ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ತಲೆಕೂದಲು ಕೆದರಿಕೊಂಡು ಉನ್ಮತ್ತರಂತೆ ಪ್ರಲಾಪ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು—

ಮಗು, ನಾವೇನು ಮಾಡಲಿ ? ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿ ? ನಮಗೆ ನೀನೆ ಗತಿ. ನಮ್ಮನ್ನು ತೊರೆದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಿ ? ಇದು ನಿನಗೆ ಧರ್ಮವೆ ? ನಾವು ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇವೆ. ನೀನು ನಮಗೆ ಧರ್ಮದಿಂದ ಪುತ್ರನಾಗಿರುವಿ. ತಾಯಿಯರಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೀಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವುದು ಮಗನಾದವನ ಧರ್ಮವಲ್ಲ.'

ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಆ ದೇವಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಮಗನನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಪುನಃ ಮೈಮರೆತರು. ಕುಮಾರ ಅವರಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಶಿವಗಣಗಳೊಂದಿಗೆ ರಥವೇರಿದ. ಪ್ರಯಾಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶುಭಕರವಾದ ಈ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಂಡ—

ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಲ ಪೂರ್ಣಕುಂಭ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ವೇಶ್ಯೆ, ಬಿಳಿ ಧಾನ್ಯ, ಕನ್ನಡಿ, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ, ಜೇನು, ಅರಳು, ಹೂವು, ದೂರ್ವೆ, ಬಿಳಿ ಅಕ್ಷತೆಕಾಳುಗಳು, ಎತ್ತು, ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಉರಿವ ಬೆಂಕಿ, ಚಿನ್ನ, ಮಾಗಿದ ಹಣ್ಣುಗಳು, ಪತಿ ಪುತ್ರವತಿ ನಾರಿ,

ದೊಡ್ಡ ದೀಪ, ರತ್ನ, ಮುತ್ತು, ಹೂವಿನ ಮಾಲೆ, ಹೊಸದಾದ ಮಾಂಸ, ಗಂಧ, ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ನರಿ ಮುಂಗುಸಿ ಕಲಶ, ಶವ, ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಜಹಂಸ ನವಿಲು, ಖಂಜರೀಟ, ಗಿಳಿ, ಕೋಗಿಲೆ, ಪಾರಿವಾಳ, ಶಂಖಬಿಲ್ಲ, ಚಕ್ರವಾಕ, ಜಿಂಕೆ, ಗೋವು, ಚಮರೀಮೃಗ, ಧ್ವಜ.

ವಿವಿಧ ವಾದ್ಯಗಳ ಮಂಗಳಧ್ವನಿ, ಸಂಗೀತಧ್ವನಿ, ಘಂಟೆ, ಶಂಖಗಳ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ. ವೇಗದಿಂದ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಬಳಿಗೆ ಸಾಗಿದ ಷಣ್ಮುಖ. ಇತ್ತ ಪಾರ್ವತಿ ಮಗನನ್ನು ಇದಿರುಗೊಳ್ಳಲು ರಾಜಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪದ್ಮರಾಗ ಇಂದ್ರ ನೀಲ ಮಣಿಗಳಿಂದ ಸಿಂಗರಿಸಿ ಬಾಳೆ ಕಂಬಗಳು, ರೇಶಿಮೆ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಗಂಧದ ಚಿಗುರಿನ ತೋರಣಗಳು, ಪೂರ್ಣಕುಂಭಗಳು, ರತ್ನದೀಪಗಳು, ನಟನರ್ತಕ ವೇಶ್ಯೆಯರ ಉತ್ಸವಗಳು, ದೂರ್ವೆ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದ ಬಂದಿಗಳು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಪತಿಪುತ್ರ-ವತಿಯರಾದ ನಾರಿಯರು ಇವರಿಂದ ಶೋಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಳು.

ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ಇಂಥ ಸುಂದರವಾದ ಮಂಗಳಕರವಾದ ರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸರಸ್ವತಿ, ದುರ್ಗಾ, ಸಾವಿತ್ರಿ, ತುಲಸಿ, ರತಿ, ಅರುಂಧತಿ, ಅಹಲ್ಯೆ, ದಿತಿ, ತಾರೆ, ಅದಿತಿ, ಶತರೂಪೆ, ಶಚಿ, ಸಂಧ್ಯೆ , ರೋಹಿಣಿ, ಅನಸೂಯೆ, ಸ್ವಾಹೆ, ಸಂಜ್ಞೆ , ವರುಣಾನಿ, ಆಕೂತಿ, ಪ್ರಸೂತಿ, ದೇವಹೂತಿ, ಮೇನಕೆ, ಏಕಪರ್ಣೆ, ವಸುಂಧರೆ, ಮನಸೆ ಇವರನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಡೆದ. ರಂಭೆ, ತಿಲೋತ್ತಮೆ, ಮೇನಕೆ, ಘೃತಾಚಿ, ಮೋಹಿನಿ, ಊರ್ವಶಿ, ರತ್ನಮಾಲೆ, ಸುಶೀಲೆ, ಲಲಿತೆ, ಕಲೆ, ಕದಂಬಮಾಲೆ, ಸುರಸೆ, ವನಮಾಲೆ ಮುಂತಾದ ಅಪ್ಸರೆಯರು ಸುಂದರವೇಷ ತೊಟ್ಟು ನಸುನಗುತ್ತ ಸಂಗೀತ-ನರ್ತನ ಪೂರ್ವಕ ಕೈಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುತ್ತ ಆನಂದದಿಂದ ಕಾರ್ತಿಕೇಯನ ಜೊತೆಗೆ ನಡೆದರು. ದೇವತೆಗಳು ಮುನಿಗಳು ಪರ್ವತಗಳು ಗಂಧರ್ವರು ಕಿನ್ನರರು ಎಲ್ಲರೂ ಜೊತೆಗೆ ನಡೆದರು. ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊಳಗಿಸುತ್ತ ಬರುವ ರುದ್ರರು ಭೈರವರು ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲರು ಮುಂತಾದ ಪಾರ್ಷದರೊಡನೆ ಶಿವನೂ ಕುಮಾರನ ಜೊತೆಗೆ ನಡೆದ.

ಕುಮಾರ ಪಾರ್ವತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಬಂದು ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಿಸಿದ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸರಸ್ವತೀ ಮುಂತಾದ ದೇವಿಯರಿಗೂ ಮುನಿಪತ್ನಿಯರಿಗೂ ಶಿವನಿಗೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಿಸಿದ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಿಸಿದ. ಪಾರ್ವತಿ ಅವನನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಮುದ್ದಿಸಿದಳು. ಶಿವನೂ ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಮುದ್ದಿಸಿದ. ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಗಳೂ ದೇವಿಯರೂ ಪರ್ವತಗಳೂ ಪರ್ವತಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಹಾಗೇ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಶುಭಾಶೀರ್ವಾದಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು.

ಸಭಾಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮ ಇಂದ್ರ ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯ ಅಗ್ನಿ ವಾಯು ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ದೇವತೆಗಳು

ಋಷಿಗಳು ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಾಲಕ ಷಣ್ಮುಖ ಬಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ರೋಮಾಂಚಗೊಂಡು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮಸಲ್ಲಿಸಿದ. ಬ್ರಹ್ಮ ಧರ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಮುನಿಗಳಿಗೂ ನಮಿಸಿ ಸುವರ್ಣಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ.

ಶಿವಪಾರ್ವತಿಯರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದ್ರವ್ಯದಾನಗಳನ್ನಿತ್ತರು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತಿಕೇಯಾಗಮನವೆಂಬ ಹದಿನಾರನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಷಣ್ಮುಖನ ಅಭಿಷೇಕ ಮತ್ತು ಷಣ್ಮುಖ ಗಣಪತಿಯರ ವಿವಾಹ

ಅಧ್ಯಾಯ-೧೭

ಬಳಿಕ ವಿಷ್ಣು ಷಣ್ಮುಖನನ್ನು ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಮಂಗಳವಾದ್ಯ ಮತ್ತು ವೇದಮಂತ್ರ, ಘೋಷಗಳೊಂದಿಗೆ ರತ್ನಕಲಶಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ಸರ್ವತೀರ್ಥ ಜಲ-ದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿಸಿದ. ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕಿರೀಟ ಬಾಹುಪುರಿಗಳನ್ನೂ, ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಉಜ್ಜಲವಾದ ಎರಡು ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಕೌಸ್ತುಭ ವನಮಾಲೆಗಳನ್ನೂ, ಚಕ್ರವನ್ನೂ ನೀಡಿದ. ಬ್ರಹ್ಮನು ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಕಮಂಡಲು-ಗಳನ್ನೂ ವೇದ, ವೇದ ಮಾತೆಯಾದ ಗಾಯತ್ರಿ, ಸಂಧ್ಯಾಮಂತ್ರ, ಕೃಷ್ಣ-ಮಂತ್ರಸ್ತೋತ್ರ, ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಮರ್ದಿಸುವ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ನೀಡಿದ.

ಧರ್ಮ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಸರ್ವಭೂತದಯೆಯನ್ನೂ ನೀಡಿದ. ಶಿವಮೃತ್ಯು ಪರಿಹಾರಕವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ, ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾದ ಮೋಕ್ಷದಾಯಕ ತತ್ವ-ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ, ಯೋಗತತ್ವವನ್ನೂ, ಶೂಲಪಿನಾಕ ಪರಶುಶಕ್ತಿ ಪಾಶುಪತ ಧನುಸ್ಸು-ಗಳನ್ನೂ ನೀಡಿದ. ಅಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗ ಉಪಸಂಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಉಪದೇಶಿಸಿದ. ವರುಣ ಶ್ವೇತಛತ್ರ ರತ್ನಮಾಲೆಗಳನಿತ್ತ. ಆನೆ ಕುದುರೆಗಳನ್ನೂ ಅಮೃತಕಲಶವನ್ನೂ ಚಂದ್ರನಿತ್ತ. ಸೂರ್ಯ ಮನೋವೇಗ ಉಳ್ಳರಥವನ್ನಿತ್ತ. ಯಮ ದಂಡವನ್ನೂ ಅಗ್ನಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ನೀಡಿದರು. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನಿತ್ತರು. ಮನ್ಮಥ ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ. ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರ ರತ್ನನೂಪುರ ಮುಂತಾದ ಆಭರಣಗಳನ್ನಿತ್ತ.

ಪಾರ್ವತಿ ಮಗನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಶೀಲ ದಯೆ ಸ್ಮೃತಿ ಬುದ್ಧಿ ಶಾಂತಿ ತುಷ್ಟಿ ಪುಷ್ಟಿ ಕ್ಷಮಾ, ಧೃತಿ, ಹರಿಭಕ್ತಿ, ಹರಿದಾಸ್ಯಗಳನ್ನಿತ್ತಳು.

ಬ್ರಹ್ಮ ರತ್ನಭೂಷಣ ಭೂಷಿತಳೂ ವಿನೀತಳೂ ಸುಶೀಲೆಯೂ ಸುಂದರಿಯೂ ಆದ ದೇವಸೇನೆಯನ್ನು ವೇದಮಂತ್ರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಷಣ್ಮುಖನಿಗೆ ವಿವಾಹ-ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ. ಶಿಶು ಸಂರಕ್ಷಕಳಾದ ಮಹಾಷಷ್ಠೀದೇವಿ ಎಂದರೆ ಇವಳೆ.

ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಮುನಿಗಳೂ ಗಂಧರ್ವರೂ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

ನಾರಾಯಣ ಬ್ರಹ್ಮ ಧರ್ಮ ಹಿಮಾಲಯರಿಗೆ ಶಿವ ವಿಶೇಷ ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ. ಅವರೂ ತಮ್ಮ ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

ಬಳಿಕ ಒಂದುದಿನ ಶಿವ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ತನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶನಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿದೇವಿಯನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ. ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ ಪಾರ್ವತಿ ಪತಿಯ ಪಾದಕಮಲವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತ ಆನಂದಿಸಿದಳು.

ನಾರದ, ಕುಮಾರನ ಅಭಿಷೇಕ ವಿವಾಹ ಪೂಜೆಗಳನ್ನೂ ಗಣೇಶನ ವಿವಾಹ ಮುಂತಾದುವನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೇನು ಕೇಳ ಬಯಸುವೆ ?

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರ ಗಣೇಶ ವಿವಾಹ ಕುಮಾರಾಭಿಷೇಕ ಕಥನವೆಂಬ ಹದಿನೇಳನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ವಿಘ್ನೇಶನ ಶಿರಶ್ಛೇದದ ಕಾರಣಕಥನ

ಅಧ್ಯಾಯ-೧೮

ನಾರದ— ಪ್ರಭು ನಾರಾಯಣ, ದೇವಾಧಿಪತಿಯಾದ ಮಹಾತ್ಮ ಶಿವನ ಪುತ್ರನಾಗಿದ್ದೂ, ಸ್ವತಃ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರನಾಗಿದ್ದೂ ಗಣೇಶ ಶಿರಶ್ಛೇದರೂಪವಾದ ವಿಘ್ನವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಏನು ಕಾರಣ ? ಗೋಲೋಕಾಧಿಪತಿಯಾದ ಪರಾತ್ಪರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನೆ ಒಂದು ಅಂಶದಿಂದ ಗಣೇಶನಾಗಿ ಜನಿಸಿರುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಹನ ದೃಷ್ಟಿಮಾತ್ರದಿಂದ ಶಿರಶ್ಛೇದ ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು ?

ನಾರಾಯಣ— ವಿಘ್ನೇಶ್ವರನಿಗೆ ವಿಘ್ನ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಪುರಾತನವಾದ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವಿದೆ, ಕೇಳು. ಒಮ್ಮೆ ಮಾಲಿ ಸುಮಾಲಿ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಸೂರ್ಯ ಕೊಲ್ಲಲು ತೊಡಗಿದಾಗ ಶಿವ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಶೂಲದಿಂದ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿದ. ಆಗ ಸೂರ್ಯ ಸತ್ತು ರಥದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ. ಅವನ ತಂದೆ ಕಶ್ಯಪ ಮಗನನ್ನೆತ್ತಿ ಆಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಶೋಕದಿಂದ ವಿಲಾಪ ಮಾಡತೊಡಗಿದ. ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಅಂಧಕಾರದಿಂದ ಆವೃತವಾಯಿತು. ದೇವತೆಗಳೂ ಭಯದಿಂದ ಹಾಹಾಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಕಶ್ಯಪ ನಿಷ್ಪ್ರಭನಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತ ಶಿವನನ್ನು ಶಪಿಸಿದ-

'ನೀನು ನನ್ನ ಮಗನ ಎದೆಯನ್ನು ಶೂಲದಿಂದ ಇರಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಗನ ತಲೆ ಕಡಿದು ಬೀಳಲಿ.'

ಶಿವ ಒಡನೆ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ. ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಮಹೇಶ್ವರರ ಅಂಶನಾದ ಸೂರ್ಯ ಎದ್ದು ನಿಂದ. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಂದೆಗೂ ಶಿವನಿಗೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ. ತಂದೆ ನೀಡಿದ್ದ ಶಾಪದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಕೇಳಿ ದುಃಖದಿಂದ ತಾನು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಅಮಂಗಳಕರವಾದ ತುಚ್ಛ ವಿಷಯ ಭೋಗವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತೊರೆದು ಕೃಷ್ಣನ ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಎದ್ದುಹೊರಟ. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವತೆಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ವಿಷಯಭೋಗದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ತೊಡಗಿಸಿದ. ಅವನಿಗೆ ಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮರು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ತಮ್ಮ ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

ಮಾಲಿ ಸುಮಾಲಿಗಳು ಸೂರ್ಯನ ಕೋಪದಿಂದ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರಾದರು. ಅವರ ಶರೀರವಿಡೀ ಕುಷ್ಠದಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಶಕ್ತಿಗುಂದಿತು. ಪ್ರಭೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಮಲಿನವಾಯಿತು. ಬ್ರಹ್ಮ ಅವರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ- 'ನೀವು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿರಿ' ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಸೂರ್ಯನ ಕವಚ ಸ್ತೋತ್ರ ಪೂಜಾವಿಧಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ. ಅವರು ಪುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಕಾಲಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೂರ್ಯ ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸಿದರು. ಸೂರ್ಯನಿಂದ ವರ ಪಡೆದು ನಿಜರೂಪ ಹೊಂದಿದರು.

ನಾರದ, ಇನ್ನೇನು ಕೇಳಬಯಸುವೆ, ಹೇಳು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ವಿಘ್ನೇಶ ವಿಘ್ನಕಥನವೆಂಬ ಹದಿನೆಂಟನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಮಾಲಿಸುಮಾಲಿ ದೈತ್ಯರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಸೂರ್ಯಸ್ತೋತ್ರ ಕವಚಗಳ ಉಪದೇಶ

ಅಧ್ಯಾಯ-೧೯

ನಾರದ— ಜಗನ್ನಾಥ, ಲೋಕಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಾಲಿ ಸುಮಾಲಿ ದಾನವರಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಸೂರ್ಯಸ್ತೋತ್ರ ಕವಚಗಳಾವುವು ? ಪೂಜಾವಿಧಾನವೇನು ? ವ್ಯಾಧಿನಾಶಕವಾದ ಮಂತ್ರ ಯಾವುದು ? ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳು.

ನಾರಾಯಣ— ನಾರದ, ಕೇಳು, ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾಲಿ ಸುಮಾಲಿ ದಾನವರು ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರಾಗಿ ತಮಗೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶಕನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿದರು. ಬ್ರಹ್ಮ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವನ್ನೂ ಅವನ ಬಳಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಶಿವನನ್ನೂ ಕಂಡು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಕೇಳಿದ.

ಬ್ರಹ್ಮ— ಹರಿ, ಮಾಲಿ ಸುಮಾಲಿ ದೈತ್ಯರು ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತರಾದರು. ಆ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಏನು ಉಪಾಯ ?

ವಿಷ್ಣು— ಪುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಧಿಪರಿಹಾರಕನಾದ ನನ್ನ ಅಂಶಭೂತನಾದ ಸೂರ್ಯ-ನನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಭಜಿಸಲಿ. ಆಗ ಅವರು ವ್ಯಾಧಿಮುಕ್ತರಾಗುವರು.

ಶಿವ— ಜಗನ್ನಾಥ, ಆ ದೈತ್ಯರಿಗೆ ನೀನೆ ಸೂರ್ಯನ ಸ್ತೋತ್ರ ಕವಚ ಮಂತ್ರ-ಗಳನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮನ ಮೂಲಕ ಉಪದೇಶಿಸು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲೆವು. ನೀನು ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟದಾಯಕ.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಸೂರ್ಯಸ್ತೋತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದ. ಬ್ರಹ್ಮ ದೈತ್ಯರ ಬಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಆಸನ ನೀಡಿ ನಮಿಸಿದರು. ದಯಾನಿಧಿಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಕೀವು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ದುರ್ಗಂಧ-ಯುತರಾಗಿದ್ದ ಆ ದೈತ್ಯರಿಗೆ ಸೂರ್ಯಕವಚ ಸ್ತೋತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ.

'ಓಂ ಹ್ರೀಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಸೂರ್ಯಾಯ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಸ್ವಾಹಾ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಷೋಡಶೋಪಚಾರವಿತ್ತು ಪೂಜಿಸುತ್ತ ಪುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಲು ಆದೇಶಿಸಿದ.

'ದೈತ್ಯರೆ, ನಿಮಗೆ ಹಿಂದೆ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದ ಸೂರ್ಯ-ಕವಚವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗೌತಮಮುನಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ಇಂದ್ರ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಯೋನಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದಾಗ ಆ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ಅಹಲ್ಯಾಹರಣದ ಪಾಪನಿವೃತ್ತಿಗಾಗಿ ಈ ಕವಚವನ್ನು ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದ.

ಬೃಹಸ್ಪತಿ— ಇಂದ್ರ, ಕೇಳು, ಪರಮಾದ್ಭುತವಾದ ಸೂರ್ಯಕವಚವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಧರಿಸಿ ಮುನಿಗಳು ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಾಧಿ ಭಯದಿಂದ ಅವರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಸುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಗರುಡನನ್ನು ಕಂಡ ಹಾವಿನಂತೆ ದೂರ ಓಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗುರುಭಕ್ತನಾದ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಪದೇಶಿಸಬೇಕು. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಉಪದೇಶಿದರೆ ಮರಣ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು.

ಈ ಕವಚಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪತಿ ಋಷಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ಛಂದಸ್ಸು. ಸೂರ್ಯ ದೇವತೆ. ವ್ಯಾಧಿಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಮೈಕಾಂತಿಗಾಗಿ ಈ ಕವಚವನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಅದು ತಕ್ಷಣ ಸರ್ವಪಾಪಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ರೋಗವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವುದು.

'ಓಂ ಕ್ಲೀಂ ಹ್ರೀಂ ಶ್ರೀಂ ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರ ನನ್ನ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಹದಿನೆಂಟು ಅಕ್ಷರಗಳ ಮಂತ್ರ ನನ್ನ ಕಪಾಲವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ. 'ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಹ್ರೀಂ ಶ್ರೀಂ ಶ್ರೀಂ ಸೂರ್ಯಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ನನ್ನ ಮೂಗನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

ಸೂರ್ಯ ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು, ವಿಕರ್ತನ ಕಣ್ಣುಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು, ಭಾಸ್ಕರ ತುಟಿಯನ್ನು ದಿನಕರ ದಂತಗಳನ್ನು, ಪ್ರಚಂಡ ಕಪೋಲವನ್ನು, ಮಾರ್ತಂಡ ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಮಿಹಿರ ಹೆಗಲುಗಳನ್ನು, ಪೂಷ ಮಂಡಿಗಳನ್ನು, ರವಿ ಎದೆಯನ್ನು, ಸೂರ್ಯನಾಭಿಯನ್ನು ಸರ್ವದೇವ ನಮಸ್ಕೃತನು ಅಸ್ಥಿಗಳನ್ನು, ಬ್ರಧ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು, ಪ್ರಭಾಕರಪಾದಗಳನ್ನು, ವಿಭಾಕರ ಸರ್ವಾಂಗಗಳನ್ನು ಸದಾ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲಿ.

ಇದು ಸೂರ್ಯ ಕವಚ. ಜಗದ್ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ದುರ್ಲಭವಾದ ಕವಚವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಹಿಂದೆ ಪುಲಸ್ಯಮುನಿ ಮನುವಿಗೆ ಪುಷ್ಕರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದ. ಅದನ್ನೆ ಈಗ ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡ. ಈ ಕವಚದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗುವಿ, ಐಶ್ವರ್ಯಶಾಲಿಯೂ ಆಗುವಿ. ಲಕ್ಷವರ್ಷ ಹವಿಷ್ಯಾನ್ನ ಉಣ್ಣುವುದರ ಫಲ ಈ ಕವಚಧಾರಣದಿಂದಲೆ ಸಿಗುವುದು. ಈ ಕವಚವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಮೂಢತನದಿಂದ ಭಾಸ್ಕರನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಫಲವಿಲ್ಲ, ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ಜಪದಿಂದಲೂ ಮಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ.''

ಹೀಗೆ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ. ದೈತ್ಯರೆ, ನೀವೂ ಈ ಕವಚವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿರಿ. ಆಗ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವಿರಿ.

ಸಾಮವೇದೋಕ್ತವಾದ ಸೂರ್ಯಸ್ತೋತ್ರ ಸರ್ವಪಾಪಹರ, ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಕಳೆದು ಧನ ಆರೋಗ್ಯಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಆ ಸ್ತೋತ್ರ ಹೀಗಿದೆ—

'ಹೇ ಸೂರ್ಯದೇವ, ನೀನು ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪ, ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಸ್ವರೂಪ, ಸನಾತನ. ಭಕ್ತರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವವ. ಮೂಲ್ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣಿನಂತಿರುವವ. ಲೋಕ-ದೊಡೆಯ, ಪಾಪ ಪರಿಹಾರಕ, ತಪಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಫಲದಾತ. ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ ದುಃಖ-ದಾಯಕ. ಕರ್ಮಾನುರೂಪ ಫಲದಾಯಕ. ಕರ್ಮಬೀಜರೂಪನೂ ಕರ್ಮರೂಪನೂ ನೀನೆ. ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಮಹೇಶ್ವರರ ಅಂಶರೂಪ. ತ್ರಿಗುಣಾತ್ಮಕ. ನೀನು ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲೆ, ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಕಳೆಯಲೂ ಬಲ್ಲೆ. ಶೋಕ ಮೋಹ ಭಯಗಳನ್ನು ದೂರ-ಮಾಡಬಲ್ಲೆ. ಭುಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಿ ಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲೆ. ಎಲ್ಲ ಅಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ನೀನು ಸರ್ವೇಶ್ವರ. ಸರ್ವಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿ. ಸರ್ವಲೋಕಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನೂ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನೂ ಆಗಿರುವಿ. ನೀರನ್ನು ಆವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸೆಳೆಯುವವನೂ ನೀನೆ. ಮೋಡದಿಂದ ಮಳೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವವನೂ ನೀನೆ. ಸಿದ್ಧಿಸ್ವರೂಪ, ಸಿದ್ಧಿದಾಯಕ, ಸಿದ್ಧರೊಡೆಯ, ಸಿದ್ಧರ ಪರಮಗುರುನೀನೆ.

ಈ ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ತೋತ್ರ ಅತ್ಯಂತ ಗೋಪ್ಯ. ಮೂರುಸಂಧ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಠಿಸಿದರೆ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ದೊರೆಯುವುದು. ಕುರುಡು, ಕುಷ್ಠ, ದಾರಿದ್ರ್ಯ ರೋಗ ಶೋಕ, ಭಯ, ಕಲಿಬಾಧೆ, ವ್ರಣ, ಕ್ಷಯ, ಶೂಲ ಮುಂತಾದವು ಪರಿಹಾರ-ವಾಗುವುವು. ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಹವಿಷ್ಯಾನ್ನ ಉಣ್ಣುತ್ತ ಈ ಸ್ತೋತ್ರ ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿದರೆ ಸಕಲತೀರ್ಥಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ. ಸಕಲರೋಗ ಪರಿಹಾರ.

ದೈತ್ಯರೆ, ನೀವು ಬೇಗನೆ ಪುಷ್ಕರಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಭಜಿಸಿರಿ.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮ ತನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ. ಮಾಲಿ ಸುಮಾಲಿಯರು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ರೋಗಮುಕ್ತರಾದರು.

ನಾರದ, ಇನ್ನೇನು ಕೇಳಬಯಸುವೆ ?

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ವಿಘ್ನಕಾರಣಕಥನವೆಂಬ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ದೇವೇಂದ್ರನೊಡನೆ ರಂಭೆಯ ರತಿಕ್ರೀಡೆ. ಗಣೇಶನಿಗೆ ಐರಾವತದ ಮಸ್ತಕದ ಜೋಡಣೆ

ಅಧ್ಯಾಯ-೨೦

ನಾರದ— ವಿಘ್ನೇಶ್ವರನಿಗೇ ವಿಘ್ನ ಬಂದುದು ಪರಮಾದ್ಭುತ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ-ದ್ದಾಯಿತು. ಈಗ ನನಗೆ ಒಂದು ಸಂದೇಹ. ಬೇರೆ ಜಂತುಗಳು ನಾನಾ ರೂಪದವು ಸುಂದರವಾದುವು. ಅನೇಕ ಇರುವಾಗ ಆನೆಯ ಮುಖವನ್ನೆ ಗಣೇಶನಿಗೆ ಜೋಡಿ-ಸಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ನಾರಾಯಣ— ಆನೆಯ ಮುಖವನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದುದರ ರಹಸ್ಯ ಯಾವ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಗದು, ವೇದಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಗದು. ಆದರೆ ಅದು ಸರ್ವದುಃಖ ಪರಿಹಾರಕ ಸರ್ವಸಂಪದ್ದಾಯಕ. ಪಾಪನಾಶಕ, ಆಪದ್ರಕ್ಷಕ. ಈ ವೃತ್ತಾಂತದೊಂದಿಗೆ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯೂ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದು ಚತುರ್ವರ್ಗಫಲದಾಯಕ, ಮೋಕ್ಷದಾಯಕ.

ಈ ಇತಿಹಾಸ ಬಹು ಪುರಾತನ. ಪಾದ್ಮಕಲ್ಪದ ರಹಸ್ಯವಿದು. ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದ.

ಒಮ್ಮೆ ಇಂದ್ರ ಪುಷ್ಪಭದ್ರಾ ನದೀತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಮಹಾಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಮದೋನ್ಮತ್ತನಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಲೋಲನಾಗಿದ್ದ ಆತ ಅಲ್ಲಿ ನಿರ್ಜನವಾದ ಮನೋಹರವಾದ ಒಂದು ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ. ದುಂಬಿಯ ಧ್ವನಿ ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡು-ಗಳು ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದುವು. ಗಮಗಮಿಸುವ ಹೂಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಆಗ ಸುರತಕ್ರೀಡೆಯ ಆಯಾಸ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಆಗತಾನೆ ಚಂದ್ರಲೋಕದಿಂದ ಬಂದ ರಂಭೆ ಇಂದ್ರನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರಿಸಿದಳು. ಆಕೆ ಪುನಃ ಕಾಮಕೇಳಿ-ಯಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆತುರದಿಂದ ಮನ್ಮಥನ ಬಳಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದಳು. ಏಕಾಕಿನಿ-ಯಾಗಿದ್ದಳು. ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಉಜ್ಜ್ವಲವಾಗಿ ಬೆಳಗುವ ಬಟ್ಟೆ ಉಟ್ಟು ರತ್ನಾಭರಣ ತೊಟ್ಟು, ಜಾಜಿಯ ಹೂಮುಡಿದು, ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮ ಕಸ್ತೂರಿಯ ಬೊಟ್ಟು ಇಟ್ಟು, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಪ್ಪಾದ ಕಾಡಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ರಸಿಕರ ಕಣ್ಮನ ಸೆಳೆವ ಅಂದಗಾತಿ ರಂಬೆ, ಗಜಗಮನೆ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು. ಸ್ಥಿರಯೌವನ ಗುಣ-ರೂಪಗಳಿಂದ ಮುನಿಗಳ ಎದೆಯನ್ನೂ ಕಲಕುವ ಅಪ್ಸರೆ ಅವಳು. ಅವಳನ್ನು ಕಂಡು ಇಂದ್ರ ಇಂದ್ರಿಯ ಚಾಪಲ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದ. ಅವಳನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿದ—

'ರಂಭೆ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆ ? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ ? ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಕಂಡು ಬಹುಕಾಲವಾಯಿತು. ನಿನ್ನನ್ನೆ ಹುಡುಕುತ್ತ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಈ

ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿ ಎಂದು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು ನಿನಗಾಗಿಯೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ನೀನೇ ಬೇಕು. ಬೇರೆ ಹೆಣ್ಣುಬೇಡ. ಏಲಕ್ಕಿ ಪಚ್ಚಕರ್ಪೂರದಿಂದ ಸುವಾಸಿತವಾದ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಳಕಾದ ನೀರನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಬಯಸುವರೆ ? ಚಂದನಗಂಧವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಸರನ್ನು ಮುಟ್ಟುವರೆ ? ಅಮೃತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೆಂಡವನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದುಂಟೆ ? ಹಾಲನ್ನು ತೊರೆದು ಕೊಳಕು ನೀರನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದುಂಟೆ ? ಹೂವಿನ ಹಾಸಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಶರಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗುವುದುಂಟೆ ? ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವವನು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಬಯಸುವನೆ ? ರತ್ನಾಭರಣವನ್ನು ಬಿಸುಟು ಕಬ್ಬಿಣದ ಬಳೆ ತೊಡುವನೆ? ಗಂಗೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವನೆ ?

ಇಂದ್ರ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಐರಾವತದಿಂದ ಇಳಿದು ಕಾಮಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ರಂಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತ. ರಂಭೆ ಮಹಾಶೃಂಗಾರ ಲೋಲುಪಳು. ಇಂದ್ರನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಮೈಯೆಲ್ಲ ರೋಮಾಂಚಗೊಂಡಳು. ನಗುಮೊಗದಿಂದ ಕಡೆಗಣ್ಣನೋಟದಿಂದ ಮೈ-ಮಾಟದ ಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ಇಂದ್ರನ ಆಸೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸುತ್ತ ಮಧುರವಾಗಿ ನುಡಿದಳು-

'ನನಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಸುಖಸಿಗುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ಫಲವಿಲ್ಲ. ದುಂಬಿ ಎಲ್ಲಿ ಮಕರಂದವಿದೆಯೊ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು, ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸವಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ರಸಿಕಳಾದ ಕಾಮಿನಿ ದುಂಬಿಯಂತೆ ಚಂಚಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ರಸಿಕನಲ್ಲಿಯೆ ರಸ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳಿಗೆ ರಸಿಕನಾದ ಪುರುಷ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯಂತೆ. ಕಾಗೆ ಹಣ್ಣಿನಾಸೆಯಿಂದ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಹಣ್ಣು ತೀರಿದ ಬಳಿಕ ಹಾರಿಹೋಗುವಂತೆ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಖ ಉಂಡು ಬಳಿಕ ದೂರ ತೊಲಗುವಳು. ಬೆಂಕಿ ಕಾಷ್ಠದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸುಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಸುಟ್ಟ ಬಳಿಕ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಳದಲ್ಲಿ ನೀರಿದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲ ಜಲಜಂತು-ಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನೀರು ಬತ್ತಿದರೆ ಅವು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗೇ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಾಗುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಪುರುಷನ ಬಳಿ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಬಳಿಕ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ, ನೀನು ದೇವರಾಜ, ಕಾಮಿನಿಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದವ. ಸುಂದರ, ಯುವಕ, ಧನಿಕ, ರಸಿಕ. ಇಂಥವನನ್ನೆ ರಸಿಕಳಾದ ಹೆಣ್ಣು ಬಯಸುತ್ತಾಳೆ. ರೋಗಿಯೋ ವೃದ್ಧನೋ ಆಗಿದ್ದು ದುರ್ಬಲನೂ ದರಿದ್ರನೂ ಕಾಮಕಲಾನಭಿಜ್ಞನೂ ಆದ ಪುರುಷನನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದೂ ಬಯಸಲಾರಳು. ನಿನ್ನಂಥ ಗುಣಸಾಗರನಾದ ಪುರುಷನನ್ನು ಬೇಡವೆನ್ನುವ ಹೆಣ್ಣು ಮೂಢಳೆ ಸರಿ ಆದರಿಂದ ನಾನು ನಿನ್ನ ದಾಸಿ. ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಭೋಗಿಸಬಹುದು.'

ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ರಂಭೆ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಕಡೆಗಣ್ಣನೋಟದಿಂದ ಕುಡಿದುಬಿಡುವಂತೆ ನೋಡಿದಳು. ಅವಳ ಮೈಯೆಲ್ಲ ಕಾಮಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಜ್ವಲಿಸತೊಡಗಿತು. ಲಜ್ಜೆ ಜಾರಿ-ಹೋಯಿತು. ಇಂದ್ರ ಅವಳ ಮನೋರಥವನ್ನರಿತು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡ. ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಶಾರದನಾದ್ದರಿಂದ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಶೃಂಗಾರಕ್ರೀಡೆಯಾಡುತ್ತ ಶೃಂಗಾರವೆ ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತಂತೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಎನ್ನದೆ ವಿಹರಿಸಿದ. ಇಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ಆಸಕ್ತರಾಗಿ ಮೈಮರೆತರು. ಯಥೇಚ್ಛ ಜಲವಿಹಾರ ಉದ್ಯಾನವಿಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಆಗ ಒಂದುದಿನ ದೂರ್ವಾಸಮುನಿ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ವೈಕುಂಠದಿಂದ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಆ ದಾರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಇಂದ್ರ ಅವನನ್ನು ಕಂಡು ನಮಿಸಿದ. ನಾರಾಯಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದು ಪಾರಿಜಾತದ ಹೂವನ್ನು ಮುನಿ ಇಂದ್ರನ ಕೈಗಿಟ್ಟು ಹೇಳಿದ-

'ದೇವೇಂದ್ರ, ಈ ಹೂವು ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲ. ಇದು ಯಾರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇರುವುದೊ ಅವನಿಗೆ ಸರ್ವತ್ರಜಯ. ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮೊದಲಿಗೆ ಅವನಿಗೇ ಪೂಜೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನೆರಳಿನಂತೆ ಅವನ ಬಳಿಯೆ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಜ್ಞಾನಬುದ್ಧಿ ತೇಜಸ್ಸು ಪರಾಕ್ರಮ ಬಲಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆನಿಸಿ ಹರಿಗೆ ಸಮಾನನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಯಾರು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸದೆ ಇರುವನೊ ಅವನನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಿಟ್ಟುತೊಲಗುವಳು.'

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ದೂರ್ವಾಸಮುನಿ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ. ಇಂದ್ರ ರಂಭೆಯ ಒಡನಾಟ-ದಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತು ಆ ಹೂವನ್ನು ಐರಾವತದ ತಲೆ ಮೇಲಿಟ್ಟ. ಒಡನೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವನಿಂದ ದೂರವಾದಳು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ರಂಭೆಯೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದಳು. ಐರಾವತವೂ ಇಂದ್ರನನ್ನು ತೊರೆದು ಕಾಡನ್ನು ಸೇರಿತು. ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಾನೆಯೊಡನೆ ವಿಹರಿಸಿ ಅನೇಕ ಮರಿಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿತು. ಶ್ರೀಹರಿ ಆ ಆನೆಯ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಗಣೇಶನಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ. ಹೀಗೆ ಅವನು ಗಜಮುಖನಾದ. ಈ ಇತಿಹಾಸ ಪಾಪಪರಿಹಾರಕ. ಇನ್ನೇನು ಕೇಳಬಯಸುವೆ ?

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಗಜಾಸ್ಯಯೋಜನಾಕಥನವೆಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ನಾರಾಯಣ ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕವಚ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ

ಅಧ್ಯಾಯ-೨೧

ನಾರದ— ದೂರ್ವಾಸನ ಶಾಪದಿಂದ ದೇವತೆಗಳು ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಅವರು ಪುನಃ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆದರು ? ಶಾಪಗ್ರಸ್ತನಾದ ಇಂದ್ರ ಏನು ಮಾಡಿದ ?

ನಾರಾಯಣ— ದೇವೇಂದ್ರ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂದ ಪರಿತ್ಯಕ್ತನಾದ. ಆನೆಯೂ ದೂರ ಹೋಯಿತು. ರಂಭೆಯೂ ಹೊರಟುಹೋದಳು. ದೈನ್ಯದಿಂದ ಅಮರಾವತಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಶತ್ರುಗಳ ವಶವಾಗಿತ್ತು. ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು ಮುಂದುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಕ್ಕೆ ನಡೆದ ಇಂದ್ರ. ಬ್ರಹ್ಮ ಎಲ್ಲ ಸಮಾಚಾರ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು ಹೇಳಿದ-

'ದೇವೇಂದ್ರ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತಿರುವ ಶಚಿಗೆ ಪತಿಯಾಗಿದ್ದೂ ನೀನು ಅಪ್ಸರೆಯರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿರುವಿ. ಒಮ್ಮೆ ಗೌತಮ ಶಾಪದಿಂದ ಮೈಯೆಲ್ಲ ಯೋನಿಯಾಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಲಜ್ಜೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪುನಃ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿರುವಿ. ಪರಸ್ತ್ರೀ-ಲೋಲುಪರು ಪಾಪಯುಕ್ತರಾಗಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸಜ್ಜನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂದಾರ್ಹರೆನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ದೂರ್ವಾಸಮುನಿ ಕೊಟ್ಟ ವಿಷ್ಣುಪ್ರಸಾದವನ್ನು ರಂಭೆಯ ಒಡನಾಟದಲ್ಲಿ ವಿವೇಕಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿದ್ದ ನೀನು ಆನೆಯ ತಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟೆ. ಈಗ ಆ ರಂಭೆ ಎಲ್ಲಿ ? ನೀನೆಲ್ಲಿ ? ಸರ್ವ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ನೀಡುವ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದಳು. ವೇಶ್ಯೆಯರು ಎಂದಿಗೂ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಜೊತೆಗಿರುವರು. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಹೊಸಹೊಸ ಶ್ರೀಮಂತ ಪುರುಷರನ್ನೆ ಅರಸುತ್ತ ಹೋಗುವವರು. ಇದ್ದ ಸಂಪತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದರಿದ್ರನಾದ ನಿನ್ನಂಥವನನ್ನು ಕಣ್ಣೆತ್ತಿಯೂ ನೋಡ-ಲಾರರು. ಆದದ್ದು ಆಗಿಹೋಯಿತು. ಇನ್ನು ನೀನು ಲಕ್ಷ್ಮೀಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ನಾರಾಯಣ-ನನ್ನೆ ಭಜಿಸು.'

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ನಾರಾಯಣನ ಸ್ತೋತ್ರ ಕವಚ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶವಿತ್ತ. ಇಂದ್ರ ಪುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ನಿರಾಹಾರನಾಗಿ ನಾರಾಯಣ-ನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ. ನಾರಾಯಣ ಮೈದೋರಿ ಅವನಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯ-ವರ್ಧಕವಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ತೋತ್ರ ಕವಚಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ. ಇಂದ್ರ ಕ್ಷೀರ-ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವಗೊಳಿಸಿ ಅವಳ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಶತ್ರು-

ಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿ ಅಮರಾವತಿಯನ್ನು ಪುನಃ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ. ಉಳಿದ ದೇವತೆಗಳೂ ಕೈತಪ್ಪಿಹೋಗಿದ್ದ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಪಡೆದರು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಶಕ್ರಲಕ್ಷ್ಮೀಪ್ರಾಪ್ತಿ ಎಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕವಚಸ್ತೋತ್ರ ಪೂಜಾದಿ ಕಥನ

ಅಧ್ಯಾಯ-೨೨

ನಾರದ— ಶ್ರೀಹರಿ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ತೋತ್ರ ಕವಚ-ಗಳಾವುವು? ಹೇಳು.

ನಾರಾಯಣ- ಪುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ವಿಷ್ಣು ಮೈದೋರಿ ಏನು ವರ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಇಂದ್ರ ಕಳೆದುಹೋದ ತನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಬೇಡಿದ. ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ಎನ್ನುತ್ತ ವಿಷ್ಣು ಲಕ್ಷ್ಮೀಕವಚವನ್ನು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ—

ಇಂದ್ರ, ನಾನು ನಿನಗೆ ಸರ್ವದುಃಖ ನಿವಾರಕವಾದ ಪರಮೈಶ್ವರ್ಯ ನೀಡುವ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಮರ್ದಿಸುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕವಚವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಪ್ರಳಯ-ದಲ್ಲಿ ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಜಲಮಯವಾಗಿದ್ದಾಗ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ನಾನು ಈ ಕವಚವನ್ನೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದೆ. ಇದರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯ ಸಂಪನ್ನನಾದ. ಮುಂದೆ ಮನುಗಳೂ ಈ ಕವಚಧಾರಣದಿಂದಲೆ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯ ಪಡೆದರು.

ಇಂಥ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯಪ್ರದವಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕವಚಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಋಷಿ. ಪಂಕ್ತಿ ಛಂದಸ್ಸು. ದೇವಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ದೇವತೆ. ಸಿದ್ಧಿ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಸುಖಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಈ ಕವಚವನ್ನು ಜಪಿಸ-ಬೇಕು. ಆದರಿಂದ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸರ್ವತ್ರ ಜಯ ಲಭಿಸುವುದು.

"ಪದ್ಮೆ ನನ್ನ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ. ಹರಿಪ್ರಿಯೆ ಕಂಠವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮೂಗನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ. ಕಮಲೆ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ. ಕೇಶಗಳನ್ನು ಕೇಶವಕಾಂತೆ ಕಾಪಾಡಲಿ. ಕಪಾಲವನ್ನು ಕಮಲಾಲಯೆ ಕಾಪಾಡಲಿ. ಜಗತ್ಪ್ರಸು ಕಪೋಲಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ. ಸಂಪತ್ಪ್ರದೆ ಹೆಗಲನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.

'ಓಂ ಶ್ರೀಂ ಕಮಲವಾಸಿನ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರ ಬೆನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.

'ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾಲಯಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾ' ಎದೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

ಶ್ರೀದೇವಿ ನನ್ನ ಅಸ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ಎರಡು ತೋಳುಗಳನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಲಿ.

'ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಶ್ರೀಂ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ' ಎಲ್ಲ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.

-ಇದು ಸರ್ವೈಶ್ವರ್ಯ ಸರ್ವಸಂಪತ್‌ಪ್ರದವಾದ ಪರಮಾದ್ಭುತವಾದ ಕವಚ. ಗುರುವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಈ ಕವಚವನ್ನು ಕಂಠದಲ್ಲಾಗಲಿ ಬಲತೋಳಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಧರಿಸಿದರೆ ಸರ್ವತ್ರ ವಿಜಯ ಲಭಿಸುವುದು. ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಜನ್ಮಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ನೆರಳಿನಂತೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅವನ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಡೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕವಚವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವ ನೂರು ಲಕ್ಷ ಜಪ ಮಾಡಿದರೂ ಮಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಿದಾಯಕವಾಗದು.'

ಹೀಗೆ ಜಗನ್ನಾಥ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕವಚವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹಿತಕಾರಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಷೋಡಶಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರವನ್ನೂ ಉಪದೇಶಿಸಿದ-

'ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಶ್ರೀಂ ಕ್ಲೀಂ ನಮೋ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ಸ್ವಾಹಾ'

ಈ ಮಂತ್ರದ ಧ್ಯಾನ ಸಾಮವೇದೋಕ್ತವಾದುದು, ಗೋಪ್ಯ, ಬಹಳ ದುರ್ಲಭ. ಸಿದ್ಧರಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠಮುನಿಗಳಿಗೂ ದುಷ್ಪ್ರಾಪ್ಯ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿದಾಯಕ, ಮಂಗಳಕರ.

''ಬಿಳಿ ಸಂಪಿಗೆಯಂಥ ಮೈಬಣ್ಣ, ನೂರುಚಂದ್ರರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಾಂತಿ, ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಉಜ್ವಲವಾದ ವಸ್ತ್ರ ಉಟ್ಟು ರತ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಮಂದಹಾಸಯುಕ್ತ ಪ್ರಸನ್ನವದನಳಾಗಿ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತ ಸಹಸ್ರದಳ ಪದ್ಮದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಳೆ. ಇಂಥ ಮನೋಹರ ಶಾಂತರೂಪಿನ ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ರಾಣಿಯನ್ನು ಭಜಿಸುತ್ತೇನೆ.''

ದೇವೇಂದ್ರ, ಹೀಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಹೀಗೆ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡು—

'ದೇವಿ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸ್ತುತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನನ್ನಲಿಲ್ಲ. ನೀನು ಬುದ್ಧಿಗೆ ಅಗೋಚರಳು. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತೇಜೋರೂಪಳು. ಸನಾತನಳು. ಸಕಲಗುಣಪೂರ್ಣಳಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಬಲ್ಲ ? ಪ್ರಾಕೃತ ಶರೀರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಲು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಚಿನ್ಮಯ ಶರೀರವನ್ನು ತೋರುವ, ಮಾತು ಮನಗಳಿಗೆ ನಿಲುಕದಿರುವ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನೇನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ ? ನೀನು ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳಿಗೂ ನಿಲುಕದವಳು. ಸಂಸಾರದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡುವವಳು. ಎಲ್ಲ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ನಿಯಾಮಕಳು. ಎಲ್ಲ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಒಡೆಯಳು.

ಯೋಗಿಗಳ ಯೋಗಗಳಿಗೆ, ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಜ್ಞಾನಗಳಿಗೆ, ವೇದವೇತ್ತರ ವೇದಗಳಿಗೆ ನೀನೇ ಜನನಿ. ನಿನ್ನನ್ನು ಏನೆಂದು ವರ್ಣಿಸಲಿ. ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಜಗತ್ತು ನಿಷ್ಫಲ. ಸುಖವಿಲ್ಲ. ತಾಯಿಯಿಲ್ಲದ ಎಳೆಗೂಸಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯ ಸುಖ ? ಜಗನ್ಮಾತೆ, ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗು, ನಾವು ದುಃಖಿತರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಕಾಪಾಡು. ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳನ್ನೆ ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ನೀನು ಶಕ್ತಿಸ್ವರೂಪಳು. ಜ್ಞಾನಬುದ್ಧಿ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೀಡುವವಳು. ಹರಿಭಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ನೀಡುವವಳು. ಸರ್ವಜ್ಞಳು, ಸರ್ವದಾಯಕಳು. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಕೆಟ್ಟವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ತಾಯಿ ಎಂದೂ ಕೆಟ್ಟವಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಗ ಕೆಟ್ಟವನಿದ್ದರೂ ಅವನನ್ನು ತೊರೆದು ತಾಯಿ ದೂರ ಹೋಗುವುದು ಎಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದೆ ? ನನ್ನನ್ನು ಎದೆಹಾಲುಣ್ಣುವ ಎಳೆಗೂಸೆಂದು ತಿಳಿದು ನನಗೆ ದರ್ಶನ ನೀಡು. ದಯಾಸಾಗರಳೂ, ಭಕ್ತವತ್ಸಲೆಯೂ ಆದ ದೇವಿಯೆ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ದಯೆದೋರು.'

ಹೀಗೆ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ನಮಿಸು. ಆಗ ದೇವಿಯಿಂದ ವರಪಡೆದು ಸುಖಿಯಾಗುವಿ. ಈ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಹಾಪುಣ್ಯಕರ. ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಠಿಸಿದರೆ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವನ ಮನೆಯನ್ನು ಎಂದೂ ತೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಹರಿ ಅಂತರ್ಧಾನನಾದ. ದೇವೇಂದ್ರ ಅವನಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದ ತೀರವನ್ನು ಸೇರಿದ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ತವಕವಚ ಪೂಜಾಕಥನವೆಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಹೋಗದಿರುವ ಮನೆಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ-೨೩

ನಾರಾಯಣ— ಇಂದ್ರ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಯೊಡನೆ, ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರ ತೀರಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿದ. ರತ್ನದ ತಾಯಿತದಲ್ಲಿ ಕವಚವನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದ. ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದರು. ದೇವಿ ತಕ್ಷಣ ಆವಿರ್ಭೂತಳಾದಳು. ನೂರುಚಂದ್ರರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆ ಬೆಳಗುತ್ತ ಸಹಸ್ರದಳ ಪದ್ಮದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ದೇವಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು—

'ದೇವತೆಗಳೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನೆಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗಲು ಬಯಸಲಾರೆ. ಆದರೇನು? ನೀವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶಾಪದಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟರಾದಿರಿ. ನಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶಾಪಕ್ಕೆ ಭಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸಮಾನರು. ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರು. ಅವರು ಏನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಾವು ಪ್ರೀತರಾದೆವೆಂದು ಹೇಳಲಿ. ಆಗ ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ಭಗವಾನ್ ನಾರಾಯಣನೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶಾಪಕ್ಕೆ ಅಂಜುತ್ತಾನೆ ಎಂದಮೇಲೆ ನನ್ನ ಪಾಡೇನು'?

ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಜ್ವಲಿಸುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಗುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅಂಗಿರಸ, ಪ್ರಚೇತಸ, ಕ್ರತು, ಭೃಗು, ಪುಲಹ, ಪುಲಸ್ತ್ಯ, ಮರೀಚಿ, ಅತ್ರಿ, ಸನಕ, ಸನಂದ, ಸನಾತನ, ಸನತ್ಕುಮಾರ, ಕಪಿಲ, ಆಸುರಿ, ವೋಢು, ಪಂಚಶಿಖಿ, ದೂರ್ವಾಸ, ಕಶ್ಯಪ, ಅಗಸ್ತ್ಯ, ಗೌತಮ, ಕಣ್ವ, ಔರ್ವ, ಕಾತ್ಯಾಯನ, ಕಣಾದ, ಪಾಣಿನಿ, ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ, ಲೋಮಶ, ವಸಿಷ್ಠ ಮುಂತಾದ ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬಂದು ದೇವಿಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ 'ದೇವಿ, ಜಗನ್ಮಾತೆಯೆ, ದೇವಲೋಕಕ್ಕೂ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೂ ಬಂದು ಅನುಗ್ರಹಿಸು' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಅವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ದೇವಿ ಸಂತುಷ್ಟಳಾಗಿ ನುಡಿದಳು.

'ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ನಾನು ದೇವ ಮರ್ತ್ಯ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವೆನು. ಆದರೆ ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ವಾಸಮಾಡಲಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ನೀತಿಮಾರ್ಗ ತಿಳಿದ ಪುಣ್ಯವಂತರಾದ ಗೃಹಸ್ಥರ ಅಥವಾ ರಾಜರುಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದು ಅವರನ್ನು ಮಕ್ಕಳಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಗುರು, ದೇವತೆ, ತಾಯಿ, ತಂದೆ, ಬಂಧುಗಳು, ಅತಿಥಿ, ಪಿತೃಗಳು ಇವರು ಯಾರಲ್ಲಿ ಕುಪಿತರಾಗುವರೋ ಅವರ ಮನೆಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವ, ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡದವ, ಸತ್ವಹೀನ, ದುಃಶೀಲ, ಸತ್ಯಹೇಳದವ, ಅಡವಿಟ್ಟ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವವ, ಸುಳ್ಳುಸಾಕ್ಷಿ ನೀಡುವವ, ವಿಶ್ವಾಸದ್ರೋಹಿ, ಕೃತಘ್ನ ಚಿಂತಾಭಯಗ್ರಸ್ತ ಶತ್ರುಗ್ರಸ್ತ, ಸಾಲಗಾರ, ಲೋಭಿ, ದೀಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದವ, ಶೋಕಾರ್ತ, ಮಂದಬುದ್ಧಿಯವ, ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಅಧೀನನಾದವ, ವೇಶ್ಯೆಯ ಪತಿ, ವೇಶ್ಯೆಯ ಪುತ್ರ, ಕಟುನುಡಿಯುವವ, ಕಲಹ ಮಾಡುವವ, ಇವರ ಮನೆಗೆ ನಾನು ಹೋಗಲಾರೆ.

ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಪೂಜೆ, ಹರಿನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನೆಗಳು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯೆ ಮಾರಿ ಬದುಕುವವ, ಗ್ರಾಮಪುರೋಹಿತ, ವೈದ್ಯ, ಅಡಿಗೆಯವ, ಅರ್ಚಕ, ವಿವಾಹ ಅಥವಾ ಬೇರೆ

ಧರ್ಮಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಡೆಯುವವ; ಹಗಲಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಸಂಗ ಮಾಡುವವ, ಇವರ ಮನೆಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.'

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅಂತರ್ಧಾನಗಳಾದಳು. ದೇವತೆಗಳ ಮನುಷ್ಯರ ಮನೆ-ಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಸನ್ನ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಿದಳು. ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಮುನಿಗಳೂ ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು. ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದುಂದುಭಿಗಳು ಮೊಳಗಿದುವು. ಹೂಮಳೆಯಾಯಿತು. ದೇವತೆಗಳು ಸ್ಥಿರವಾದ ರಾಜ್ಯಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದರು.

ನಾರದ, ಇದು ಸುಖಕರವಾದ ಮೋಕ್ಷದಾಯಕವಾದ ಉತ್ತಮವಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಚರಿತ್ರೆ. ನೀನು ಇನ್ನೇನು ಕೇಳ ಬಯಸುವೆ ?

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿಗೆ ಗಜಾಸ್ಯತ್ವ ಕಾರಣ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿರೋಧಾದಿಲಕ್ಷ್ಮೀಚರಿತ್ರ ಕಥನವೆಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಜಮದಗ್ನಿ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಾಮಧೇನುವಿಗಾಗಿ ಕಲಹ ಪ್ರಾರಂಭ

ನಾರದ— ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ನಾರಾಯಣನೆ, ಮಂಗಳಕರವಾದ ಗಣೇಶನ ಚರಿತೆ-ಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾಯಿತು. ಆದರೆ ವಿಷ್ಣು ಗಣೇಶನಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿದುದು ಎರಡು ದಂತಗಳುಳ್ಳ ಆನೆಯ ತಲೆ. ಆದರೂ ಗಣೇಶ ಏಕದಂತನೆನಿಸಿದುದು ಹೇಗೆ ? ಆ ಇನ್ನೊಂದು ದಂತವೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಯಿತು ? ಹೇಳು.

ನಾರಾಯಣ— ನಾರದ ಅದೊಂದು ಪುರಾತನ ಇತಿಹಾಸ. ಅದನ್ನೂ ಹೇಳು-ತ್ತೇನೆ, ಕೇಳು. ಒಮ್ಮೆ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನ ಬೇಟೆಗೆ ಹೊರಟ. ಬಹಳ ಮೃಗ-ಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಆಯಾಸಗೊಂಡ. ಸಂಜೆಯಾದ್ದರಿಂದ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಹಿಂತಿರು-ಗದೆ ಸೈನ್ಯ ಸಮೇತನಾಗಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದ. ನಿರಾಹಾರನಾಗಿ ರಾತ್ರಿ- ಯನ್ನು ಕಳೆದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಶುಚಿಯಾಗಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಪಿಸಿದ.

ರಾಜನು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಆ ಕಾಡು ಜಮದಗ್ನಿಯ ಆಶ್ರಮದ ಸಮೀಪದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ರಾಜ ಮಿಂದು ಆಹ್ನಿಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದೂರದಿಂದ ಮುನಿ

ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿದ. ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು, ರಾಜ ಹಸಿದು ಬಾಯಾರಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು, ಪ್ರೀತ್ಯಾದರಗಳಿಂದ ಮೃದುವಾಗಿ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದ. ರಾಜ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದೆದ್ದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ. ಮುನಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದ.

ರಾಜನು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೂ ತಾನೂ ತನ್ನ ಪರಿವಾರವೂ ನಿರಾಹಾರಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ಮುನಿಗೆ ನಿವೇದಿಸಿದ. ಮುನಿ ರಾಜನನ್ನು ಆದರದಿಂದ ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಆಮಂತ್ರಿಸಿದ. ಆದರೆ ಮರುಕ್ಷಣ ಭಯಪಟ್ಟು ಕಾಮಧೇನುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದ. ಕಾಮಧೇನು ಹೇಳಿದಳು, 'ಮುನಿಯೆ, ನಾನಿರುವಾಗ ನಿನಗೇತರ ಭಯ ? ನನ್ನೊಬ್ಬಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನೀನು ಜಗತ್ತಿಗೇ ಅನ್ನ ನೀಡಬಲ್ಲೆ. ಈ ರಾಜನೆಷ್ಟವನು ? ರಾಜನ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅನ್ನ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೇಳು, ಮೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭವೆನಿಸಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ನಿನಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಗಳ ಭೋಜನ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಬೇಕೆ ? ರತ್ನಮಯವಾದ ಪಾನಪಾತ್ರಗಳು ಬೇಕೆ ? ರುಚಿಕರವಾದ ಪಕ್ವಫಲಗಳು ಬೇಕೆ ? ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಕಾಮಧೇನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಳು. ಹಲಸು, ಮಾವು, ಬೇಲ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಫಲಗಳು, ಲಡ್ಡುಗಳು, ಗೋದಿಹಿಟ್ಟಿನ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳು, ಪಕ್ವಾನ್ನ ಪರಮಾನ್ನಗಳು, ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪಗಳು, ಮೋದಕಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಗೊಂಡುವು. ಕರ್ಪೂರಾದಿಗಳಿಂದ ಗಮಗಮಿಸುವ ತಾಂಬೂಲ, ರಾಜಯೋಗ್ಯವಾದ ಸುಂದರ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಮೈದೋರಿದುವು. ಮುನಿ ಅನಾಯಾಸದಿಂದ ರಾಜನನ್ನೂ ಅವನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಅನ್ನದಾನಾದಿಗಳಿಂದ ಉಪಚರಿಸಿ ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸಿದ. ರಾಜನಿಗೆ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯ. ಆತ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ—

'ಮಂತ್ರಿಯೆ, ಮುನಿ ನಮಗೆ ನೀಡಿದ ಅನ್ನವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳು ನಾವೆಂದೂ ಕಂಡು ಕೇಳರಿಯದವುಗಳು. ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭವಾದವುಗಳು. ರಾಜನಾದ ನನಗೇ ಇವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವಾಗ ಮುನಿಗೆ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಅವು ಹೇಗೆ ದೊರಕಿದುವು ? ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ತಿಳಿದು ಬಾ.'

ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ಮಂತ್ರಿ ಮುನಿಯ ಆಶ್ರಮವನ್ನೆಲ್ಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿ ತಾನು ಕಂಡ ಒಂದು ಅದ್ಭುತವನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿದ—

'ರಾಜನೆ, ನಾನು ಮುನಿಯ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದೆ. ಅಗ್ನಿಕುಂಡ, ಯಜ್ಞಕಾಷ್ಠ, ಕುಶ, ಪುಷ್ಪಫಲಗಳನ್ನು ಕಂಡೆ. ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ ಸ್ರುಕ್‌ಸ್ರುವಗಳನ್ನು ಕಂಡೆ. ನಾರುಡೆಯುಟ್ಟ ಜಟಾಧಾರಿಗಳಾದ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಕಂಡೆ. ಆದರೆ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದುಕಡೆ ಒಂದು ಕಪಿಲೆ ಗೋವನ್ನೂ ಕಂಡೆ. ಬಲು ಮುದ್ದಾದ ಹಸು. ಚಂದ್ರನಂತೆ ಬೆಳ್ಳಗಿದೆ. ಕನ್ನೈದಿಲೆಯಂಥ ಕಣ್ಣುಗಳು. ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನ ಬೆಳದಿಂಗಳಿನಂಥ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ಚೆಲ್ಲುತ್ತಿದೆ. ಆ ಗೋವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.'

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜನಿಗೆ ಒಂದು ದುರಾಲೋಚನೆ ಮೂಡಿತು. ಕಾಲಪಾಶದಿಂದ ಬದ್ಧನಾಗಿ ಮುನಿಯ ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ತನಗಾಗಿ ಬಯಸಿದ. ಮುನಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಯಾಚನಮಾಡಿದ. ಮಾನವ ಎಷ್ಟು ಪುಣ್ಯಕರ್ಮ ಮಾಡಿದರೇನು ? ಎಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೇನು ? ಕಾಲ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಬಲ. ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ರಾಜ ಕಾಲಬಲದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲಿ ಹಸುವನ್ನು ಬೇಡಿದ.

ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮ, ಪಾಪದಿಂದ ಪಾಪಕರ್ಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಪುಣ್ಯಕರ್ಮದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಸುಖ ಭೋಗ ಪಡೆದು ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೆ ಜನ್ಮ ತಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಪಾಪಕರ್ಮದಿಂದ ನರಕಯಾತನೆ ಪಡೆದು ಹೀನಜನ್ಮ ತಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ಪುಣ್ಯಪಾಪ ಕರ್ಮಗಳು ಇರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸಜ್ಜನರು ಕರ್ಮಕ್ಷಯಕ್ಕೇ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ಮಕ್ಷಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಲ್ಲ ವಿದ್ಯೆಯೆ ನಿಜವಾದ ವಿದ್ಯೆ, ತಪಸ್ಸೆ ನಿಜವಾದ ತಪಸ್ಸು, ಜ್ಞಾನವೆ ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನ. ಯಾರು ಕರ್ಮಕ್ಷಯದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸುವರೋ ಅವರೆ ನಿಜವಾದ ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ಗುರುಗಳು ಬಂಧುಗಳು.

ಶುಭ ಅಶುಭ ಕರ್ಮಫಲ ಭೋಗವೆ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ದಾರುಣವಾದ ರೋಗ. ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನಾದ ಗುರುವೆ ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ವೈದ್ಯ. ಆತ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ರಸಾಯನ ನೀಡಿ ರೋಗ ಪರಿಹರಿಸುವನು. ಜಗನ್ಮಾತೆ ಮಾಯೆ ಒಲಿದರೆ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತಿ ನೀಡುವಳು. ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ನೀಡುವಳು. ಅವಳು ಮೋಹಗೊಳಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಎಂದೂ ವಿವೇಕ ಬಾರದು.

ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನ ಮಾಯೆಯ ಮೋಹಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ವಿವೇಕವಿಲ್ಲದೆ ಮುನಿಯ ಮುಂದೆ ಕೈಮುಗಿದು ವಿನಯದಿಂದ ನುಡಿದ-

'ಮುನಿಯೆ, ನೀನು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಬೇಡಿದ್ದನ್ನು ನೀಡುವ ಕಲ್ಪತರು. ನನಗೆ ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಕೊಡು. ನಿನ್ನಂಥ ತಪಸ್ವಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗದ ವಸ್ತುವೆ ಇಲ್ಲ. ದಧೀಚಮುನಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಅಸ್ಥಿಯನ್ನೇ ದಾನ ಮಾಡಿದ! ನೀನೂ ತಪೋರಾಶಿ, ತಪೋಧನನಾಗಿದ್ದು ಒಂದು ಹುಬ್ಬಿನ ಕುಣಿತದಿಂದ ಕಾಮಧೇನುಗಳ ಹಿಂಡನ್ನೆ ಸೃಜಿಸಬಲ್ಲೆ.'

ಮುನಿ ಕೋಪಗೊಂಡು ನುಡಿದ—

'ರಾಜನೆ, ಇದೇನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವೆ ? ನಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾದ ನಿನಗೆ ದಾನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ ? ಮತ್ತು ಈ ಕಾಮಧೇನು ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲ. ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಇತ್ತ ಹಸು. ಅದನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮ

ಭೃಗುವಿಗಿತ್ತ. ಭೃಗು ನನಗಿತ್ತ. ಹೀಗೆ ಗೋಲೋಕದ ಹಸು ಇದು ಮೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭವಾದುದು. ನಾನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಸೃಜಿಸಬಲ್ಲೆ ? ಹೇಳು. ನಾನೇನೂ ನಿನ್ನ ಮುಖಸ್ತುತಿಗೆ ಉಬ್ಬಿಹೋಗುವ ಮೂಢನಲ್ಲ. ಕೋಪದಿಂದ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅತಿಥಿ ಎಂದು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಹೋಗು, ನಿನ್ನ ಅರಮನೆಗೇ ಹೋಗು. ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮನೋಡು. ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನನ್ನ ಕೋಪವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಡ.

ಮುನಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜನೂ ಕೋಪಗೊಂಡ. ತನ್ನ ಸೈನ್ಯದ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಎಳೆದು ತನ್ನಿರೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ. ಇತ್ತ ಮುನಿ ಕಾಮಧೇನುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ ಎಲ್ಲ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿತು. ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡುವ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ವರೂಪಳಾದ ಆ ಕಾಮಧೇನು ಮುನಿಯನ್ನು ಸಂತೈಸುತ್ತ ನುಡಿದಳು—

'ತಪೋಧನ, ದೇವೇಂದ್ರನಾಗಲಿ ಬಡರೈತನೆ ಆಗಲಿ ತನ್ನದಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ದಾನಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥನೆ. ನೀನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ರಾಜನಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ದಾನ ಮಾಡುವೆಯಾದರೆ ಮಾಡು. ನಾನು ನಿನ್ನಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೆ ಅವನ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸೈನ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರಿಂದ ರಾಜನನ್ನು ದೂರಮಾಡು. ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಬೇಡ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಲ್ಲ ನೀನು ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಯೆಯ ಮೋಹ-ಕ್ಕೊಳಗಾಗುವೆ ? ಸಮಾಗಮ ವಿಯೋಗಗಳು ಕಾಲಕ್ಕೇ ಅಧೀನ, ನಮ್ಮ ಅಧೀನವಲ್ಲ. ನನಗೆ ನೀನಾರು ? ನಿನಗೆ ನಾನಾರು ? ನಾವು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿರುವುದು ಕಾಲವಶ-ದಿಂದ. ಎಂದಿನವರೆಗೆ ಜೊತೆಗಿರುವೆವೊ ಅಂದಿನವರೆಗೆ ನಮ್ಮವರೆಂಬ ಅಭಿಮಾನ. ಅಭಿಮಾನವಿರುವಷ್ಟುಕಾಲ ವಿಯೋಗದಿಂದ ದುಃಖ ಉಂಟಾಗುವುದು.'

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಕಾಮಧೇನು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಸಜ್ಜಾದ ಸೂರ್ಯನಂತಹ ತೇಜಸ್ಸಿನ ಅಸಂಖ್ಯ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಮುಖದಿಂದ ಖಡ್ಗಧಾರಿಗಳಾದ ಮೂರು-ಕೋಟಿ ಯೋಧರು. ಮೂಗಿನಿಂದ ಶೂಲಧಾರಿಗಳು ಐದುಕೋಟಿ, ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಧನುರ್ಧಾರಿಗಳು ನೂರುಕೋಟಿ, ಕಪಾಲದಿಂದ ದಂಡಧಾರಿಗಳು ಮೂರುಕೋಟಿ, ಎದೆಯಿಂದ ಶಕ್ತಿಧಾರಿಗಳು ಮೂರುಕೋಟಿ, ಬೆನ್ನಿನಿಂದ ಗದಾಧಾರಿಗಳು ನೂರು-ಕೋಟಿ, ಪಾದತಳದಿಂದ ವಾದ್ಯಧಾರಿಗಳು ಸಾವಿರಾರು, ಮಂಡಿಯಿಂದ ರಾಜಪುತ್ರರು ಮೂರುಕೋಟಿ, ಗುಹ್ಯದಿಂದ ಮ್ಲೇಚ್ಛರು ಮೂರುಕೋಟಿ ಹೀಗೆ ವೀರಯೋಧರು ಜನಿಸಿದರು. ಅವರನ್ನು ಮುನಿಯ ವಶಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಿ ಅಭಯ ನೀಡಿದಳು.

ಮುನಿಯ ಸೈನ್ಯ ರಾಜನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಪರಾಭವಗೊಳಿಸಿತು. ರಾಜ ರಾಜಧಾನಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕರೆತರಿಸಿದ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಏಕದಂತತ್ವ ಹೇತು ಪ್ರಶ್ನ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಜಮದಗ್ನಿ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯ ಯುದ್ಧಾರಂಭ ವರ್ಣನವೆಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಸೋತರಾಜನನ್ನು ಸಂತೈಸಿ ಆತಿಥ್ಯ ನೀಡಿದ ಮಹಾಮುನಿ

ಅಧ್ಯಾಯ-೨೫

ಕಾರ್ತವೀರ್ಯ ಹರಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ಜಮದಗ್ನಿಯ ಬಳಿಗೆ ದೂತನನ್ನು ಕಳಿಸಿದ.

'ಮುನಿಯೆ, ನನಗೆ ಅಭೀಷ್ಟವಾದ ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡುವಿಯೋ ಅಥವಾ ನನ್ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡುವಿಯೋ ? ನಾನು ನಿನ್ನ ಸೇವಕ. ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ವಿಚಾರಮಾಡು. ಉಚಿತವಾದ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳು,' ಎಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನಿತ್ತ. ದೂತನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಮುನಿ ನಕ್ಕು ಹೇಳಿದ, 'ರಾಜ ಹಸಿದಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ನನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಭೋಜನ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಆತ ನನಗೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಿಯಳಾದ ಕಾಮಧೇನುವನ್ನೆ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಾನು ಕೊಡಲಾರೆ. ಯುದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳು.'

ಬಳಿಕ ಮುನಿ ಕಾಮಧೇನುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಿದ. 'ಈಗ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ? ನಾನು ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಯುದ್ಧಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಈ ಸೈನ್ಯ ನಾವಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ನೌಕೆಯಂತಾದೀತು.'

ಕಾಮಧೇನು ವಿವಿಧ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನಿತ್ತು ಯುದ್ಧಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನೂ ಅಸ್ತ್ರಸಂಧಾನ-ಪ್ರಯೋಗ ಉಪಸಂಹಾರಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಲು ಪ್ರೇರಸಿದಳು. 'ನಿನಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ' ಎಂದೂ ಹರಸಿದಳು. ಆದರೆ 'ಮುನಿಯೆ, ನೀನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿದ್ದು ರಾಜನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗದು. ಆತ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನ ಪ್ರಿಯ-ಶಿಷ್ಯನಾಗಿದ್ದು ದತ್ತನು ನೀಡಿರುವ ದಿವ್ಯಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಯೋಗ

ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಮರಣ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಬರಲಾರದು' ಎಂದು ಎಚ್ಚರ ನೀಡಿದಳು.

ಮುನಿ ಮರಣಕ್ಕೆ ಅಂಜದೆ ಎಲ್ಲ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಇಳಿದ. ರಾಜನೂ ಮುನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತ. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಾಮಧೇನು-ವಿನ ಸೈನ್ಯ ರಾಜನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿತು. ರಾಜನ ರಥವನ್ನು ಮುರಿಯಿತು. ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿತು. ಶಸ್ತ್ರಗಳ ಮಳೆಗರೆದು ರಾಜನನ್ನು ನಿರಾಯುಧನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ರಾಜ ಮೂರ್ಛಿತನಾದ. ದಯಾನಿಧಿಯಾದ ಮುನಿ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಹಿಂದೆ ಕರೆಸಿ-ಕೊಂಡು ಕಾಮಧೇನುವಿನಲ್ಲಿ ಲೀನಗೊಳಿಸಿದ. ರಾಜನಿಗೆ 'ಜಯವಾಗಲಿ' ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತ ಕಮಂಡಲುವಿನ ನೀರನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿದ. ಆತ ಎದ್ದು ಕೈಮುಗಿದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮುನಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ. ಮುನಿ ಅವನನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿ, ಹರಸಿ, ಪುನಃ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಭೋಜನವಿತ್ತ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಹೃದಯವೇ ಹೀಗೆ. ಸದಾ ಬೆಣ್ಣೆಯಂತೆ ಬೇಗನೆ ಕರಗುವಂಥದ್ದು. ಕ್ಷತ್ರಿಯರದು ಹಾಗಲ್ಲ. ಕತ್ತಿಯ ಅಲುಗಿನಂತೆ ತೀಕ್ಷ್ಣ. 'ರಾಜನೆ, ಸಾಕುಮಾಡು ಈ ಯುದ್ಧವನ್ನು, ಮನೆಗೆ ಹೋಗು' ಎಂದ ಮುನಿ. ರಾಜ ತನ್ನ ಆಗ್ರಹ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ, 'ಮುನಿಯೆ, ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಕೊಡು, ಇಲ್ಲವೆ ಯುದ್ಧಮಾಡು,' ಎಂದ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಜಮದಗ್ನಿ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನ ಯುದ್ಧವರ್ಣನವೆಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತೈದನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಮುನಿ ಮಹಾರಾಜರಲ್ಲಿ ಘೋರಯುದ್ಧ, ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಂದ ಯುದ್ಧ ಸ್ಥಗಿತ

ಅಧ್ಯಾಯ-೨೬

ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಜಮದಗ್ನಿ ಹರಿಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿ ಹಿತನುಡಿ ನುಡಿದ, 'ರಾಜನೆ, ನೀನು ಯುದ್ಧನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮನೆಗೇ ಹಿಂತಿರುಗು. ಧರ್ಮ-ವನ್ನು ಕಾಪಾಡು. ಧರ್ಮ ಉಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ನೀನು ನಿರಾಹಾರನಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆಸಿ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಉಪಚರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಿ ಬಿದ್ದಾಗಲೂ ನಿನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲೆಂದು ಹರಸುತ್ತ ನನ್ನ ಪಾದಧೂಳಿಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಎಚ್ಚರ-ಗೊಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಹೀಗೆ ಮಾಡನಾಡಬಾರದು.'

ರಾಜ ಮುನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ರಥವನ್ನೇರಿ 'ಮುನಿಯೆ, ಯುದ್ಧ ಮಾಡು' ಎಂದ. ಮುನಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡತೊಡಗಿದ. ರಾಜನನ್ನು ನಿಃಶಸ್ತ್ರಗೊಳಿಸಿದ. ಕಾಮಧೇನು ಕೊಟ್ಟ ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ರಾಜನನ್ನು ಪುನಃ ಮೂರ್ಛೆ-ಗೊಳಿಸಿದ. ರಾಜ ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಪುನಃ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದ. ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ. ಮುನಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಾರುಣಾಸ್ತ್ರವನ್ನೆಸೆದ. ರಾಜನ ವಾರುಣಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ವಾಯುವ್ಯಾಸ್ತ್ರದಿಂದ, ಅವನ ವಾಯವ್ಯಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಗಂಧರ್ವಾಸ್ತ್ರದಿಂದ, ಸರ್ಪಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಗಾರುಡಾಸ್ತ್ರದಿಂದ, ಮಾಹೇಶ್ವರಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ವೈಷ್ಣವಾಸ್ತ್ರದಿಂದ, ಇದಿರಿಸಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ. ರಾಜ ಆ ಅಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಿ ಶರಣಾದ. ಪ್ರಳಯಾಗ್ನಿಯಂತೆ ಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಸ್ತ್ರ ರಾಜನ ತಲೆಯ ಮೇಲ್ಗಡೆ ಸುತ್ತಾಡಿ ಹತ್ತು-ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಬೆಳಗಿ ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿತು.

ಮುನಿ ಜೃಂಭಣಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ. ಅದರಿಂದ ರಾಜನನ್ನು ಗಾಢವಾದ ನಿದ್ರೆ ಆವರಿಸಿತು. ಸತ್ತವನಂತೆ ಬಿದ್ದ. ಮುನಿ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಅವನ ಸಾರಥಿ-ಯನ್ನೂ ಹೊಡೆದುರುಳಿಸಿ ರಥವನ್ನೂ ಧನುರ್ಬಾಣಗಳನ್ನೂ ಪುಡಿಗೈದ. ಕ್ಷುರಪ್ರ-ದಿಂದ ರಾಜನ ಕಿರೀಟ, ಛತ್ರ, ಬಾಣ ಬತ್ತಳಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಕತ್ತರಿಸಿದ. ಕುದುರೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಂದ. ಸರ್ಪಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ, ಮಂತ್ರದಿಂದ ರಾಜನನ್ನು ನಿದ್ದೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಿಸಿದ. ಬದ್ಧರಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ. ರಾಜನಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡುತ್ತ 'ಮನೆಗೆ ಹೋಗು' ಎಂದ.

ರಾಜ ಕೋಪದಿಂದ ಮುನಿಯ ಮೇಲೆ ಶೂಲವನ್ನೆಸೆದ. ಮುನಿ ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧದಿಂದ ಅದನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದ. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮ ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಬಂದು ನಿಂತು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ

ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದ. ಮುನಿ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ನಮಿಸಿದ. ರಾಜ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೂ ಮುನಿಯನ್ನೂ ನಮಿಸಿ ತನ್ನ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ತೆರಳಿದ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಜಮದಗ್ನಿ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯ ಯುದ್ಧೋಪಶಮವರ್ಣನವೆಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತಾರನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಜಮದಗ್ನಿ ಸಂಹಾರ, ಪರಶುರಾಮನಿಂದ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವಧ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ

ಅಧ್ಯಾಯ-೨೭

ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನ ದರ್ಪವಿನ್ನೂ ಅಡಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತ ಪುನಃ ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ರಥ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ರಥಿಕಯೋಧರನ್ನೂ, ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಕುದುರೆ ಆನೆ ಕಾಲಾಳು ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಸಾವಿರ ರಾಜರುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿ, ಈಗ ಮೂಲೋಕವನ್ನೆ ಗೆಲ್ಲಬಲ್ಲೆನೆಂಬ ದರ್ಪದಿಂದ ಜಮದಗ್ನಿಯ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದು ನಿಂತ. ಒಡನೆ ರಣವಾದ್ಯ ಘೋಷಗಳಿಗೂ ಸೈನ್ಯದ ಮಹಾಕೋಲಾಹಲಕ್ಕೂ ಭಯದಿಂದ ತತ್ತರಿಸಿದ ಆಶ್ರಮದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ದಿಙ್ಮೂಢರಾಗಿ ನಿಂತರು. ರಾಜ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟ. ಜಮದಗ್ನಿ ಹರಿಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿ ಧನುರ್ಬಾಣಗಳನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡ. ಆಶ್ರಮವಾಸಿಗಳನ್ನು ಸಂತೈಸುತ್ತ ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಭೀತನಾಗಿ ಕವಚವನ್ನೂ ಧರಿಸದೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತ.

ಮೊದಲಿಗೆ ತನ್ನಾಶ್ರಮವನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ಶರಪಂಜರದಿಂದ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟ, ಮಾನವ ತನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚುವ ಹಾಗೆ. ಬಳಿಕ ರಾಜನ ಸೈನ್ಯ ಮುಂದುವರಿಯದಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಶರಪಂಜರದಿಂದ ದಿಗ್ಬಂಧ ಮಾಡಿದ. ರಾಜನ ಸೈನ್ಯವೀಗ ಪಂಜರದೊಳಗಿನ ಗಿಳಿಯಂತಾಯಿತು.

ರಾಜ ಮುನಿಯನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ಎಲ್ಲ ರಾಜರುಗಳೊಂದಿಗೆ ರಥದಿಂದಿಳಿದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈಮುಗಿದು ವಂದಿಸಿದ. ಮುನಿ ಮಂಗಳವಾಗಲೆಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದ.

ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ರಾಜನೂ ಅವನ ಕಡೆಯ ಎಲ್ಲ ರಾಜರೂ ಮುನಿಯ ಮೇಲೆ ಅಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಗದೆ ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧಗಳನ್ನೂ ಎಸೆದರು. ಮುನಿ

ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ತುಂಡರಿಸಿದ. ರಾಜನ ಶೂಲವನ್ನೂ ಮುರಿದು ಸೈನ್ಯವನ್ನೂ ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸಿದ. ಜೃಂಭಣಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ರಾಜನೂ ಅವನ ಸೈನ್ಯವೂ ಗಾಢ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವಳ ಕಣ್ಣೊರಸಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಜ ಎಚ್ಚತ್ತು ಮುನಿಯ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ. ಕಾಮಧೇನು ಹೆದರಿ ರಣರಂಗದಿಂದ ಸ್ವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿದಳು. ಇತ್ತ ಮುನಿ ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ಧನುರ್ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಂತ. ರಾಜನ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ತನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಶಾಂತಗೊಳಿಸಿದ. ಅವನ ಧನುರ್ಬಾಣ ಕವಚ-ಗಳನ್ನೂ ಸಾರಥಿಯನ್ನೂ ರಥವನ್ನೂ ಮುರಿದ.

ರಾಜನ ಕೋಪ ಎಲ್ಲೆ ಮೀರಿತು. ಅವನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೆ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಹಾಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧವಿತ್ತು. ಅದು ನೂರು ಸೂರ್ಯರ ಪ್ರಭೆ-ಯುಳ್ಳದ್ದು. ಒಬ್ಬ ಇದಿರಾಳಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಂದು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಸೇರು-ವಂಥಹುದು. ರಾಜ ಅದನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಹಾಗೂ ನಾರಾಯಣ ಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಾಯೆ ಇವರೆಲ್ಲರ ತೇಜಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆವಾಹಿಸಿದ. ದಶದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬೆಳಗುವ ಆ ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧವನ್ನು ರಾಜ ಮುನಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದೇವತೆಗಳು ಹಾಹಾಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಆ ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧ ಮುನಿಯ ಎದೆಯನ್ನು ಸೀಳಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಮುನಿ ಅಸು ನೀಗಿದ. ಅವನ ತೇಜಸ್ಸು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಮುನಿಯ ಮರಣ-ವನ್ನು ಕಂಡು ಕಾಮಧೇನು ಅಯ್ಯೋ ಅಪ್ಪ, ಅಪ್ಪ ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೂ ಬಿನ್ನವಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಕಣ್ಣೀರಿಂದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ರತ್ನಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು.

ರಾಜ ಮುನಿಯನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಹಿಂತೆರಳಿದ. ಇತ್ತ ಜಮದಗ್ನಿಯ ಪತ್ನಿ ರೇಣುಕೆ ಪತಿಯ ಶವವನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಒಂದುಕ್ಷಣ ಮೂರ್ಛೆ ಹೊಂದಿದಳು. ಒಡನೆ ಎದ್ದು 'ಮಗು, ರಾಮ, ರಾಮ, ಎಲ್ಲಿರುವೆ, ಬಾ' ಎಂದಳು. ಪರಶುರಾಮ ಆಗ ಪುಷ್ಕರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಯೋಗಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೆ ತಾಯಿಯ ಕೂಗನ್ನು ಕೇಳಿ ಮನೋವೇಗದಿಂದ ಬಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಿಸಿದ. ಮೃತನಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ತಂದೆಯನ್ನೂ ಶೋಕಾರ್ತಳಾದ ತಾಯಿಯನ್ನೂ ಕಂಡ. ರಣವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೂ ಕಾಮಧೇನು ದುಃಖ-ದಿಂದ ಹೊರಟುಹೋದುದನ್ನೂ ತಿಳಿದ. 'ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ' ಎಂದು ಗೋಳಿಡುತ್ತ ಚಂದನಕಾಷ್ಠಗಳಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಹೊಯ್ದು ಚಿತೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ. ರೇಣುಕೆ ಮಗನನ್ನು

ಅಪ್ಪಿ ಕಪೋಲ ಶಿರಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ದಿಸಿ 'ಮಗು, ರಾಮ, ರಾಮ, ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿ' ? ಎಂದು ಗೋಳಿಟ್ಟಳು. 'ನೀನು ನನಗೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು. ನನ್ನ ಮಾತುಕೇಳು. ನಮ್ಮ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಲೇಬೇಡ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿರು. ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿರು. ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಮಹಾಕ್ರೂರ ಸ್ವಭಾವದವರು. ಅವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಸುಖವಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿದಳು. ಪರಶುರಾಮ ತಾಯಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡದೆ 'ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡುವೆ, ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಸಂತತಿಯನ್ನೆ ಅಳಿಸುವೆ. ದುಷ್ಟಕ್ಷತ್ರಿಯ-ನಾದ ಆ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನನ್ನು ಅನಾಯಾಸದಿಂದ ಕೊಲ್ಲುವೆ. ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ರಕ್ತದಿಂದಲೆ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ತರ್ಪಣ ನೀಡುವೆ' ಎಂದು ವೀರಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ತಾಯಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ—

'ಅಮ್ಮ, ಕೇಳು, ತಂದೆಯ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುವವನನ್ನೂ ತಂದೆಯ ವಧೆ ಮಡುವವನನ್ನೂ ವಧೆ ಮಾಡದ ಮಗ ಮಹಾಮೂರ್ಖ. ರೌರವನರಕ ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಗ್ನಿ ವಿಷ ಶಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಕೊಲ್ಲುವವರು, ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವವರು, ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಬಂಧುಗಳನ್ನೂ ಹಿಂಸಿಸು-ವವರು, ಸದಾ ಅಪಕಾರ ಮಾಡುವವ, ಸದಾ ನಿಂದೆ ಮಾಡುವವ, ಸದಾ ಕಟುನುಡಿ-ಗಳನ್ನಾಡುವವ, -ಹೀಗೆ ಹನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಮಹಾಪಾಪಿಗಳು ವಧಾರ್ಹರು. ಕಾರ್ತವೀರ್ಯ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೊಂದ ಮಹಾಪಾಪಿ. ಬ್ರಹ್ಮ ಹತ್ಯೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಧನವನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವುದು, ಅವರನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಓಡಿಸುವುದು, ಮುಂಡನ ಮಾಡಿಸುವುದು, ಹೊಡೆಯುವುದು ಇವು ಕೂಡ ವಧೆಗೆ ಸಮಾನ. ರಾಜನೀಗ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವಧೆಯನ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು-ಬಿಡುವುದೆ ?' ಎನ್ನುತ್ತ ಶೋಕಿಸಿದ.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಭೃಗುಮುನಿ ಬಂದು ಪರಶುರಾಮನ ಶೋಕಾವೇಗವನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೈಸುತ್ತ ನುಡಿದ—

'ಮಗು, ರಾಮ, ನೀನು ನನ್ನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವೆ. ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿರುವೆ. ಇಂಥ ನೀನು ಶೋಕಿಸುವುದು ತರವಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಚರಾಚರ ವಸ್ತುವೆಲ್ಲವೂ ನೀರಮೇಲಿನ ಗುಳ್ಳೆಯಂತೆ ಅಶಾಶ್ವತ. ಶಾಶ್ವತನಾದವ ಕೃಷ್ಣನೊಬ್ಬನೆ. ಅವನನ್ನೆ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರು. ಒಮ್ಮೆ ಹೋದುದು ಹೋಯಿತು. ತಿರುಗಿ ಬರಲಾರದು. ಏನು ಆಗುವುದೋ ಅದು ಆಗಿಯೆ ತೀರುವುದು. ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತ ಕರ್ಮಫಲವನ್ನು ಯಾರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಭೂತಭವಿಷ್ಯ ವರ್ತಮಾನಗಳೆಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣನ ಸಂಕಲ್ಪ-ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನ ಅಧೀನ ಎಲ್ಲರ ಕರ್ಮ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಮೀರಲಾರರು.

ಈ ಶರೀರ ಪಾಂಚಭೌತಿಕ. ಸ್ವಪ್ನದಂತೆ ಅಶಾಶ್ವತ. ಆತ್ಮ ಹೊರಟುಹೋದರೆ ಹಸಿವು ನಿದ್ದೆ ಶಾಂತಿ ಕ್ಷಮೆ ಎಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಶರೀರ-ಶರೀರ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ? ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ? ಸಂಸಾರದ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಗಳ ಅಲೆಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಎಲ್ಲರೂ ಪರಸ್ಪರ ಸೇರುತ್ತಾರೆ, ಅಗಲುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಬಂಧುಗಳ ಮರಣಕ್ಕೆ ಶೋಕಿಸು-ವುದಿಲ್ಲ. ನೀನೇಕೆ ಅಳುವೆ ? ಅತ್ತರೆ, ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದರೆ, ಮೃತರು ನರಕದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ತಾವೆ ಇಟ್ಟ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮೃತರನ್ನು ಕರೆಕರೆದು ನೂರುವರ್ಷ ಅತ್ತರೂ ಸರಿಯೆ. ಅವರು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸತ್ತೊಡನೆ ಪಾಂಚ ಭೌತಿಕವಾದ ಶರೀರದ ಪಾರ್ಥಿವಾಂಶ ಪೃಥಿವಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಜಲ ತೇಜೋವಾಯು ಆಕಾಶ-ಗಳ ಅಂಶಗಳೂ ಜಲ ತೇಜೋವಾಯು ಆಕಾಶಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಅತ್ತಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವೆಲ್ಲ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತವೆ ಏನು ? ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಅಳಬೇಡ. ಮೃತನ ಆತ್ಮಶಾಂತಿಗಾಗಿ ವೇದೋಕ್ತವಾದ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡು. ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸುಖಸಿಗಲಿ. ಪರಲೋಕಸುಖಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವವನೆ ನಿಜವಾದ ಬಂಧು. ನಿಜವಾದ ಸುಪುತ್ರ.'

ಭೃಗುಮುನಿಯ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಪರಶುರಾಮ ಅಳುವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ರೇಣುಕೆ ಮುನಿಗೆ ಹೇಳತೊಡಗಿದಳು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಜಮದಗ್ನಿ ಸಂಹಾರ ಪರಶುರಾಮ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾದಿ ವರ್ಣನವೆಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತೇಳನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ರೇಣುಕೆಯ ಸಹಗಮನ, ಸಹಗಮನಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರು

ಅಧ್ಯಾಯ-೨೮

ರೇಣುಕೆ— ನನ್ನ ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ತಾವು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವಿರಿ. ನಾನು ಋತುಸ್ನಾತಳಾಗಿರುವ ಈ ದಿವಸ ಪತಿಮರಣ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸಹಗಮನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೇಳು.

ಭೃಗು— ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ನೀನು ಸಹಗಮನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಪತಿಯು ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯದ ಫಲವೆ ಸರಿ. ಋತುಸ್ನಾತಳಾದ ನೀನು ಪತಿಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧಳೇ ಆಗಿರುವೆ. ದೇವಕಾರ್ಯ ಪಿತೃಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಋತುವಾದ ಐದನೆ ದಿವಸದವರೆಗೆ ಕಾಯಬೇಕಾಗುವುದು.

ವ್ಯಾಲಗ್ರಾಹೀ ಯಥಾ ವ್ಯಾಲಂ ಬಿಲಾದುದ್ಧರತೇ ಬಲಾತ್ ।
ತದ್ವತ್ ಸ್ವಾಮಿನ ಮಾದಾಯ ಸಾಧ್ವೀ ಸ್ವರ್ಗಂ ಪ್ರಯಾತಿ ಚ ॥

ಹಾವಾಡಿಗ ಹಾವನ್ನು ಬಿಲದಿಂದ ಹೇಗೆ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೋ ಹಾಗೇ ಪತಿವ್ರತೆ ತನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡೇ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ.

ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಿಂಡದಾನ ಮಾಡುವವನೆ ಪುತ್ರ. ಪತಿಯೊಡನೆ ಪರಲೋಕಕ್ಕೂ ನಡೆಯುವವಳೆ ಸತಿ. ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಹಸ್ತ ನೀಡುವವನೆ ಬಂಧು. ಗುರುವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆದರಿಸುವವನೆ ಶಿಷ್ಯ. ಆಪತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವವನೆ ಇಷ್ಟದೈವ. ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಪಾಲಿಸುವವನೆ ರಾಜ. ಸತಿಗೆ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ನೀಡಬಲ್ಲವನೆ ಪತಿ. ಧರ್ಮೋಪದೇಶ ನೀಡುತ್ತ ಹರಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವವನೆ ಗುರು. ವೇದ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇವರನ್ನೆ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುವುದು ಕಂಡಿದೆ.

ರೇಣುಕೆ— ಪತಿಯೊಡನೆ ಸಹಗಮನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಳಾದ ನಾರಿ ಯಾರು? ಅಯೋಗ್ಯಳು ಯಾರು, ಹೇಳು.

ಭೃಗು— ಸಣ್ಣಮಗುವಿನ ತಾಯಿ, ಗರ್ಭಿಣಿ, ಋತುಮತಿಯಾಗದಿದ್ದವಳು, ಮುಟ್ಟಾದವಳು. ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿ, ಕುಷ್ಠಾದಿರೋಗಗ್ರಸ್ತಳು, ಪತಿಸೇವೆ ಮಾಡದವಳು, ದೈವಭಕ್ತಿರಹಿತಳು, ಕಟುನುಡಿ ನುಡಿವವಳು ಇವರೆಲ್ಲ ಸಹಗಮನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲ. ಸಹಗಮನ ಮಾಡಿದರೂ ಪತಿಲೋಕ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿಗೆ ಪತಿಯ ಶರೀರವನ್ನು ಚಿತೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ ಸಂಸ್ಕಾರಮಾಡಿದ ಅಗ್ನಿ ಇಟ್ಟು ಸಹಗಮನ ಮಾಡಿದರೆ ಪತಿಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಅವಳು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪತಿಯೊಡನೆ ಸುಖ

ಅನುಭವಿಸಿ ಜನ್ಮಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಪತಿಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವಳು. ಪತಿ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವನ ಜೊತೆಗೆ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೂ ಹೋಗುವಳು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ವೈಕುಂಠ-ದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣರನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತ ಸುಖವಾಗಿರುವರು. ಮಹಾಪ್ರಳಯ-ದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಮರಣ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.'

ಭೃಗುಮುನಿ ಹೀಗೆ ರೇಣುಕೆಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿ ಪರಶುರಾಮನಿಗೂ ಸಮಯೋಚಿತ-ವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ—

'ಮಗು, ಬಾ. ಶೋಕವನ್ನು ಬಿಡು. ಅದು ಮಂಗಳಕರವಲ್ಲ. ತಂದೆಯ ಶರೀರವನ್ನು ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿಗೆ ತಲೆ ಮಾಡಿ ಮೇಲ್ಮುಖವಾಗಿ ಮಲಗಿಸು. ಹೊಸವಸ್ತ್ರ ಉಡಿಸಿ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನೂ ಹಾಕು. ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕದೆ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಿಂತು ಅರಣಿಮಥನದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಭೂಮಿ-ಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಸ್ಮರಿಸು. ಎಲ್ಲ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನೂ ಪರ್ವತಗಳನ್ನೂ ಸ್ಮರಿಸು. ಗಯಾ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ಕಾಶಿ, ಪುಷ್ಕರ, ವಾರಾಣಸಿ, ಪ್ರಯಾಗ, ವೃಂದಾವನ, ಹರಿದ್ವಾರ, ಬದರೀ, ರೈವತ, ವರಾಹ, ಶ್ರೀಶೈಲ, ಗಂಧಮಾದನ, ಹಿಮಾಲಯ, ಕೈಲಾಸ, ಮೇರು, ಗಂಗಾ, ಯಮುನಾ, ಕೌಶಿಕೀ, ಚಂದ್ರಭಾಗಾ, ಗಂಡಕೀ, ಪನಸಾ, ಸರಯೂ, ಪುಷ್ಪಭದ್ರಾ, ಭದ್ರಾ, ನರ್ಮದಾ, ಸರಸ್ವತೀ, ಗೋದಾವರೀ, ಕಾವೇರೀ, ಸ್ವರ್ಣರೇಖಾ ಇವುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಸ್ಮರಿಸಿ, ಚಂದನ ಅಗುರು ಕಸ್ತೂರಿ ಸುಗಂಧ-ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ತಂದೆಯ ಶರೀರದ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆಹೊದಿಸಿ ಚಿತೆಯಮೇಲಿಡು. ಚಿನ್ನದ ಕಡ್ಡಿಯಿಂದ ಕಿವಿಕಣ್ಣು ಮೂಗು ಬಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಥನಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನಮಾಡು. ತಿಲಪೂರ್ಣ ತಾಮ್ರಪಾತ್ರೆ, ಗೋವು ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ದಕ್ಷಿಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೊಡು. ತಂದೆಯ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿ ನೀಡು.

ಓಂ ಕೃತ್ವಾ ದುಷ್ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಜಾನತಾ ವಾಪ್ಯಜಾನತಾ
ಮೃತ್ಯುಕಾಲವಶಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ನರಂ ಪಂಚತ್ವಮಾಗತಂ ।
ಧರ್ಮಾಧರ್ಮ ಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಲೋಭಮೋಹ ಸಮಾವೃತಂ
ದಹ ಸರ್ವಾಣಿ ಗಾತ್ರಾಣಿ ದಿವ್ಯಾಂಲ್ಲೋಕಾನ್ ಸ ಗಚ್ಛತು ॥

'ಈ ಮಾನವ ತಿಳಿದೋ ತಿಳಿಯದೆಯೋ ದುಷ್ಕರ್ಮ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಲೋಭಮೋಹಗಳಿಗೆ ವಶನಾಗಿ ಪುಣ್ಯವನ್ನೊ ಪಾಪವನ್ನೋ ಗಳಿಸಿರಬಹುದು. ಮೃತ್ಯುವಿಗೂ ಯಮನಿಗೂ ವಶನಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿರುವ ಈತನ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳನ್ನೂ, ಓ ಅಗ್ನಿಯೆ, ನೀನು ಸುಡು. ಅದರಿಂದ ಅವನು ದಿವ್ಯಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದಲಿ.'

ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಚಿತೆಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ ಹರಿಸ್ಮರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ 'ಓಂ ಅಸ್ಮತ್ಕುಲೇ ತ್ವಂ ಜಾತೋಽಸಿ ತ್ವದೀಯೋ ಜಾಯತಾಂ ಪುನಃ । ಅಸೌ ಸ್ವರ್ಗಾಯ ಲೋಕಾಯ ಸ್ವಾಹಾ.'

'ನೀನು ನಮ್ಮ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ನಿನ್ನವರು ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಲಿ. ನೀನು ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸೇರು.' -ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸೋದರರೊಂದಿಗೆ ನೀನು ತಂದೆಯ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅಗ್ನಿ ಇಡು.'

ಭೃಗುಮುನಿಯ ಆದೇಶದಂತೆ ಪರಶುರಾಮ ಸೋದರರೊಂದಿಗೆ ತಂದೆಯ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅಗ್ನಿಯನ್ನಿಟ್ಟ.

ರೇಣುಕೆ ಪರಶುರಾಮನನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಹಿತೋಪದೇಶ ಮಾಡಿದಳು-

'ಅವಿರೋಧೋ ಭವಾಬ್ಧೌ ಚ ಸರ್ವಮಂಗಲಮಂಗಲಂ ।
ವಿರೋಧೋ ನಾಶಬೀಜಂ ಚ ಸರ್ವೋಪದ್ರವಕಾರಣಂ ॥

ಈ ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವವರಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದೆ ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದಿರುವುದೆ ಪರಮ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ. ವಿರೋಧ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಸಕಲ ಉಪದ್ರವಗಳಿಗೂ ಕಾರಣ.

ಕ್ರೂರರಾದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಜೊತೆಗಂತೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಲೆಬಾರದು. ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಮಾಡು. ನಿನಗೆ ದಿವ್ಯವಾದ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ ಕೊಡುವ ಬ್ರಹ್ಮನೊಡನೆಯೂ ಈ ಭೃಗು ಮುನಿಯೊಡನೆಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿಯೆ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡು. ಸಜ್ಜನರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಶುಭಕರ.'

ಹೀಗೆ ಮಗನಿಗೆ ಉಪದೇಶ ನೀಡಿ ರೇಣುಕೆ ಪತಿಯನ್ನು ಎದೆಗೆ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಅವನನ್ನೆ ನೋಡುತ್ತ ಹರಿಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ಚಿತೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದಳು. ಅಗ್ನಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿತು. ರಾಮ ರಾಮ ರಾಮ ಎನ್ನುತ್ತ, ಪರಶುರಾಮ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೆ ರೇಣುಕೆ ಭಸ್ಮೀಭೂತಳಾದಳು. 'ರಾಮ' ಎಂಬ ಹರಿನಾಮದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಶ್ಯಾಮವರ್ಣದ ಚತುರ್ಭುಜರಾದ ವಿಷ್ಣುದೂತರು ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ರಥದಲ್ಲಿ ರೇಣುಕೆಯನ್ನೂ ಜಮದಗ್ನಿಯನ್ನೂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಹರಿಸನ್ನಿಧಿಗೊಯ್ದರು. ದಂಪತಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಹರಿಯ ಕೈಂಕರ್ಯ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು.

ಇತ್ತ ಪರಶುರಾಮ ಭೃಗುಮುನಿಯ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಗೋ, ಭೂ, ಸುವರ್ಣ, ವಸ್ತ್ರ,

ಶಯ್ಯೆ, ಅನ್ನ, ಜಲ, ಗಂಧ, ರತ್ನದೀಪ, ಸುವರ್ಣದ ಆಸನ, ತಾಂಬೂಲ, ಛತ್ರ, ಪಾದುಕೆ, ಫಲ, ಮಾಲ್ಯ, ಮಿಷ್ಟಾನ್ನ ಮುಂತಾದುವನ್ನೂ ದ್ರವ್ಯವನ್ನೂ ದಾನಮಾಡಿ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ.

ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕವೆಲ್ಲ ಸುವರ್ಣಮಯ. ಸುವರ್ಣದ ಕೋಟೆಗಳಿಂದ, ಸುವರ್ಣದ ಸ್ತಂಭಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ಆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ರತ್ನಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ರತ್ನ-ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತಪಸ್ವಿಗಳಾದ ಮುನೀಂದ್ರರಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಧರಿ-ಯರ ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತ ವಿರಾಜಮಾನನಾಗಿದ್ದ ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಳಿಗೆ ಪರಶುರಾಮ ಬಂದ. ತಪಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಫಲ ನೀಡುವವ ಸರ್ವಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವ, ಸರ್ವ ಪ್ರಪಂಚ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಪೋಷಿಸುವವ, ಬ್ರಹ್ಮ. ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಲೆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ನಾಮ ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಶಿಷ್ಯಸಮೂಹ ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸಮಾಧಾನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ. ರಹಸ್ಯವಾದ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಇಂಥ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಕಂಡು ಪರಶುರಾಮ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಿಸಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅತ್ತು ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಿದ.

ಪರಶುರಾಮ— ನಾನು ನಿನ್ನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವ. ಜಮದಗ್ನಿಯ ಮಗ. ನೀನು ಪಿತಾಮಹ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದಿರುವ ನಿನಗೆ ನಾನೇನು ಹೇಳಲಿ ? ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನ ಬೇಟೆಗೆಂದು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮದ ಬಳಿ ಉಪವಾಸ-ವಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ತಂದೆ ಅವನನ್ನು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಕಾಮಧೇನು ಕೊಟ್ಟ ಮಿಷ್ಟಾನ್ನದಿಂದ ಉಪಚರಿಸಿದ. ರಾಜ ಕಾಮಧೇನುವಿನ ಮೇಲಿನ ದುರಾಸೆಯಿಂದ ತಂದೆಯನ್ನೆ ಕೊಂದ. ಪತಿವ್ರತಾಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ನನ್ನ ಮಾತೆ ಪಿತನ ಚಿತೆಯೇರಿ ಸಹಗಮನ ಮಾಡಿದಳು. ನನ್ನನ್ನು ಅನಾಥಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಳು. ನನಗೆ ಈಗ ಯಾರೂ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ತಂದೆ ಗುರು ಬಂಧು ಎಲ್ಲವೂ ನನಗೆ ನೀನೆ. ನಿನ್ನಾಸರೆ-ಯನ್ನೆ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಹಗಮನಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಮಾತೆ ನನಗೆ ನೀಡಿದ ಆದೇಶದಂತೆ ನಾ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನನ್ನ ವೈರಿಯ ವಧವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ. ದೀನರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವವನೆ ರಾಜ. ಅವನೆ ಧರ್ಮಿಷ್ಠ, ಪೂಜ್ಯ. ಅವನಲ್ಲಿಯೆ ಸಂಪತ್ತು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಧನಿಕರು ದರಿದ್ರರೆನ್ನದೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಿ ಕಾಪಾಡಬೇಕು ರಾಜ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದ ಈ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕುಪಿತಳಾಗಿ ಅವನಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಪರಶುರಾಮ ತನ್ನ ದುಷ್ಟ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವಧೆಯ ಘೋರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ-ಯನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ. ಬ್ರಹ್ಮ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಪರಶುರಾಮನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಎದೆಗಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ಹಿತವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ.

ಬ್ರಹ್ಮ— ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಬಹಳ ದುಷ್ಕರ. ಬಹು ಜೀವಹತ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನೆ ನಾಶ ಮಾಡುವ ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಕ್ರೂರ, ದಾರುಣ. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಅಳಿಸಲು ಹೊರಟಿರುವೆ. ಒಬ್ಬ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಜಾತಿಯನ್ನೇ ನಾಶ ಪಡಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ಆದರೂ ಅದು ಪುನಃ ಹುಟ್ಟಿ-ಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳೂ ಹರಿಯಿಂದ ಸದಾ ಆವಿರ್ಭೂತವಾಗುತ್ತವೆ, ತಿರೋಧಾನ ಹೊಂದುತ್ತವೆ.

ಮಗು, ನೀನು ಸಾಧಿಸಲು ಹೊರಟಿರುವ ಕಾರ್ಯ ಶ್ರಮಸಾಧ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀನು ಶಿವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶಿವನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸು. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಜರುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಶಿವಭಕ್ತರು. ಶಿವನ ಇಚ್ಚೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರನ್ನು ಯಾರೂ ಕೊಲ್ಲಲಾರರು. ಅವರು ಶಿವಶಕ್ತಿಯ ದಿವ್ಯಕವಚ ತೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನೀನು ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಯಗಳಿಸಲು ಸರಿಯಾದ ಉಪಾಯ ಹೂಡು.

ಉಪಾಯತಃ ಸಮಾರಬ್ಧಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಿಧ್ಯಂತ್ಯುಪಕ್ರಮಾಃ

ಉಪಾಯದಿಂದ ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯವೂ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು.

ಆದರಿಂದ ನೀನು ಶಿವನಿಂದ ಕೃಷ್ಣಮಂತ್ರದ ಕವಚವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು. ವೈಷ್ಣವ ತೇಜಸ್ಸು ಬಹಳ ದುರ್ಲಭ. ಅದು ಶೈವ ಅಥವಾ ಶಾಕ್ತತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಮೀರಿಸಬಲ್ಲುದು. ನಿನಗೆ ಜನ್ಮಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಗದೀಶ್ವರನಾದ ಶಿವನೆ ಗುರು. ಆದರಿಂದ ನಾನು ನಿನಗೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ನೀಡುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಯಾವುದು ಯುಕ್ತವೆನಿಸು-ವುದೋ ಅದೇ ವಿಧಿವಿಹಿತವೆನಿಸುವುದು. ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ವಿಜಯ ಎಂದೆನಿಸುವ ಆ ಕೃಷ್ಣಮಂತ್ರ ಕವಚವನ್ನು ಶಿವನಿಂದ ನೀನು ಪಡೆದೆಯಾದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸಂತತಿಯನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಬಲ್ಲೆ. ದಿವ್ಯವಾದ ಪಾಶುಪತವನ್ನು ಶಿವ ನಿನಗೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಆ ಮಂತ್ರದಿಂದ ನೀನು ಎಲ್ಲ ಕ್ಷತ್ರಿಯರನ್ನೂ ಪರಾಭವಗೊಳಿಸುವೆ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಪರಶುರಾಮನ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಗಮನ ಬ್ರಹ್ಮೋಕ್ತೋಪಾಯ ವರ್ಣನ ಎಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಪರಶುರಾಮನ ಕೈಲಾಸಗಮನ ಮತ್ತು ಶಿವಸ್ತುತಿ

ಅಧ್ಯಾಯ-೨೯

ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಪರಶುರಾಮ ಅವನನ್ನು ವಂದಿಸಿ ವರ ಪಡೆದು ಶಿವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊರಟ. ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಕ್ಕಿಂತ ಲಕ್ಷಯೋಜನ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಶಿವಲೋಕವಿದೆ. ಅದು ವರ್ಣನಾತೀತ. ಅದರ ಬಲಗಡೆ ವೈಕುಂಠಲೋಕವಿದೆ. ಎಡಗಡೆ ಗೌರೀ ಲೋಕ. ಕೆಳಗಡೆ ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲೆ ಧ್ರುವಲೋಕ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಿರುವುದು ಗೋಲೋಕ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಲೋಕವೂ ಇಲ್ಲ. ಮನೋವೇಗದಿಂದ ಹೋಗಬಲ್ಲ ಯೋಗೀಶ್ವರನಾದ ಪರಶುರಾಮ ಅನುಪಮವಾದ ಆ ಶಿವಲೋಕವನ್ನು ಹೋಗಿ ಸೇರಿದ.

ಶಿವಲೋಕ ಕೋಟಿಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯಗಳಿಸಿದ ಯೋಗೀಶ್ವರರು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳ. ಬೇಡಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳು ಕಾಮಧೇನುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯವಾಗಿವೆ. ಪಾರಿಜಾತದ ಉದ್ಯಾನಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ರತ್ನಮಯವಾದ ವೇದಿಕೆಗಳೂ ರಾಜಮಾರ್ಗಗಳೂ ಮನೆಮಠಗಳೂ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ನಡುವೆ ಶಿವನ ಮಂದಿರವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಣಿಮಯ ಪ್ರಾಕಾರಗಳಿವೆ. ಹದಿನಾರು ಮಹಾದ್ವಾರಗಳು. ಹಾಲಿನಂತೆ ಬಿಳಿಯಾಗಿ ಗಗನ ಚುಂಬಿಯಾಗಿ ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಕಲಶಗಳಿಂದ, ಮಾಣಿಕ್ಯ ಹಾರಗಳಿಂದ, ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರ ಗೋಡೆಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ಆ ಮಂದಿರದ ಸಿಂಹದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣದ ಕೆಂಗಣ್ಣ ಕರಾಳ ಆಕೃತಿಯ ದ್ವಾರಪಾಲಕರು ಇದಿರಾದರು. ಅವರು ಮೈಗೆ ವಿಭೂತಿ ಬಳಿದುಕೊಂಡು ಹುಲಿದೊವಲನ್ನು ಉಟ್ಟಿದ್ದರು. ಜಟಾಧಾರಿಗಳಾಗಿ ತ್ರಿಶೂಲ ಪಟ್ಟಿಶ ಧರಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಜ್ವಲಿಸುವ ಮೂರುಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ಆ ದ್ವಾರಪಾಲಕರನ್ನು ಕಂಡು ಪರಶುರಾಮ ಭೀತನಾಗಿ ವಿನಯದಿಂದ ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ. ಅವರು ದಯೆದೋರಿ ದೂತರ ಮೂಲಕ ಶಿವನಾಜ್ಞೆ ಪಡೆದು ಅವನನ್ನು ಒಳಗೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಆತ ಒಳಗೆ ಬಂದು ಸಿದ್ಧರಿಂದಲೂ ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಂದಲೂ ತುಂಬಿದ, ಪಾರಿಜಾತ ಹೂಗಳ ಸುಗಂಧದಿಂದ ಸುವಾಸಿತವಾದ ಶಿವನ ಓಲಗವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ.

ಅಲ್ಲಿ ಶಿವ ಮೈಗೆ ವಿಭೂತಿ ಬಳಿದುಕೊಂಡು ಹುಲಿದೊವಲುಟ್ಟು ನಾಗ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಧರಿಸಿದ್ದ. ರತ್ನಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯರಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತ ಪಾರ್ವತೀ ಸಹಿತನಾಗಿ ಪ್ರಸನ್ನ ಮುಖದಿಂದ ಭಕ್ತರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮ ತತ್ವವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಪರಂಜೋತಿಃ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಆನಂದದಿಂದ ಮೈರೋಮಾಂಚ-

ಗೊಂಡು ಆನಂದ ಬಾಷ್ಪಸುರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಕೃಷ್ಣನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಗಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಭೂತಗಣ ರುದ್ರಗಣ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲರಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ವಿರಾಜಿಸುವ ಪಂಚಮುಖ-ನಾದ ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಶಿವನನ್ನು ಪರಶುರಾಮ ಕಂಡು ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಿಸಿದ. ಶಿವನ ಎಡದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ಬಲದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶ. ಇದಿರಲ್ಲಿ ನಂದಿ ಮಹಾಕಾಲ ವೀರಭದ್ರರು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಪರಶುರಾಮ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಮಿಸಿದ. ಶಿವನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಕೈಮುಗಿದು ಶೋಕದ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ ಗದ್ಗದ ಕಂಠದಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿದ—

'ಈಶ್ವರ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಬೇಕೆಂದೇನೋ ಸಂಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಾಲದು. ನೀನು ನಾಶರಹಿತ. ನಾಶರಹಿತವಾದ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೀಜಸ್ವರೂಪ. ಇಂಥ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ಸ್ತುತಿಸಲಿ ? ಪದಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಲರಿಯದ ಮೂಢ-ನಾದ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ. ವೇದಗಳೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವು-ದರಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿರುವಾಗ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ ? ಶಬ್ದ, ಬುದ್ಧಿ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ನಿಲುಕದ ಪರಾತ್ಪರ ವಸ್ತು ನೀನು. ಆಕಾಶದಂತೆ ಆದ್ಯಂತ ರಹಿತ. ಸ್ವತಂತ್ರ. ಇಂಥ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡಬಳಿಕ ನನ್ನ ಜನ್ಮ ಸಫಲವಾಯಿತು. ಭಕ್ತರು ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಾರರು. ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆ-ಗಳು ನಿನ್ನ ಅಂಶಸಂಭೂತರು. ಚರಾಚರವೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನದೆ ಅಂಶ. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ನಪುಂಸಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ತಳೆದು ಸರ್ವಾಧಾರನೂ ಸರ್ವರೂಪನೂ ಆಗಿರುವ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ. ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರ ಅಗ್ನಿ ಜಲವಾಯುರೂಪನಾಗಿರುವ ನೀನು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಲೀಲಾ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಪಂಚ ಲಯಗೈಯಬಲ್ಲೆ. ಕಾಲ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಕಾಲನಿಗೂ ಕಾಲನಾಗಬಲ್ಲೆ. ಇಂಥ ನಿನ್ನನ್ನು ನಮಿಸುತ್ತೇನೆ. ದಯಾಸಮುದ್ರನಾದ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡು.'

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಪರಶುರಾಮ ಶಿವನ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದ. ಶಿವ ಅವನಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದ.

ಪರಶುರಾಮ ಮಾಡಿದ ಈ ಶಿವಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಠಿಸುವವ ಸಕಲ ಪಾಪಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಶಿವಲೋಕ ಸೇರುತ್ತಾನೆ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಪರಶುರಾಮನ ಕೈಲಾಸಗಮನವೆಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಬತ್ತನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಶಿವನಿಂದ ಪರಶುರಾಮನಿಗೆ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಾಪ್ತಿ

ಅಧ್ಯಾಯ-೩೦

ಶಿವ— ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ, ನೀನಾರು ? ಯಾರ ಮಗ ? ನಿನ್ನ ವಾಸಸ್ಥಾನ ಯಾವುದು ? ನನ್ನನ್ನು ಏಕೆ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿರುವೆ ? ನಿನ್ನ ಅಭೀಷ್ಟವೇನು ? ಹೇಳು.

ಪಾರ್ವತಿ— ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕವನಾದರೂ ಶಾಂತ್ಯಾದಿ ಸದ್ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮೀರಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ಆದರೂ ಶೋಕಾಕುಲನಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವೆ. ಏನು ಕಾರಣ ?

ಪರಶುರಾಮ— ಈಶ್ವರ, ನಾನು ಭೃಗುವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವ, ಜಮದಗ್ನಿಯ ಮಗ. ತಾಯಿ ರೇಣುಕೆ. ಹೆಸರು ಪರಶುರಾಮ. ಜ್ಞಾನಧನವನ್ನಿತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡು-ಕೊಳ್ಳು, ನಾನು ನಿನ್ನ ಆಸರೆ ಬೇಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಕಾಪಾಡು.

ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತ ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಉಪವಾಸವಿದ್ದ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನ್ನು ಕಾಮಧೇನು ಕೊಟ್ಟ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ನನ್ನ ತಂದೆ ಉಪಚರಿಸಿದ. ಆದರೆ ಆತ ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಬಯಸಿ ತಂದೆಯನ್ನೆ ವಧಿಸಿದ. ಈಗ ಕಾಮಧೇನು ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ. ತಾಯಿ ಪತಿಯೊಡನೆ ಸಹಗಮನ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ನಾನು ಅನಾಥನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಭು, ನನಗೆ ನೀನೆ ತಂದೆ. ಪಾರ್ವತಿಯೆ ತಾಯಿ. ನನ್ನನ್ನು ಮಗನಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳು,

ಮಾತಾಪಿತೃಗಳ ಮರಣದ ಶೋಕಾವೇಗದಿಂದ ನಾನು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯರನ್ನು 'ಅಳಿಸುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ತಂದೆಯ ಹಂತಕನಾದ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನನ್ನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ವಧಿಸುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಈ ಅಭೀಷ್ಟವನ್ನು ನೀನು ಪೂರೈಸಬೇಕು.'

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯ ಮುಖ ನೋಡಿ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿದ. ಪಾರ್ವತಿಗೂ ತುಟಿ ಗಂಟಲುಗಳು ಒಣಗಿದುವು. ಅವಳು ಹೇಳಿದಳು—

'ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುತ್ರ ನೀನು, ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಲವನ್ನೆ ಅಳಿಸಲು ಹೊರಟಿರುವುದು ಮಹಾ ಸಾಹಸವೆ ಸರಿ. ಹುಬ್ಬು ಕುಣಿಸುವಂತೆ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ರಾವಣನನ್ನು ಸೋಲಿಸಬಲ್ಲ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನನ್ನು ನಿರಾಯುಧನಾಗಿ ಕೊಲ್ಲಲು ಹೊರಟಿರುವುದೂ ಸಾಹಸವೆ. ಆ ರಾಜನಿಗೆ ಹರಿಯ ಕವಚವನ್ನು ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ಮೇಲೆ ಎಸೆದ ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧವನ್ನೂ ಅವನಿಗೆ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ. ಹಗಲಿರುಳೆನ್ನದೆ ಸದಾ ವಿಷ್ಣುಮಂತ್ರ ಜಪಿಸುತ್ತ ವಿಷ್ಣುಸ್ತುತಿ ಪಠಿಸುವ ಆ ರಾಜನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಲ್ಲ ಸಮರ್ಥ

ಯಾರಿದ್ದಾನೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ? ನೀನು ಮನೆಗೇ ಹಿಂತಿರುಗು. ಶಿವನಾದರೂ ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲ. ಅನೇಕ ರಾಜರೂ ನನ್ನ ಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಿರುವಷ್ಟುಕಾಲ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಅಪಾಯ ಬಂದೀತು?' ಕಾಳಿಯೂ ಹೇಳಿದಳು— 'ನಿನ್ನ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಕುಳ್ಳ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಕೈಚಾಚುವಂತಾದೀತು. ಯಾಗಾದಿ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮ ಮಾಡಿರುವ ಮಹಾಬಲ ಪರಾಕ್ರಮಿಗಳಾದ ನನ್ನ ಭಕ್ತರೂ ಆದ ರಾಜರನ್ನು ಶಿವನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹೇಗೆ ಕೊಲ್ಲುವಿ' ?

ಪರಶುರಾಮ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಳುತ್ತ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾದ.

ಶಿವ ಕರುಣಾನಿಧಿ. ಪರಶುರಾಮನ ಅಳುವ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ ದುರ್ಗೆ ಕಾಳಿಯರ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿ ಅವರ ಇಂಗಿತವನ್ನು ಅರಿತು ಅವರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಹೇಳಿದ—

'ಮಗು, ಇಂದಿನಿಂದ ನೀನು ನನಗೆ ಮಗನಂತೆ. ನಿನಗೆ ಮೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭವಾದ ರಹಸ್ಯವಾದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ನಾನು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದ್ಭುತವಾದ ಕವಚವನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನೀನು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ದುಷ್ಟಕ್ಷತ್ರಿಯರನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿ ಹರಡುತ್ತದೆ.'

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಶಿವ ದುರ್ಲಭವಾದ ವಿಷ್ಣುಮಂತ್ರವನ್ನೂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ವಿಜಯವೆಂಬ ಅದ್ಭುತವಾದ ಕವಚವನ್ನೂ, ಸ್ತೋತ್ರ ಪೂಜಾವಿಧಾನ ಪುರಶ್ಚರಣಗಳನ್ನೂ, ಮಂತ್ರ-ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ನಿಯಮಾನುಷ್ಠಾನ ಕ್ರಮ, ಸಿದ್ಧಿಸ್ಥಾನ, ಕಾಲಮಿತಿಗಳನ್ನೂ, ವೇದ ವೇದಾಂಗಗಳನ್ನೂ ಉಪದೇಶಿಸಿದ. ನಾಗಪಾಶ, ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ, ಪಾಶುಪತ, ನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರ-ಗಳನ್ನೂ, ಆಗ್ನೇಯ ವಾಯವ್ಯ ವಾರುಣ ಗಾಂಧರ್ವ ಗಾರುಡ ಜೃಂಭಣಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಗದಾಶಕ್ತಿ ಶೂಲಾದಿ ಆಯುಧಗಳನ್ನೂ ನೀಡಿದ. ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಮಂತ್ರಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಹಾಗೂ ಉಪಸಂಹಾರಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದ. ಅಕ್ಷಯವಾದ ಬಾಣ ಬತ್ತಳಿಕೆಗಳನ್ನೂ ನೀಡಿದ. ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಇದಿರಾಳಿಯನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವ ಮಾಯಾಯುದ್ಧ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ. ಆಪತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಮೃತ್ಯು-ಪರಿಹಾರಕವಾದ ಮೋಹಿನೀ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನೂ ಉಪದೇಶಿಸಿದ.

ಪರಶುರಾಮ ಹೀಗೆ ಗುರುಕುಲ ವಾಸಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಕಲಿತು ತೀರ್ಥ-ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಪರಶುರಾಮನಿಗೆ ಶಿವನಿಂದ ಅಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಾದಿಪ್ರಾಪ್ತಿಯೆಂಬ ಮೂವತ್ತನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಶಿವನಿಂದ ಪರಶುರಾಮನಿಗೆ ಕೃಷ್ಣಕವಚ ಸ್ತೋತ್ರದ ಉಪದೇಶ

ಅಧ್ಯಾಯ-೩೧

ನಾರದ— ಪೂಜ್ಯನೆ, ಶಿವ ಪರಶುರಾಮನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಮಂತ್ರ ಸ್ತೋತ್ರ ಕವಚಗಳು ಯಾವುವು ? ಅವುಗಳ ದೇವತೆ ಫಲಗಳು ಯಾವುವು ?

ನಾರಾಯಣ— ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಗೋಲೋಕನಾಥನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆ ದೇವತೆ. ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಂತೆ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಪ್ರದವಾದ ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನೂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ವಿಜಯವೆಂಬ ಪರಮಾದ್ಭುತವಾದ ಕವಚವನ್ನೂ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭಾ ನದೀತೀರದ ಪಾರಿಜಾತವನದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವ ಪರಶುರಾಮನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ—

'ವತ್ಸ, ಪರಶುರಾಮ, ನೀನು ನನಗೆ ಮಗನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರಿಂದ ಪರಮಾದ್ಭುತವಾದ ವಿಷ್ಣುಕವಚವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ತ್ರೈಲೋಕ್ಯವಿಜಯವೆಂಬ ಈ ಕವಚವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಗೋಲೋಕದ ರಾಸಮಂಡಲ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವೃಂದಾವನದ ರಾಧಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ನನಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದ. ಸಕಲ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಗರ್ಭಿತ-ವಾಗಿದ್ದು ಪರಮಪುಣ್ಯಪ್ರದವಾಗಿದೆ ಈ ಕವಚ. ಇದರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೆ ದುರ್ಗೆ, ಶುಂಭ, ನಿಶುಂಭ, ರಕ್ತಬೀಜ, ಮಹಿಷಾಸುರರನ್ನು ಕೊಂದಳು. ನಾನು ತ್ರಿಪುರಾಸುರ-ರನ್ನು ಕೊಂದೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಜಗತ್‌ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ. ಶೇಷ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಹೊರಲು ಸಮರ್ಥನಾದ. ಕೂರ್ಮ ಶೇಷನನ್ನು ಹೊರಲು ಸಮರ್ಥನಾದ. ವಾಯು ವಿಶ್ವಕ್ಕೇ ಆಧಾರನಾಗಿರುವುದು, ವರುಣ ಜಲಾಧಿಪತಿಯಾದುದು, ಕುಬೇರ ಧನಾಧಿಪತಿ-ಯಾದುದು, ಇಂದ್ರ ದೇವಾಧಿಪತಿಯಾದುದು, ಸೂರ್ಯ ತೇಜೋರಾಶಿಯಾದುದು, ಚಂದ್ರ ಮಹಾಬಲ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದುದು, ಅಗಸ್ತ್ಯ ಏಳು ಸಮುದ್ರಗಳ ನೀರು ಕುಡಿದುದು, ವಾತಾಪಿ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡುದು, ಭೂದೇವಿ ಸರ್ವಾಧಾರಳೆನಿಸಿದುದು, ಧರ್ಮ ಜಗತ್‌ಸಾಕ್ಷಿ ಎನಿಸಿದುದು, ಸರಸ್ವತಿ ಸರ್ವ-ವಿದ್ಯಾಧಿದೇವತೆಯೆನಿಸಿದುದು, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅನ್ನದಾತೆ ಎನಿಸಿದುದು, ಸಾವಿತ್ರಿ ವೇದಮಾತೆ ಎನಿಸಿದುದು, ವೇದಗಳು ಧರ್ಮಬೋಧಕವೆನಿಸಿದುದು, ಅಗ್ನಿ ಶುದ್ಧ-ನೆನಿಸಿದುದು, ಸನತ್ಕುಮಾರ ಶ್ರೇಷ್ಠಜ್ಞಾನಿಯೆನಿಸಿದುದು -ಎಲ್ಲವೂ ಈ ಕವಚದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತನಾದ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರವೆ ಉಪದೇಶಿಸಬೇಕು ಹೊರತು ದುಷ್ಟರಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದರೆ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸುವುದು.

ಈ ಕವಚಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪತಿ ಋಷಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ಛಂದಸ್ಸು. ರಾಸೇಶ್ವರ ಕೃಷ್ಣನೆ ದೇವತೆ. ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ವಿಜಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜಪಿಸಬೇಕು.

'ಓಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರ ನನ್ನ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಕೃಷ್ಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಎಂಬ ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರ ನನ್ನ ಕಪಾಲವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಕೃಷ್ಣ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.
'ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಹಾ' ಕಣ್ಣುಗುಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.
'ಹರಯೇ ನಮಃ' ಹುಬ್ಬುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.
'ಓಂ ಗೋವಿಂದಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಮೂಗನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಗೋಪಾಲಾಯ ನಮಃ' ಕಪೋಲಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಓಂ ನಮೋ ಗೋಪಾಂಗನೇಶಾಯ' ಕಿವಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.
'ಓಂ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ' ಎರಡು ತುಟಿಗಳನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಓಂ ಗೋವಿಂದಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.
'ಕೃಷ್ಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಹಲ್ಲುಗಳ ಕೆಳಭಾಗವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.
'ಕ್ಲೀಂ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಹಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.
'ಓಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ರಾಸೇಶ್ವರಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ರಾಧಿಕೇಶಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಕಂಠವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ನಮೋ ಗೋಪಾಂಗನೇಶಾಯ' ಎದೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಓಂ ಗೋಪೇಶಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಹೆಗಲನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ನಮಃ ಕಿಶೋರವೇಷಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಬೆನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಮುಕುಂದಾಯ ನಮಃ' ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಕ್ಲೀಂ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಕೈಗಳನ್ನು ಕಾಲುಗಳನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಓಂ ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ' ಎರಡು ಭುಜಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಭಗವತೇ ಸ್ವಾಹಾ' ಉಗುರುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ' ಉಗುರು ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಹ್ರೀಂ ಪದ್ಮನಾಭಾಯ' ನಾಭಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಓಂ ಸರ್ವೇಶಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಎಲುಬುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಓಂ ಗೋಪೀರಮಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ನಿತಂಬವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಓಂ ಗೋಪೀರಮಣನಾಥಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಪಾದಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.
'ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಕ್ಲೀಂ ರಸಿಕೇಶಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಸರ್ವಾಂಗಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ಕೃಷ್ಣ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ, ಗೋಲೋಕನಾಥ ಆಗ್ನೇಯ-ದಲ್ಲಿ, ಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ, ಕೃಷ್ಣ ನೈಋತ್ಯದಲ್ಲಿ, ಹರಿ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ, ಗೋವಿಂದ ವಾಯವ್ಯದಲ್ಲಿ, ರಸಿಕ ಶಿರೋಮಣಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ, ವೃಂದಾವನ ವಿಹಾರಿ

ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ, ವೃಂದಾವತೀ ಪ್ರಾಣನಾಥ ಊರ್ಧ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ, ನರಸಿಂಹ ನೀರು ನೆಲ ಅಂತರಿಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಮಾಧವ ಸ್ವಪ್ನ ಜಾಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ವಾಂತರಾತ್ಮನಾಗಿ ನಿರ್ಲಿಪ್ತನಾಗಿರುವ ಪ್ರಭು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

ಇದು ತ್ರೈಲೋಕ್ಯವಿಜಯವೆಂಬ ಕವಚ. ಸರ್ವಮಂತ್ರ ಗರ್ಭಿತವಾಗಿದ್ದು ಪರಮಾದ್ಭುತವಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣನೆ ನನಗೆ ಇದನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ. ಯಾರಿಗೂ ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಡ. ಗುರುವನ್ನು ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ ಈ ಕವಚವನ್ನು ಕಂಠದಲ್ಲಾಗಲಿ ಬಲತೋಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಧರಿಸಿದರೆ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಪರಮಪ್ರಿಯನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ವಾಸಮಾಡುವಲ್ಲೆಲ್ಲ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸರಸ್ವತಿಯರ ಸನ್ನಿಧಾನವಿರುತ್ತದೆ. ಕವಚಸಿದ್ಧಿಯಾಯಿ-ತೆಂದರೆ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತಿ ಕರಗತವಾಗುವುದು. ಕೋಟಿವರ್ಷಗಳ ಪೂಜಾಫಲ, ಸಾವಿರ ರಾಜಸೂಯಯಾಗಗಳ ಫಲ, ನೂರು ವಾಜಪೇಯಗಳ ಫಲ, ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಅಶ್ವಮೇಧಗಳ ಫಲ, ಹತ್ತುಸಾವಿರ ನರಮೇಧಗಳ ಫಲ, ಮಹಾದಾನವೆಲ್ಲವುಗಳೂ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯೂ ಈ ಕವಚಧಾರಣೆಯ ಹದಿನಾರನೆ ಒಂದಂಶಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗದು. ವ್ರತ ಉಪವಾಸಾದಿ ನಿಯಮ, ವೇದಾಧ್ಯಯನ, ತಪಸ್ಸು, ತೀರ್ಥಸ್ನಾನಗಳೂ ಅಷ್ಟೇ. ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನೂ ದೇವತ್ವವನ್ನೂ ಹರಿಯ ದಾಸ್ಯವನ್ನೂ ಕವಚಸಿದ್ಧಿಯ ಬಲದಿಂದ ಹೊಂದಬಹುದು. ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ಜಪದಿಂದ ಕವಚಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ಕವಚವನ್ನರಿಯದೆ ಕೋಟಿಕಲ್ಪಕಾಲ ಜಪಿಸಿದರೂ ಯಾವ ಮಂತ್ರವೂ ಸಿದ್ಧಿಪ್ರದವಾಗದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಶುರಾಮ, ನೀನು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಈ ಕವಚದ ಬಲದಿಂದಲೆ ದುಷ್ಟ-ಕ್ಷತ್ರಿಯರನ್ನೆಲ್ಲ ನಾಶಮಾಡುವಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಬೇಡ. ನೀನು ಅನ್ಯರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ-ವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡು. ತಲೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಡು, ಪ್ರಾಣವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡು. ಈ ಕವಚವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎಂಥ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟದಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ಯರಿಗೆ ನೀಡಬೇಡ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಪರಶುರಾಮನಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಕವಚಪ್ರದಾನವೆಂಬ ಮೂವತ್ತೊಂದನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಂತ್ರಸ್ತೋತ್ರ ಧ್ಯಾನ ವಿಧಿ

ಅಧ್ಯಾಯ-೩೨

ಪರಶುರಾಮ— ಪ್ರಭು, ಶತ್ರು ಸಂಸಾರಕಾರಕವಾದ ಉತ್ತಮವಾದ ಕವಚವನ್ನು ನನಗೆ ನೀನು ಉಪದೇಶಿಸಿರುವೆ. ಈಗ ಕೃಷ್ಣನ ಮಂತ್ರ ಸ್ತೋತ್ರ ಪೂಜಾವಿಧಿಗಳನ್ನೂ ಉಪದೇಶಿಸು.

ಮಹಾದೇವ— 'ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಶ್ರೀಂ ನಮಃ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಪರಿಪೂರ್ಣತಮಾಯ ಚ' -ಈ ಹದಿನೇಳು ಅಕ್ಷರಗಳ ಮಹಾಮಂತ್ರ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಐದು ಲಕ್ಷಬಾರಿ ಜಪಿಸಿದಾಗ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ಜಪವಾದ ಬಳಿಕ, ಜಪದ ಹತ್ತನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಹೋಮ, ಹೋಮದ ಹತ್ತನೆ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಅಭಿಷೇಕ, ಅಭಿಷೇಕದ ಹತ್ತನೆ ಒಂದುಭಾಗದಷ್ಟು ತರ್ಪಣ, ತರ್ಪಣದ ಹತ್ತನೆ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಮಾರ್ಜನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನೂರು ಸುವರ್ಣ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಪುರಶ್ಚರಣ ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಈ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದವನಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚವೆ ವಶವಾಗುವುದು. ಆತ ಸಪ್ತಸಮುದ್ರಗಳನ್ನು ಪಾನ ಮಾಡಬಲ್ಲ. ವಿಶ್ವವನ್ನೆ ಸಂಹರಿಸಬಲ್ಲ. ಪಾಂಚಭೌತಿಕ ಶರೀರದಿಂದ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಲ್ಲ. ಅವನ ಪಾದಧೂಳಿಯ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಸಕಲತೀರ್ಥಗಳೂ ಪಾವನವಾಗುವುವು, ಭೂಮಿ ಪಾವನವಾಗುವುದು.

ಸಾಮವೇದೋಕ್ತವಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರ ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನ ಧ್ಯಾನಪ್ರಕಾರವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಭಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲುದು.

'ನೀಲಮೇಘಶ್ಯಾಮ, ನೀಲಕಮಲದಂಥ ಕಣ್ಣಿನವ, ಶರತ್ಕಾಲದ ಹುಣ್ಣಿಮೆ-ಚಂದ್ರನಂಥ ಮುಖದವ, ಕೋಟಿಮನ್ಮಥರ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದೊಪ್ಪುವ ಶ್ರೀಗಂಧಲೇಪನಯುಕ್ತವಾದ, ಪೀತಾಂಬರಧಾರಿ, ರತ್ನಾಲಂಕಾರ ಭೂಷಿತ ಸುಂದರ ಶರೀರದವ. ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಗುಮೊಗದ ಗೋಪಿಯರ ಪ್ರಣಯಕಟಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಜಾಜಿ ಮತ್ತು ಮೊಲ್ಲೆ ಹೂಗಳ ವನಮಾಲೆ ಧರಿಸಿ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನವಿಲಗರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚಂದ್ರನಕ್ಷತ್ರಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಹೊಳೆವ ಆಕಾಶದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಎದೆಯಲ್ಲಿ ರಾಧೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಳೆ. ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಮಹೇಶ್ವರರೂ ಮೂರ್ತಿಮತ್ತಾಗಿ ಬಂದ ವೇದಗಳೂ ದೇವ ಋಷಿ ಸಿದ್ಧರೂ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತೇನೆ.'

ಹೀಗೆ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಗಳನ್ನಿತ್ತು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಅರ್ಘ್ಯ, ಪಾದ್ಯ , ಆಸನ, ವಸನ, ಭೂಷಣ, ಮಧುಪರ್ಕ, ಯಜ್ಞೋಪವೀತ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ , ಪುನರಾಚಮನ, ಪುಷ್ಪ, ತಾಂಬೂಲ,

ಶಯನ, ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಮೂರು ಬಾರಿ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಗಣೇಶ, ದಿನೇಶ, ವಹ್ನಿ, ವಿಷ್ಣು, ಶಿವ, ದುರ್ಗೆಯರನ್ನೂ, ಶ್ರೀದಾಮ, ಸುದಾಮ, ವಸುದಾಮ, ಹರಿಭಾನು, ಚಂದ್ರಭಾನು, ಸೂರ್ಯಭಾನು, ಸುಭಾನು ಎಂಬ ಏಳುಮಂದಿ ಪಾರ್ಷದರನ್ನೂ ಅನಂತರ ರಾಧೆಯನ್ನೂ ಗೋಪ-ಗೋಪಿಯರನ್ನೂ ಶಿವಬ್ರಹ್ಮ ಪಾರ್ವತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸರಸ್ವತಿ ಪೃಥ್ವಿಯರನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಪುನಃ ಗಣೇಶ ಮುಂತಾದ ಆರು ಮಂದಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಪಂಚೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಅಪರಾಧ ಕ್ಷಮಾಯಾಚನೆ ಮಾಡಿ ಸಾಮವೇದೋಕ್ತ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು—

'ಪರಂಜ್ಯೋತಿಃ ಸ್ವರೂಪ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ನಮಿಸುವೆನು. ಅವನೆ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಅಣೋರಣೀಯನೂ ಮಹತೋಮಹೀಯನೂ ಅವನೆ. ಸರ್ವದೃಶ್ಯನೂ ಅದೃಶ್ಯನೂ ಅವನೆ. ಸಾಕಾರ ನಿರಾಕಾರ ಸಗುಣ ನಿರ್ಗುಣಗಳೂ ಅವನೆ. ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೂಪ ತಾಳಬಲ್ಲವನು ಆತ. ಅವನ ಎಲ್ಲ ರೂಪವೂ ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಹರ. ಕರಾಳ ರೂಪವೂ ಮನೋಹರವೆ. ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದು ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಫಲ ನೀಡುವವನೂ ಅವನೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬನೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಪುರುಷರೂಪದಿಂದಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಅತೀತನೂ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಮಾಯಾವಿಯೂ ತಾನೆ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಸರ್ವವಿಶ್ವಧಾರಕ, ಸರ್ವದುಃಖ ಪರಿಹಾರಕ. ಅಂಥ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾರೆ ಇರಲಿ, ಶ್ರೇಷ್ಠವಸ್ತು ಏನೇ ಇರಲಿ ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಾನದಿಂದಲೆ ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವ ಬಂದಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೇಜಸ್ವಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸೂರ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಚಂದ್ರ. ರುದ್ರರಲ್ಲಿ, ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಶಂಕರ. ನಾಗರಲ್ಲಿ ಶೇಷ. ಪ್ರಜಾಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ. ಸಿದ್ಧರಲ್ಲಿ ಕಪಿಲ. ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸನತ್ಕುಮಾರ. ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು. ದೇವಿಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ. ಮನುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಯಂಭುವ. ಮಾನವರಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವ. ನಾರಿಯರಲ್ಲಿ ಶತರೂಪೆ, ಋತುಗಳಲ್ಲಿ ವಸಂತ. ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ. ತಿಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಾದಶಿ, ನದಿಗಳ ನಡುವೆ ಗಂಗೆ, ಪರ್ವತಗಳ ನಡುವೆ ಹಿಮಾಲಯ ಸಹನೆ ಉಳ್ಳವರಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ, ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತುಲಸಿಪತ್ರ, ವೃಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರ, ಪುಷ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಿಜಾತ, ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯಸಸ್ಯ, ಭಕ್ಷ್ಯವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೃತ, ಆನೆಗಳಲ್ಲಿ ಐರಾವತ, ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಗರುಡ, ಗೋವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮಧೇನು, ತೈಜಸ-

ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ, ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯವ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಹ, ಯಕ್ಷರ ನಡುವೆ ಕುಬೇರ, ಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಗುರು, ದಿಕ್ಪಾಲಕರಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೇದ, ಪಂಡಿತರ ನಡುವೆ ಸರಸ್ವತಿ, ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಅಕಾರ, ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಮಂತ್ರ, ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಗೆ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು. ಆಯುಧಗಳಲ್ಲಿ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರ, ಜ್ವರಗಳಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವ ಜ್ವರ, ತೇಜಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ತೇಜಸ್ಸು, ಬಲಿಷ್ಠರಲ್ಲಿ ಬಲ, ಶೀಘ್ರಗಾಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು, ಬಂಧಕಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲ, ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನದಾಯಕ, ಬಂಧುಗಳಲ್ಲ ಮಾತೆ, ಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ಜನ್ಮದಾತ, ಶಿಲ್ಪಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ, ಸುರೂಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥ, ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಪತಿವ್ರತೆ, ಪ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಪುತ್ರ, ನರರಲ್ಲಿ ನರಪತಿ, ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಗ್ರಾಮ, ಸುಖಹೇತುಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ, ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮವೇದ, ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ, ಜಲದಲ್ಲಿ ಶೈತ್ಯ, ನೆಲದಲ್ಲಿ ಗಂಧ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದ, ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಸೂಯ, ಛಂದಸ್ಸು-ಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಯತ್ರಿ, ಗಂಧರ್ವರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರರಥ, ಪಂಚಗವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲು, ಪವಿತ್ರ-ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ, ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತೋತ್ರ, ತೃಣಗಳಲ್ಲಿ ದರ್ಭೆ, ಶತ್ರುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಧಿ, ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ. ಇವೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆನಿಸಲು ನಿನ್ನ ವಿಭೂತಿರೂಪಗಳು ಇರುವುದೇ ಕಾರಣ.

ನೀನು ತೇಜೋರೂಪ, ಜ್ಞಾನರೂಪ, ಸರ್ವರೂಪ, ನಿನ್ನನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ವರ್ಣಿಸಲು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಧಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಯು, ನಿತ್ಯವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ, ವ್ಯಾಪಕ-ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾಶ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆನಿಸಿದುದು ನಿನ್ನಿಂದಲೆ. ವೇದಗಳೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಹೊಗಳಲಾರವು. ಇನ್ನು ಉಳಿದವರ ಪಾಡೇನು ? ಸರಸ್ವತಿಯೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೋತಳು. ಬೇರೆ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು ?

ಶುದ್ಧ ತೇಜೋರೂಪನಾಗಿದ್ದರೂ ಭಕ್ತರಿಗಾಗಿ ತನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುವೆ. ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಹರ ಶ್ಯಾಮರೂಪದ ನೀನು ಕೊಳಲೂದುವ ನಗುಮೊಗದ ದ್ವಿಭುಜ ಬಾಲರೂಪನಾಗಿ ಗೋಪಾಂಗನೆಯರ ಪ್ರೇಮಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿರುವೆ. ರಾಧೆ ನೀಡುವ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಮೆಲ್ಲುತ್ತ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರುವೆ. ರತ್ನಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿರುವೆ. ಬಿಳಿ ಚಾಮರಗಳ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಗೋಪಬಾಲಕ-ರಿಂದಲೂ ಪಾರ್ಷದರಿಂದಲೂ ಪರಿವೃತನಾಗಿರುವೆ. ವೃಂದಾವನದ ರಾಸಮಂಡಲ-ದಲ್ಲಿ ರಾಸಕ್ರೀಡಾರತನಾಗಿರುವೆ. ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ರತ್ನಮಯವಾದ ಶತಶೃಂಗ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯೂ ವಿರಜಾನದೀತೀರದ ಮರಳಿನಲ್ಲಿಯೂ ವಿಹರಿಸುವೆ. ಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ಸತ್ಯಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪನಾದ ರಾಧಾರಮಣನಾದ ಕೃಷ್ಣನೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ನಮಿಸುವೆನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಈ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ತ್ರಿಸಂಧ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಠಿಸುವವನಿಗೆ ಧರ್ಮ-ಅರ್ಥಕಾಮ ಮೋಕ್ಷಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೊರಕುವುವು. ಹರಿದಾಸ್ಯ ಹರಿಭಕ್ತಿಗಳು

ಲಭಿಸುವುವು. ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯನೆನಿಸಿ ವಿಷ್ಣುವಿನಂತೆ ಬೆಳಗುತ್ತಾನೆ. ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಪದವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾನೆ. ತೇಜಸ್ಸು ಯಶಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಗುಣ ವಿದ್ಯೆ ಧನ ಷಟ್‌ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಬಲ ಮನೋವೇಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಬೇಡಿದವರಿಗೆ ಸರ್ವಸಂಪತ್ತನ್ನು ನೀಡುವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಂತಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಪರಶುರಾಮ, ನೀನು ಪುಷ್ಕರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು, ಆಗ ನಿನ್ನ ಅಭೀಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣನ ಅನುಗ್ರಹಗಳಿಂದ ದುಷ್ಟಕ್ಷತ್ರಿಯರನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುವೆ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಸ್ತೋತ್ರಪ್ರದಾನರೂಪವಾದ ಮೂವತ್ತೆರಡನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಪರಶುರಾಮನ ದಿಗ್ವಿಜಯಕ್ಕೆ ಶುಭಶಕುನಗಳು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕಂಡವು

ಅಧ್ಯಾಯ-೩೩

ಪರಶುರಾಮ ಶಿವ, ಕಾಳಿ, ದುರ್ಗೆಯರನ್ನು ನಮಿಸಿ ಪುಷ್ಕರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ. ಒಂದು ತಿಂಗಳು ನಿರಾಹಾರನಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿದ. ಆಗ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ದಶದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಬೆಳಗುತ್ತ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲವನ್ನೂ ಮರೆಮಾಡುವ ಅಪಾರ ತೇಜೋಮಂಡಲದ ನಡುವೆ ರತ್ನ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ನಗುಮೊಗದ ಮನೋಹರ ರೂಪಿನ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಂಡ. ದಂಡ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ 'ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ ದುಷ್ಟ ಕ್ಷತ್ರಿಯರನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸುವೆ'ನೆಂದು ವರ ಬೇಡಿದ. ಭಕ್ತಿ ದಾಸ್ಯಗಳನ್ನೂ ಬೇಡಿದ. ಕೃಷ್ಣ ಆ ವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದ.

ಪರಶುರಾಮ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟಾಗ ಶುಭಸೂಚಕವಾಗಿ ಬಲಭಾಗ ಸ್ಫುರಿಸಿತು. ರಾತ್ರಿ ಸುಸ್ವಪ್ನಗಳೂ ಕಂಡುಬಂದುವು. ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಸನ್ನವಾಯಿತು. ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರನ್ನೂ ತಂದೆಯ ಶಿಷ್ಯರನ್ನೂ ಸೋದರಬಾಂಧವರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ .ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಶತ್ರುನಾಶಕ್ಕೆ ಹೊರಟ. ಆಗಲೂ ಶುಭಶಕುನಗಳು ಕಂಡುಬಂದುವು. ಜಯಸೂಚಕ ಶಬ್ದಗಳೂ ಕೇಳಿಬಂದುವು. ಸಿಂಹಧ್ವನಿ ಗಂಟೆ ನಗಾರಿಗಳ

ಶಬ್ದಗಳೂ ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಜಯಗೀತಗಳೂ ಮೋಡಗಳ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಗುಡುಗುಗಳೂ ಕೇಳಿಬಂದುವು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ವಂದಿಮಾಗಧರು, ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು, ಭಿಕ್ಷುಕರು ಇದಿರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದರು. ಪತಿಪುತ್ರವತಿಯಾದ ಪತಿವ್ರತೆ ನಾನಾಲಂಕಾರ-ಭೂಷಿತಳಾಗಿ ಉರಿವ ದೀಪ ಹಿಡಿದು ನಗುಮೊಗದಿಂದ ನಿಂತಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಹೆಣ, ನರಿ, ಪೂರ್ಣಕುಂಭ, ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ, ಮುಂಗುಸಿ, ಜಿಂಕೆ, ಆನೆ, ಸಿಂಹ, ಕುದುರೆ, ಖಡ್ಗಮೃಗ, ಚಮರೀಮೃಗ ರಾಜಹಂಸ, ಚಕ್ರವಾಕ, ಗಿಳಿ, ಕೋಗಿಲೆ, ನವಿಲು, ಖಂಜರೀಟ, ಶಂಖಚಿಲ್ಲ, ಚಕೋರ, ಪಾರಿವಾಳ, ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿ, ಬಾತು, ಜಾತಕ, ಮಿಂಚಿನ ಬಳ್ಳಿ, ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು, ಸೂರ್ಯ, ಸೂರ್ಯಪ್ರಭೆ, ಮಾಂಸ, ಜೀವಂತವಾದ ಮೀನು, ಶಂಖ, ಚಿನ್ನ, ಮಾಣಿಕ್ಯ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಮುತ್ತು, ಕೆಂಪು, ಹವಳ, ಮೊಸರು, ಅರಳು, ಬಿಳಿಧಾನ್ಯ, ಬಿಳಿಹೂ, ಕುಂಕುಮ, ಹಸುರೆಲೆ, ಧ್ವಜ, ಛತ್ರಿ, ಕನ್ನಡಿ, ಬಿಳಿಚಾಮರ, ಕರುಸಹಿತವಾದ ಹಸು, ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರಾಜ ಹಾಲು, ತುಪ್ಪ, ಅಡಿಕೆ, ಅಮೃತ, ಪಾಯಸ, ಶಾಲಗ್ರಾಮ, ಮಾಗಿದಹಣ್ಣು, ಸಕ್ಕರೆ, ಜೇನು, ಬೆಕ್ಕು, ಬಸವ, ಟಗರು, ಬೆಟ್ಟದ ಇಲಿ, ಮೋಡಮುಚ್ಚಿದ ಸೂರ್ಯನ ಉದಯ, ಚಂದ್ರಮಂಡಲ, ಕಸ್ತೂರಿ, ಬೀಸಣಿಗೆ, ತಿಳಿನೀರು, ಅರಿಶಿಣ, ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಣ್ಣು, ಬಿಳಿ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಸಾಸಿವೆ, ಗರಿಕೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬಾಲಕ, ಬಾಲಿಕೆ, ಜಿಂಕೆ, ವೇಶ್ಯಾಸ್ತ್ರೀ, ದುಂಬಿ, ಕರ್ಪೂರ, ಪೀತಾಂಬರ, ಹಸುವಿನ ಗಂಜಲ, ಸಗಣಿ, ಪಾದಧೂಳಿ, ಗೋ ಪಾದ ಚಿಹ್ನೆ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ಗೋವುಗಳ ಸಂಚಾರಮಾರ್ಗ, ಆಭರಣ, ದೇವತಾವಿಗ್ರಹ, ಉರಿವಬೆಂಕಿ, ಮಹಾ ಉತ್ಸವ, ತಾಮ್ರಸ್ಫಟಿಕ, ಸಿಂದೂರ, ಹೂಮಾಲೆ, ಶ್ರೀಗಂಧ, ವಜ್ರ ಮುತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲ ಶುಭಶಕುನಗಳನ್ನು ಪರಶುರಾಮ ತನ್ನ ಪ್ರಯಾಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡ. ಸುಗಂಧಯುಕ್ತವಾದ ವಾಯು ಬೀಸಿತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ಇವೆಲ್ಲ ಇವೆಲ್ಲ ಶುಭಸೂಚಕವೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ನರ್ಮದಾ ನದೀ ತೀರವನ್ನು ಸೇರಿದ, ಪರಶುರಾಮ. ಅಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ಮನೋಹರವಾದ ಅಕ್ಷಯ ವಟವೃಕ್ಷದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕುಬೇರ ಹಿಂದೆ ತಪಗೈದಿದ್ದ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ. ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕನಸುಗಳನ್ನೂ ಕಂಡ.

ಒಳ್ಳೆಯ ಕನಸುಗಳೆಂದರೆ ಆನೆ ಕುದುರೆ ಬೆಟ್ಟ ಮಹಡಿ ಎತ್ತು ಮರಗಳನ್ನೇರಿದಂತೆ, ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಕಚ್ಚಿದಂತೆ, ದೋಣಿಯೇರಿದಂತೆ, ಗಂಧಮಾಲ್ಯ ಪೀತಾಂಬರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದಂತೆ, ಮೈಗೆಲ್ಲ ಮಲಮೂತ್ರ ಕೀವು ಮಜ್ಜೆಗಳ ಲೇಪವಾದಂತೆ, ವೀಣಾವಾದನ ಮಾಡಿದಂತೆ, ಕಮಲದ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಸರು ತುಪ್ಪ ಜೇನು ಬೆರೆತ ಪಾಯಸ ಉಂಡಂತೆ, ತಾಂಬೂಲ ಮೆದ್ದಂತೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದಂತೆ, ಹೂಹಣ್ಣು ದೀಪಗಳನ್ನು ಕಂಡಂತೆ ಹಾಲು ಹಣ್ಣು ಸಕ್ಕರೆ ಬೆರೆಸಿದ ಅನ್ನಗಳನ್ನು ಉಂಡಂತೆ, ಜಿಗಣೆ

ಚೇಳು ಮೀನು ಹಾವುಗಳು ಕಚ್ಚಿದಂತೆ, ಭಯದಿಂದ ಓಡಿದಂತೆ, ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯ, ಪತಿಪುತ್ರವತಿಯಾದ ನಾರಿಯರನ್ನು ಕಂಡಂತೆ. ಅಲಂಕೃತಕನ್ಯೆ, ನಗುಮೊಗದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತನ್ನನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿದಂತೆ, ಫಲಪುಷ್ಪ ಭರಿತವಾದ ವೃಕ್ಷ, ದೇವತಾ ಪ್ರತಿಮೆ, ಆನೆಯ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ರಾಜ, ಮನೆಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಪೀತಾಂಬರ ರತ್ನಾಭರಣಗಳಿಂದ ಒಪ್ಪುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ತ್ರೀ, ಶಂಖ, ಸ್ಫಟಿಕ, ಬಿಳಿ ಹೂಮಾಲೆ, ಮುತ್ತು, ಶ್ರೀಗಂಧ, ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ರತ್ನ, ಆನೆ, ಎತ್ತು, ಹಾವು, ಬಿಳಿಚಾಮರ, ಕನ್ನೈದಿಲೆ, ಕನ್ನಡಿಗಳನ್ನು ಕಂಡಂತೆ, ನವರತ್ನಾಭರಣ ಜಾಜಿಯ ಹೂಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ ತಾನು ರಥವೇರಿರುವಂತೆ, ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವಂತೆ, ಕಮಲ, ಪೂರ್ಣಕುಂಭ, ಮೊಸರು, ಅರಳಿ, ತುಪ್ಪ, ಜೇನುತುಪ್ಪ, ಛತ್ರಿ, ಛತ್ರಿಹಿಡಿದ ಜನರು, ಬಕಹಂಸಳ ಪೂರ್ಣಕುಂಭ ಹಿಡಿದ ಕನ್ಯೆಯರ ಸಾಲು-ಗಳು, ಉನ್ನತವಾದ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಹರಿಹರರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಜಯಘೋಷ ಮಾಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಅಮೃತ ಫಲಪುಷ್ಪ ಶ್ರೀಗಂಧಗಳ ವೃಷ್ಟಿ, ಹೊಸ ಮಾಂಸ, ಬದುಕಿರುವ ಮೀನು ನವಿಲು ಸರೋವರ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥ ಪಾರಿವಾಳ ಗಿಳಿ ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ ಶಂಖಚಿಲ್ಲ, ಜಾತಕ ಹುಲಿ ಸಿಂಹ ಹಸು ಗೋರೋಚನ ಅರಿಶಿಣ ಬಿಳಿ ಧಾನ್ಯ ಉನ್ನತವಾದ ಪರ್ವತ, ಉರಿವ ಬೆಂಕಿ, ಗರಿಕೆಹುಲ್ಲು, ದೇವಾಲಯಗಳು, ಪೂಜೆ-ಗೊಂಡ ಶಿವಲಿಂಗ ಪಾರ್ವತೀ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು, ಅಕ್ಕಿ ಗೋದಿ ಹಿಟ್ಟುಗಳ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳು, ಅವುಗಳನ್ನು ತಾನು ತಿನ್ನುವುದು, ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುವ ವೇಶ್ಯೆಯನ್ನು ಕಾಣುವುದು, ರಕ್ತಪಾನ, ಸುರಾಪಾನ, ಮೈಗೆ ರಕ್ತಲೇಪನ, ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮನುಷ್ಯರ ಮಾಂಸ ತಿಂದಂತೆ ಕಾಣುವುದು, ಸಂಕೋಲೆಗಳ ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಶಸ್ತ್ರಾಘಾತ-ವಾದಂತೆ ಕಾಣುವುದು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಬೆಳಗುಜಾವದಲ್ಲಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡರೆ ಶುಭ-ವಾಗುವುದು. ಮಲಗುವಾಗ ಇವನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಆಲೋಚಿಸಿರಬಾರದು ಮತ್ತು ವಾತಪಿತ್ತಕಫಗಳ ದೋಷದಿಂದ ಕನಸು ಬಿದ್ದಿರಬಾರದು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಕನಸುಗಳು ಶುಭಸೂಚಕಗಳಾಗುವುವು.

ಪರಶುರಾಮ ಶುಭ ಸ್ವಪ್ನಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಎದ್ದು ಹರಿಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಅನುಷ್ಠಾನಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿದ. ಸುಸ್ವಪ್ನ ದರ್ಶನದಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಶತ್ರು-ಗಳನ್ನೂ ಗೆಲ್ಲುವೆನೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿದ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ ಗಣಪತಿಖಂಡದ ನಾರದ ನಾರಾಯಣ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತಮೂರನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.